

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI

LİMİTED ŞİRKETLERDE ESAS SERMAYE PAYININ DEVRİ
VE SONUÇLARI

TEZİ YAZAN
Mustafa Can COŞKAN

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Selen SERDER

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Pınar UZUN ŞENOL (Nuh Naci Yazgan Üniversitesi)

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ARSLANPINAR TAT

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERSİN / EYLÜL 2024

ONAY SAYFASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

2022005036 numaralı öğrencimiz olan Mustafa Can Coşkan tarafından hazırlanan “Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri ve Sonuçları” başlıklı bu tez çalışması jürimiz tarafından **oybirliği ile** Özel Hukuk Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

(Enstitü Müdürlüğünde kalan asıl sureti imzalıdır.)

Üniv. İçi – Tez Danışmanı – Jüri Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Selen SERDER

(Enstitü Müdürlüğünde kalan asıl sureti imzalıdır.)

Üniv. Dışı – Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Pınar UZUN ŞENOL
(Nuh Naci Yazgan Üniversitesi)

(Enstitü Müdürlüğünde kalan asıl sureti imzalıdır.)

Üniv. İçi – Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ARSLANPINAR TAT

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

(Enstitü Müdürlüğünde kalan asıl sureti imzalıdır.)

26/09/2024

Prof. Dr. Hüseyin Mahir FİSUNOĞLU
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’ndaki hükümlere tabidir.

İTHAF

*Sevgili Aileme,
Eşim Burcu, oğullarım Alp ve Sarp'a*

ETİK BEYANI

Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 26/09/2024

Mustafa Can COŞKAN

TEŞEKKÜR

Tez çalıřmam sűresince desteęini esirgemeyen deęerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Selen SERDER'e, tez sűrecimde yanımda olan aileme, sevgili eřim Burcu COŐKAN'a, canım oęullarım Alp COŐKAN ve Sarp COŐKAN'a en içten teőekkűrlerimi sunarım. Ayrıca, tűm eęitim hayatım boyunca bana her zaman destek olan ve ellerinden gelenin fazlasını yapan sevgili babam İbrahim Halis COŐKAN'a, annem Nevin COŐKAN'a, aęabeylerim Prof. Dr. Ali COŐKAN ve Serhat COŐKAN'a minnettarım.

ÖZ

LİMİTED ŞİRKETLERDE ESAS SERMAYE PAYININ DEVRİ VE SONUÇLARI

Mustafa Can COŞKAN

Yüksek Lisans Tezi, Özel Hukuk Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Selen SERDER

Eylül 2024, 97 sayfa

Ticari hayatta önemli bir yeri bulunan limited şirketlerin esas sermaye payının devir işlemleri 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 595 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Limited şirket sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa, esas sermaye payının limited şirket ortaklarına ya da üçüncü kişilere devri mümkündür. Esas sermaye payının devri için devreden ve devralan arasında yazılı devir sözleşmesi yapılmalı, bu sözleşmede bulunan imzalar noter tarafından onaylanmalıdır. Devir sözleşmesi taahhüt ve tasarruf işlemi olmak üzere iki aşamalıdır ancak uygulamada taahhüt ve tasarruf işlemi birlikte gerçekleşmektedir. Devir işleminin tamamlanabilmesi için imzası noter tarafından onaylanan devir sözleşmesinin şirkete bildirilmesi ve limited şirket genel kurulu tarafından devrin onaylanması gerekmektedir. Devir ile ilgili bildirimimin şirkete yapılmasından itibaren üç ay içinde genel kurul tarafından bir karar verilmemesi halinde onayın verildiği kabul edilir. Genel kurul tarafından onayın verilmesi ya da üç ay süre ile bu konuda karar verilmemesi halinde devir işlemi tamamlanmış olur. Şirket sözleşmesi ile devir işlemine genel kurul onayının zorunluluğunun kaldırılması mümkündür. Genel kurul, devir işlemini sebep göstermeksizin reddedebilir. Bu halde payını devretmek isteyen ortağın haklı sebeple şirketten çıkma hakkı bulunmaktadır. Devrin onaylanmasının ardından şirket müdürü devir işlemi pay defterine kaydeder ve tescil için ticaret siciline başvurur. Devir işlemlerinde, Türk Ticaret Kanununda yer alan düzenlemelere ve ilgili mevzuata uyulmaması, devir işleminin taraflarına veya işlemin tarafı olmayan üçüncü kişilere zarar verebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: limited şirket, pay, esas sermaye, pay devri, genel kurul

ABSTRACT

TRANSFER OF CAPITAL SHARES IN LIMITED LIABILITY COMPANIES AND CONSEQUENCES

Mustafa Can COŞKAN

Master's Thesis, Department of Private Law

Supervisor: Dr. Selen SERDER

September 2024, 97 pages

The transfer of the capital shares of limited liability companies, which have an important place in commercial life, is regulated under Articles 595 and following of the Turkish Commercial Code No. 6102. Unless otherwise agreed in the limited liability company agreement, it is possible to transfer the capital share to limited liability company shareholders or third parties. For the transfer of the capital share, a written transfer agreement must be executed between the transferor and the transferee, and the signatures in this agreement must be approved by a notary public. The transfer agreement has two stages: commitment and disposition; however, in practice, commitment and disposition are realized together. In order for the transfer to be completed, the company must be notified of the transfer agreement whose signatures have been notarized and the transfer must be approved by the general assembly of the limited liability company. If no decision is taken by the general assembly within three months following the notification of the transfer to the company, the approval shall be deemed to have been given. In the event that the approval is given by the general assembly or no decision is taken by the general assembly within three months, the transfer shall be deemed to be completed. It is possible to remove the obligation to obtain the approval of the general assembly for the transfer by the company agreement. The general assembly may reject the transfer without giving any reason. In this case, the shareholder who wishes to transfer his/her share has the right to leave the company for just cause. Following the approval of the transfer, the company manager shall record the transfer in the share ledger and apply to the trade registry for registration. Failure to comply with the regulations in the Turkish Commercial Code and the relevant legislation in transfer transactions may cause damage to the parties to the transfer transaction or to third parties who are not parties to the transaction.

Keywords: limited liability company, share, share capital, share transfer, general assembly

ÖN SÖZ

Limited şirketlerde sermaye payının devri ve bu devrin hukuki sonuçları bu çalışmada incelenmektedir. Çalışmada, pay devri sürecinin adımları ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. Türk Ticaret Kanunundaki düzenlemeler ve bu düzenlemelerin pratikteki yansımaları üzerinde durulmuştur. Bu çalışma, konuyla ilgili literatür taraması yapılarak hazırlanmıştır. Limited şirketlerde pay devriyle ilgili süreçlerin daha anlaşılır hale getirilmesi hedeflenmiştir.

Eylül 2024

Mustafa Can COŞKAN

İÇİNDEKİLER

KAPAK.....	i
ONAY SAYFASI.....	ii
İTHAF	iii
ETİK BEYANI	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ.....	vi
ABSTRACT	vii
ÖN SÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
EKLER LİSTESİ	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ESAS SERMAYE, PAY, ESAS SERMAYE PAYI VE ORTAKLIK HAK VE SIFATININ KAZANILMASI KAVRAMLARI

1.1. Esas Sermaye	3
1.2. Ortakların Sermaye Koyma Borcu ve Borcun Yerine Getirilmesi	4
1.3. Pay.....	6
1.4. Esas Sermaye Payı.....	6
1.4.1. Esas Sermaye Pay Senetleri.....	8
1.4.1.1. Esas Sermaye Pay Senetlerinin Niteliği	9
1.4.1.2. Esas Sermaye Pay Senetlerinin İçeriği	10
1.4.1.3. Esas Sermaye Pay Senedinin Devir İşlemine Etkisi.....	11
1.4.2. İntifa Senedi.....	13
1.4.3. Pay Defteri.....	14
1.4.4. Bedeli Ödenmiş ve Ödenmemiş Esas Sermaye Payı.....	16

1.5. Ortaklık Hak ve Sifatının Kazanılması.....	17
1.5.1. Aslen Kazanım	17
1.5.2. Devren Kazanma	17

İKİNCİ BÖLÜM

PAY DEVRİ VE ÖZEL DURUMLAR

2.1. Genel Olarak.....	18
2.2. Pay Devrinin İlkeleri	18
2.2.1. Esas Sermaye Payının Devredilebilirliği.....	18
2.2.2. Onay Şartı.....	19
2.3. Bedeli Tamamen Ödenmemiş Esas Sermaye Payının Devri.....	19
2.4. Bedeli Tamamen Ödenmiş Esas Sermaye Payının Devri Aşamaları	21
2.5. Payın Devri Aşamaları ve İşlemleri	23
2.5.1. Pay Devri Sözleşmesi	24
2.5.2. Noterce Onama	26
2.5.3. Şirket Genel Kurulunun Esas Sermaye Pay Devrine Onayı.....	28
2.5.3.1. Genel Kurulun Toplanması	28
2.5.3.2. Genel Kurulun Payın Devrini Onaylaması ve Sonuçları.....	29
2.5.3.3. Genel Kurulun Payın Devrini Onaylamaması ve Sonuçları.....	31
2.5.3.4. Genel Kurul Tarafından Zımni Onay Verilmesi	32
2.5.4. Pay Defterine Kayıt	34
2.5.5. Ticaret Siciline Tescil.....	36
2.6. Payın Devrinde Özel Durumlar	38
2.6.1. Devir Yasağı ve Sınırlamaları	38
2.6.2. Devir Yasağı ve Sınırlamalarının Etkisiz Olduğu Haller	40
2.6.3. Şirket Sözleşmesi ile Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülükleri Düzenlenmesi Halinde Esas Sermaye Payının Devri.....	41
2.6.4. Bir Sermaye Payının Birden Fazla Ortağa Ait Olduğu Hallerde Payın Devri	42
2.6.5. Esas Sermaye Payının Kanuni Geçiş Halleri.....	43
2.6.6. Limited Şirketin Kendi Esas Sermaye Payını Devralması.....	47
2.6.6.1. Genel Olarak.....	48
2.6.6.2. Şirketin Kendi Esas Sermaye Payını İktisap Etmesinin Şartları	50
2.6.6.3. Devrin Şekli ve Etkileri	52

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ESAS SERMAYE PAYININ DEVRİNİN SONUÇLARI

3.1. Genel Olarak.....	54
3.2. Esas Sermaye Payını Devri Halinde Ortaklık Sıfatı.....	54
3.3. Önerilmeye Muhatap Olma, Önalım, Geri Alım ve Alım Hakkı Bakımından Sonuçları.....	56
3.4. Esas Sermaye Payının Devrinin Ek Ödeme Yükümlülüğü Bakımından Sonuçları.....	58
3.5. Esas Sermaye Payının Devrinin Yan Edim Yükümlülüğü Bakımından Sonuçları.....	60
3.6. Esas Sermaye Payının Devrinin Kamu Alacakları Bakımından Sonuçları	61
3.6.1. Genel Olarak.....	61
3.6.2. Esas Sermayenin Devri Halinde Sorumluluk.....	62
3.7. Esas Sermaye Payının Devri Sonucunda Limited Şirketin Tek Ortaklı Şirkete Dönüşmesi	65
SONUÇ	67
KAYNAKÇA	72
EKLER.....	78

EKLER LİSTESİ

EK A. Etik Kurul Onay Belgesi	78
EK B. Tez Etik Kurulu İzin İstek Yazısı.....	80
EK C. Tez Etik Kurul İzin Yazısı	81
EK D. Limited Şirket Pay Devri Sözleşmesi Örneği	82
EK E. Hisse Devri Karar Örneği	83
EK F. Tez Konu Başlığı Değişikliği Formu.....	84

KISALTMALAR LİSTESİ

AŞ	: Anonim Şirket
Alm. LŞK	: Alman Limited Şirketler Kanunu
BK	: Borçlar Kanunu
bk.	: Bakınız
C.	: Cilt
E.	: Esas
e.t.	: Erişim tarihi
eTTK	: Eski Türk Ticaret Kanunu
H.D.	: Hukuk Dairesi
K.	: Karar
m.	: Madde
no	: Numara
RG	: Resmi Gazete
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
T.	: Tarih
TDİT	: Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TSY	: Ticaret Sicil Yönetmeliği
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
VUK	: Vergi Usul Kanunu
Y.	: Yargıtay

GİRİŞ

Limited şirket, ticaret hayatında sıkça karşılaşılan ve yaygın olarak tercih edilen bir şirket türüdür. Bu çalışmada, limited şirketlerde esas sermaye payının devri ve devrin sonuçları ele alınacaktır.

Çalışmanın ilk bölümünde, esas sermaye, pay ve esas sermaye payı terimlerinin tanımları yapılacaktır. Bu bağlamda, pay senedi ve intifa senedi kavramları ile pay defteri incelenecek, ayrıca bedeli ödenmiş ve ödenmemiş esas sermaye paylarının devri hakkında değerlendirme yapılacaktır. Bu bölümde, limited şirketlerin yapısal özellikleri ve sermaye yapısı açıklanacaktır.

İkinci bölümde, esas sermaye payının devrine ilişkin ilkeler ve bu süreçte izlenmesi gereken adımlar incelenecektir. Bu kapsamda, pay devri sözleşmesinin hazırlanması, noter onayı gereklilikleri ve şirket genel kurulunun esas sermaye payının devrine onay vermesi süreci ele alınacaktır. Yine genel kurul onayı, onay vermesinin sonuçları ve genel kurulun devre onay vermemesi halinde meydana gelecek hukuki durumların üzerinde durulacaktır. Ayrıca, pay defterine kaydın önemi ve esas sermaye payının devrinin ticaret siciline tescil edilmesi aşamaları üzerinde durulacaktır. Bu bölümde, pay devri sürecinin hukuki boyutları ve gereklilikleri detaylandırılacaktır.

Üçüncü bölümde ise, esas sermaye payının devrinin sonuçları analiz edilecektir. İlk olarak, pay devrinin ardından ortaklık sıfatının nasıl etkilendiği ve yeni ortaklık yapısının nasıl şekillendiği tartışılacaktır. Devamında, pay devrinin şirket içi ilişkiler üzerindeki etkileri incelenecektir. Bu bölümde ayrıca, ön alım, geri alım ve alım hakları üzerinde durulacak; bu hakların kullanılma şartları ve sonuçları ayrıntılı bir şekilde açıklanacaktır. Pay devri sonrasında ortaya çıkabilecek ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri ile kamu borçları konusundaki etkiler de değerlendirilecektir.

Son olarak, pay devrinin diğer olası sonuçları ve bu sonuçların şirket ve ortaklar üzerindeki etkileri kapsamlı bir şekilde ele alınacaktır. Bu şekilde, pay devrinin geniş kapsamlı etkileri analiz edilecektir. Çalışmanın amacı, limited şirketlerde pay devrinin hukuki boyutlarını ve bu sürecin şirket yapısı üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde ortaya koymaktır.

Bu çalışmada ayrıca, pay devri ile ilgili pratikte karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri tartışılacaktır. Böylece çalışmanın teorik bilgilerle pratik uygulamaları harmanlayarak daha kapsamlı bir bakış açısı sunması hedeflenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ESAS SERMAYE, PAY, ESAS SERMAYE PAYI VE ORTAKLIK HAK VE SIFATININ KAZANILMASI KAVRAMLARI

1.1. Esas Sermaye

Esas sermaye, ortakların taahhüt ettikleri sermaye paylarının toplamından oluşur (TTK m. 573/1). Limited şirketin sermayesi ortaklık sözleşmesinde belirtilmelidir (TTK m. 572/1c). Esas sermaye, kural olarak şirketin finansmanını sağlayacak değerdir ancak şirket sözleşmesinde öngörülmesi halinde esas sermayeye ek olarak şirket finansmanının ek ödeme yükümlülükleri ile de sağlanması mümkündür¹. Ortaklık sözleşmesi, kanunun aradığı şekil ve kurallara uyularak değiştirilmedikçe, esas sermayenin miktarı değiştirilemez². Esas sermaye tutarı, şirket sözleşmesinde sabit bir rakam olmak üzere açıkça belirtilir (TTK m. 576/1 c).

TTK'nın 580. maddesinde esas sermayenin belirli bir miktar paradan oluştuğu ve esas sermayenin en az on bin Türk Lirası olabileceği, (TTK 580/1) limited şirketin asgari esas sermaye miktarı on bin Türk Lirası olsa da belirtilen en az tutar Cumhurbaşkanınca on katına kadar artırılabilmesi düzenlemesi bulunmaktadır³ (TTK 580/2). 24/11/2023 tarihli ve 7887 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı⁴ ile limited şirketler için on bin Türk Lirası olarak belirtilen en az esas sermaye tutarı 01.10.2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere elli bin Türk Lirasına yükseltilmiştir.

Esas sermaye değişikliği hakkında TTK'nın şirket sözleşmesinde yapılacak özel değişiklikler başlığı altında düzenleme bulunmaktadır. Esas sermayenin artırılması için, şirketin kuruluşu hakkında düzenlemelere ve sermayenin ayın şeklinde konulması ve işletme ile ayınlarının devralınmasına yönelik düzenlemelere uyulması gerekmektedir (TTK 590). Eğer şirket sözleşmesinde ya da sermaye artırma kararında farklı bir düzenleme yapılmamışsa, her ortak, esas sermaye payı oranında sermaye artırımını sürecine katılma hakkına sahiptir (TTK 591/1). Esas sermayenin artırılması, şirket

---

¹ Oruç Hami Şener, Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku, Seçkin Yayıncılık, 1. bası, Ankara, 2017, s. 107-108.

² Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Şerhi, 5. Bası, Ankara, 2024, C. 5, s. 3448.

³ Madde gerekçesinde Cumhurbaşkanının esas sermaye payını on katına kadar artırabilmesinin amacı kanun değişikliklerinden kaçınmak olduğu belirtilmiştir.

⁴ RG, T. 25.11.2023, S. 32380.

sözleşmesinin değiştirilmesi niteliğinde olduğundan TTK 589’da belirtilen kurallara uyulması gerekmektedir⁵. Bu doğrultuda, şirket sözleşmesinde aksi belirtilmedikçe, esas sermayenin üçte ikisini elinde bulunduran ortaklar tarafından alınacak kararlar şirket sözleşmesi değiştirilebilir (TTK 589/1). Ayrıca şirket sözleşmesinde yapılan her değişikliğin tescil edilmesi ve ilan yoluyla duyurulması zorunludur (TTK 589/2).

Esas sermayenin kural olarak şirket ortaklarına iadesi mümkün olmamakla birlikte, esas sermayenin azaltılması istisna teşkil etmektedir (TTK 601). Esas sermayenin azaltılması durumunda anonim şirketlerin esas sermayesinin azaltılmasına yönelik hükümler, limited şirketler için de kıyas yolu ile uygulanacaktır (TTK 592). Anonim şirketlerde sermayenin azaltılmasına ilişkin düzenleme TTK’nın 473, 474 ve 475. maddelerinde yer almaktadır. İlgili maddeler, alacaklıların haklarını korumak için çeşitli tedbirler barındırmaktadır. Eğer esas sermaye payının azaltılması, borca batmış bir bilanço düzeltmek için yapılıyorsa, şirket sözleşmesinde belirtilmiş olan ek ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmiş olması zorunludur (TTK 592). Kanunda esas sermayenin azaltılması hakkında gerek anonim şirkete ilişkin hükümlerde gerekse limited şirkete ilişkin hükümlerde bir açıklık bulunmamaktadır. Doktrinde⁶ esas sermaye payının azaltılması sonuç olarak şirket sözleşmesinde değişiklik şeklinde değerlendirileceğinden TTK 589 hükmü gereği sermayenin 2/3’ünü elinde bulunduran ortakların kararıyla esas sermayenin azaltılabileceği düşünülmektedir.

1.2. Ortakların Sermaye Koyma Borcu ve Borcun Yerine Getirilmesi

Ortaklar, yasal düzenlemeye uygun bir şekilde hazırlanmış ve imzalanmış şirket sözleşmesinde koymayı taahhüt ettikleri sermaye nedeniyle şirkete yönelik sorumludurlar (TTK 128/1).

Limited şirket ortağı tarafından yerine getirilecek sermaye koyma borcu, nakit ya da ayın olarak yerine getirilebilir. Limited şirketler için, esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi hakkında anonim şirketlere yönelik kurallar kıyas yoluyla uygulanır. Fakat nakit olarak taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az yüzde yirmi beşinin tescilden önce ödenmesi koşulu, limited şirketler için uygulanmaz (TTK 585/1). Doktrinde bir görüşe göre, limited şirket ortağı, nakit sermaye koyma borcunun dörtte

---

⁵ Şener, Ortaklık, s. 202.

⁶ Şener, Ortaklık, s. 239.

birini yerine getirerek, bakiye kısmını yirmi dört ay içerisinde yerine getirmelidir⁷. Ancak diğer görüşe göre, limited şirket kuruluşunda, şirket sözleşmesinde aksine bir düzenleme bulunmadıkça, esas sermayenin yirmi dört ay içerisinde ödenmesi yeterlidir, yüzde yirmi beşlik bir kısmının kuruluş esnasında ödenmesine gerek yoktur⁸. Bu görüşün gerekçesine göre kanunda açıkça anonim şirketlerde taahhüt edilen payların itibari değerlerinin yüzde yirmi beşinin tescilden önce ödenmesi düzenlemesinin (TTK 344), limited şirketler için uygulanmayacağına kanunda belirtilmiş olmasıdır.

TTK 585. maddesi, 6335 sayılı Kanununun 31. maddesi ile değiştirilmeden önce, şirketin kurulabilmesi için kurucuların kanuna uygun olarak düzenlenen şirket sözleşmesinde limited şirket kurma iradelerini beyan etmeleri, sermayenin tamamını koşulsuz olarak taahhüt etmeleri ve nakit bölümünü derhal ve eksiksiz olarak ödemeleri gerekmektedir. TTK m. 585'in gerekçesine göre bu düzenlemeyle bedeli tam olarak ödenmemiş pay üzerinden yaşanabilecek çeşitli zorlukların, çekişmelerin ve kötüye kullanımların önüne geçmek için kabuk şirketlerin⁹ kurulmasını cesaretlendiren esas sermaye payının taksitle ödenmesine son verildiği düşünülmektedir. Ancak 6335 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla¹⁰ bu düzenleme hakkında değişikliğe gidilmiştir. 6335 Sayılı Kanun ile değiştirilen TTK m. 585'e göre, esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifanın yerine getirilmemesinin sonuçları ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri konularında, TTK'nın anonim şirketlere yönelik düzenlemesinin uygulanacağı belirtilmiştir. 6335 Sayılı Kanununun 31. maddesinin gerekçesinde ise yapılan değişiklikle anonim şirketlere benzer bir şekilde limited şirketlere de sermayenin dörtte birinin kuruluş sırasında, bakiye kısmın yirmi dört ay içinde ödenerek yerine getirilmesi imkânının tanındığı açıkça belirtilmiştir. Kanun gerekçesinde anonim şirkete benzer bir düzenleme getirildiği açıkça belirtilmiş olup, bu nedenle kuruluş aşamasında sermayenin dörtte birinin ödenmesi gerektiği

---

⁷ Şener, Ortaklık, s. 119; Soner Altaş, Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2024, s. 68.

⁸ Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Tamamen Güncellenmiş ve Genişletilmiş 9. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2024, s. 729; Abuzer Kendigelen ve İsmail Kırca, Şirketler Hukuku, C. 3, Sermayesi Paylara Bölünmüş Paylı Komandit Şirket ile Limited Şirket, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2022, s. 26.

⁹ Kabuk şirket, bir limited şirketin ekonomik varlığa sahip bulunmama veya faaliyete geçmemekle birlikte hukuken mevcut olması" şeklinde ifade edilmektedir; Ersin Çamoğlu, Limited Ortaklıklar Hukukunun Temel İlkeleri, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2020, s.15.

¹⁰ RG, T. 30.06.2012, S. 28339.

düşünülmektedir. Yapılan değişikliğin, anonim şirketlere kıyasla limited şirket kuruluşunun zorlaştırdığı, nakdî sermaye taahhütlerinin nakit olarak ve derhal ödenmesinin iş dünyasından almış olduğu olumsuz eleştiri nedeniyle yapıldığı düşünülmektedir¹¹.

Limited şirket ortağı, aynı sermaye getirme taahhüdünde bulunmuşsa, aynı sermayenin getirilmesinde ve ayınların devralınmasında TTK'nın anonim şirketlere yönelik hükümleri uygulanacaktır (TTK 578). Şirket merkezinin olduğu yer asliye ticaret mahkemesi tarafından belirlenecek bilirkişiler marifetiyle getirilecek aylara değer biçilecek ve getirilen esas sermayenin değeri tespit edilecektir. Bilirkişi tarafından tespit edilen bedele karşı mahkeme tarafından verilecek onama kararı kesin karardır (TTK 343/1). Limited şirkete getirilecek aynı sermaye, nakden değerlendirilebilen ve devredilebilen, üzerinde sınırlı aynı hak, haciz veya tedbir olmayan malvarlıklarıdır. Bu varlıklar arasında fikri mülkiyet hakları, dijital varlıklar ve ticari adlar da bulunur. Ancak, hizmet edimi, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi henüz gelmemiş alacaklar sermaye olarak kabul edilmez (TTK 581/1).

1.3. Pay

Pay, sözlük anlamıyla, birden çok kişi arasında paylaşılan bir bütünden, her bir kişinin aldığı kısım ya da hisse anlamına gelmektedir¹². Limited şirketlerde pay kavramı hakkında, eTTK döneminde ortağın sermayesinin bölünmez bir bütün olduğu belirtilmişken TTK'da tek ortağın birden fazla esas sermaye payına sahip olmasında bir engel olmadığı belirtilmiştir (TTK 583/3).

1.4. Esas Sermaye Payı

Esas sermaye payı, esas sermayenin bir bölümünü oluşturur¹³. Esas sermaye payına ilişkin düzenleme, TTK'nın 583. maddesinde bulunmaktadır. Düzenlemeye göre, limited şirketlerin esas sermaye paylarının itibari değerleri en az yirmi beş Türk Lirası olabilir. Esas sermaye payları farklı değerlerde olabilir; ancak bu değerlerin mutlaka yirmi beş Türk Lirası veya katları olması gerekmektedir. İtibari değer, gerçekten öyle olmadığı

---

¹¹ Soner Altaş, Yeni TTK'da Anonim Şirket Kuruluşu İçin Öngörülen Temel Yenilikler ve Değişiklikler, İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Mali Çözüm Dergisi, 2012, s.206.

¹² sozluk.gov.tr erişim 03.06.2024.

¹³ Ünal Tekinalp, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015, s.547; Serhan Dinç, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketin Unsurları ile Limited Şirketlerde Pay ve Ortak Kavramları, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (29), 2017, s. 144.

hâlde öyle sayılan¹⁴, gerçek değeri yansıtmayan, sadece sayısal ifade odaklı¹⁵ bir değer olup, iktisat biliminde nominal değer olarak adlandırılmaktadır. Esas sermaye paylarının itibari değerlerinin farklı olması mümkündür.

TTK'da, ortağın şirketteki mevcut esas sermaye paylarından doğan tüm hak ve yükümlülükler, ortaklık payı olarak tanımlanmaktadır¹⁶. Mevcut kanuni düzenleme ile her bir esas sermaye payının, esas sermayenin bir parçası olduğu gibi, aynı zamanda ortağın şahsından soyut bir ortaklık mevkiini de içerdiği söylenebilir¹⁷. Limited şirket sermayesinin esas sermaye payı denilen paylara bölüldüğü, bunların itibari değerlerinin toplamının şirket sermayesini oluşturduğu (TTK m. 573/1) belirtilmiş, TTK m. 583/3 ile bir ortağın birden fazla sermaye payına da sahip olmasına imkân tanınması karşısında, “*bir ortak bir pay*” ilkesi terk edilmiş, bir ortağın birden fazla esas sermaye payına sahip olabileceği belirtilmiştir¹⁸. Pay bütünlüğü ilkesi ile payı, ortağın şahsına bağlamak ve tedavülün zorlaştırılması amaçlanmışken, bir ortağın birden fazla pay sahibi olabilmesi yönündeki düzenleme ile tedavül kolaylaştırılmıştır¹⁹.

Esas sermayenin toplam tutarının, esas sermaye paylarının sayısının, itibari değerlerinin, varsa imtiyazların ve sermaye payı gruplarının şirket sözleşmesinde açıkça belirtilmesi zorunludur (TTK m. 576/1b). Maddenin gerekçesinde esas sermaye paylarının sayısının ve itibari değerinin belirtilmesinin, bu payları anonim şirket paylarıyla özdeş veya benzer hale getirmeyeceği belirtilmiştir. Anonim şirketlerde itibari değer, esas sermayenin paylara bölünmüş olması sebebiyle, sınırlama olmaksızın devredilebilen ve hak kaynağı işlevine sahip bağımsız bir birim olarak karşımıza çıkar. Bu yapı, sermayenin daha likit ve transfer edilebilir olmasını sağlar. Limited şirketlerde ise durum biraz farklıdır. Bu tür şirketlerde pay, yatırılan sermayeyi temsil etmenin yanı sıra, çeşitli hesap işlemlerine temel oluşturur. Limited şirketlerdeki payların diğer paylarla eşit olması zorunlu değildir. Bu esneklik, payların özelliklerinin daha çeşitli olmasına olanak tanır ve her bir payın kendi özel şartlarına göre düzenlenebilmesini mümkün kılar. Bu nedenle, limited şirket payları, esas sermayenin bir parçası olarak hem

---

¹⁴ <https://sozluk.gov.tr/>, erişim 03.06.2024.

¹⁵ <https://tr.wikipedia.org>, Nominal Değer.

¹⁶ Çamoğlu, s. 13; Reha Poroy, Ünal Tekinalp ve Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku II, Vedat Kitapçılık, Kasım 2019, İstanbul, s. 403.

¹⁷ Kendigelen/Kırca, s. 147; Burak Saldıroğlu, Sermaye Şirketlerinde Pay Sahipliğinin İspatı, İstanbul, 2022, s. 12.

¹⁸ Pulaşlı, Esaslar, s. 718; Kendigelen/Kırca, s. 146; Reha Poroy ve diğerleri, s. 547.

¹⁹ Şener, Ortaklık, s. 267 – 268 Kendigelen/Kırca, s. 146; Pulaşlı, Esaslar, s. 719.

hukuki hem de mali işlemlerde önemli bir rol oynar. Esas sermayenin paylara bölünmesi demek, eşit itibari değerde veya sermaye pay oranlarına ayrılmışsa itibari değerleri farklı ancak kendi içlerinde eşit itibari değerleri olan paylara bölünmesi demektir²⁰. Tekinalp, limited şirkette eşit itibari değer olmadığı değerlendirildiğinde limited şirkette sermayenin paylara bölünmediğini düşünmektedir²¹. Bu görüşe katılmak mümkün değildir. Zira 583. madde gerekçesinde, "*bir ortak = bir pay*" kuralının payın kısmi devrinde bölünme gibi zorluklara neden olması nedeniyle kaldırıldığı belirtilmektedir. Pulaşlı, TTK ile payın bölünmezliği kuralından vazgeçildiğini ve bunun amacının kısmi devir ve intikallerde yaşanan güçlüklerin önüne geçmek olduğunu ifade etmektedir²².

Bir esas sermaye payının sahip olduğu oy hakkının, 618. maddeye göre itibari değeri üzerinden belirlenmesi, bu payın bölünmesi anlamına gelmez (TTK m. 583/2). Bir sermaye payının verdiği oy sayısını belirlemek maksadıyla, sermaye payının itibari değerinin yasal olarak belirlenen yirmi beş Türk Lirasına veya esas sözleşmede belirtilen tutara bölünmesi, sermayenin bölünmesi olarak değerlendirilmemekte, oy sayısının hesaplanması nedeniyle yapılan bir işlem olarak değerlendirilmektedir²³.

Ortakların oy hakkı, sahip oldukları esas sermaye paylarının nominal değerine göre belirlenir (TTK m. 618/1). Eğer şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme yapılmamışsa, her yirmi beş Türk Lirası nominal değer, bir oy hakkını temsil eder. Bununla birlikte, şirket sözleşmesiyle birden fazla paya sahip olan ortakların oy hakları sınırlanabilir. Her ortak, en azından bir oy hakkına sahip olacaktır. Örneğin limited şirketin esas sözleşmesinde, esas sermaye payının nominal değeri 50 TL olarak belirlenmişse, oy hakkı bu nominal değere göre hesaplanır ve her 50 TL değerindeki esas sermaye payı, sahibine 1 oy hakkı verir.

1.4.1. Esas Sermaye Pay Senetleri

Kanunda pay senedi açıkça tanımlanmamış olmakla birlikte, esas sermaye pay senetlerinin ispat aracı olarak nama yazılı düzenleneceği belirtilmiştir (TTK m. 593/2). Kanuni düzenleme ile esas sermaye pay senetlerinin, sadece ispat aracı olarak değil, kıymetli evrak vasfını haiz nama yazılı senet olarak da düzenlenmesine olanak

---

²⁰ Pulaşlı, Esaslar, s. 718; Tekinalp, s.547.

²¹ Tekinalp, s.520.

²² Pulaşlı, Esaslar, s. 719.

²³ Tekinalp, s.520; Kendigelen/Kırca, s. 148.

tanınmıştır²⁴. Bir görüşe göre, limited şirketlerde nama yazılı pay senedinin devri için genel kurulun onayının şart koşulmuş olması, bu senedin kıymetli evrak niteliğini kaybetmesine neden olmaz²⁵. Bir başka görüşe göre, limited şirketlerde ortakların şahsi önemi nedeniyle, ortaklık sıfatının anonim şirket hisse senetleri gibi kıymetli evraka bağlanması ve bu senetlerin borsada işlem görerek kolayca devredilmesi mümkün değildir. Bu sebeple, esas sermaye paylarına ilişkin bir senedin yalnızca ortaklık sıfatının belgelenmesini sağlayan bir ispat aracı olarak kabul edilebileceği belirtilmektedir²⁶.

eTTK'da, pay hakkında senet düzenlenebileceği belirtilmiş, ancak bu senetlerin kıymetli evrak niteliğinde olmadığı, sadece bir ispat aracı olduğu ifade edilmiştir (eTTK m. 518/3). Kanunda, “*esas sermaye pay senetleri ispat aracı şeklinde veya nama yazılı olarak düzenlenir*” ifadesi bulunsa da limited şirketin payı senede bağlanması zorunlu değildir. İspat aracı ya da nama yazılı senet çıkarıp çıkarmamak, şirket yönetimi ve ortaklarının takdirine bırakılmıştır²⁷.

1.4.1.1. Esas Sermaye Pay Senetlerinin Niteliği

Bir görüşe göre²⁸ esas sermaye payının senede bağlanması kıymetli evrak niteliği taşımayan ispat aracı niteliğinde pay senedinin esas sermaye payının devri hususunda bir işlevinin bulunmadığı ancak nama yazılı basit kıymetli evrak²⁹ türünde senede bağlanan esas sermaye payının kural olarak TTK 595. madde uyarınca devre konu olabileceği gibi payın devrinde genel kurul onayının kaldırılması ve şirket sözleşmesinde yapılacak diğer değişikliklerle yazılacak temlik beyanının zilyetliğin geçirilmesinin yeterli görüldüğü hallerde senetlerin işlevinin olduğu düşünülmektedir. Bir başka görüşe göre³⁰, esas sermaye payının nama yazılı senede bağlanması limited şirket esas sermaye payını anonim şirket payına dönüştürmeyeceği ve yaklaştırmayacağı, gerekçede örnek verilmemiş olsa da payın devrinde yalnızca kolaylık sağlayabileceği, fakat bunun ötesinde bir anlam yüklenmemesi gerektiği belirtilmektedir. Anonim şirketlerde kanun veya şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme olmadıkça, nama yazılı payların serbestçe devredilebileceği, bu devrin gerçekleşmesi için, nama yazılı pay senedinin ciro edilerek

---

²⁴ Kendigelen/Kırca, s. 150.

²⁵ Ayşegül Sezgin Huysal, Limited Şirketlerde Nama Yazılı Pay Senedinin Hukuki Niteliği, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 22, S.1, 2016, s. 327.

²⁶ Şener, Ortaklık, s. 270.

²⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 721.

²⁸ Reha Poroy ve diğerleri, s. 425-426.

²⁹ Gerekçe, TTK 593, Nama yazılı senet, basit kıymetli evrak olarak belirtilmiştir.

³⁰ Pulaşlı, Esaslar, s. 720.

devralan tarafa teslim edilmesinin yeterli olduğu düzenlenmiştir (TTK m. 490). TTK 593. maddesi gerekçesinde de esas sermayenin senede bağlanması bazı kolaylıklar sağlayabileceği ancak esas sözleşme payını içeren nama yazılı senet çıkartılmasının, paya devir ve dolayısıyla dolaşım kolaylığı sağlamayacağı ve payın devri işleminin TTK 595 ve devamı maddeleri uyarınca yapılması gerektiği belirtilmektedir. Kanaatimizce, TTK'da, tıpkı eTTK'da olduğu gibi, limited şirket esas sermaye payının devri ve bu devri borcunu doğuran işlemler için yazılı şekil şartı ve tarafların imzalarının noter tarafından onaylanması zorunlu olması sebebiyle limited şirket tarafından ispat aracı olarak veya nama yazılı pay senedi çıkarılmış olsa bile, esas sermaye payının devri TTK m. 595'te belirtilen işlemlerin yerine getirilmesiyle mümkündür. Değerlendirmemize göre, limited şirket tarafından çıkartılacak nama yazılı pay senetlerinin kıymetli evrak niteliği taşıdığı düşünölmektedir.

1.4.1.2. Esas Sermaye Pay Senetlerinin İçeriği

eTTK'da, düzenlenecek senetlerin sermaye payının tamamını kapsamaması gerektiği belirtilmekteydi (eTTK m. 518/4). TTK ile tek ortak tek pay ilkesinden vazgeçildiği için ortaklık payına ilişkin olarak birden fazla senet düzenlenmesi mümkündür; tek bir senet çıkarılması zorunlu değildir. Esas sermaye payları için farklı gruplarda birden fazla senet çıkartılabilmesi mümkündür³¹.

Esas sermaye payı bir senede bağlandığında, ek ödeme ve yan edim yükümlölüklerinin yanı sıra, ağırlaştırılmış veya tüm ortakları kapsayan rekabet yasağının ve şirket sözleşmesinde yer alan önalım, önerilmeye muhatap olma, geri alım ve alım haklarının pay senesinde belirtilmesi gerekmektedir (TTK m. 593/2). Önerilmeye muhatap olma hakkı, paylarını elinden çıkarmak isteyen ortak tarafından, sahip olduğu esas sermaye paylarını öncelikle hak sahibine önerilmesi hakkı olup, öneri niteliği taşımaktadır ve hak sahibinin kabul beyanı ile devir sözleşmesi kurulmuş olur³². Önalım hakkı, konumuz bağlamında, esas sermaye paylarının ortaklık dışından, üçüncü bir kişiye devredilmesi durumunda, hak sahibine bu payların öncelikli olarak kendisine devredilmesini talep etme imkânı tanıyan bir hakır³³. Geri alım hakkı, hak sahibine daha

---

³¹ Reha Poroy ve diğerleri, s. 403.

³² Murat Yusuf Akın, Rifat Cankat, Limited Ortaklıklarda Opsiyon Haklarının Hukuki Niteliği, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakóltesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 28, S. 2, s. 987.

³³ Akın/Cankat, s. 990.

önce devrettiği esas sermaye paylarını iade alma hakkı vermektedir³⁴. Alım hakkı, hak sahibine belirli sermaye paylarını tek başına irade beyanıyla devralma yetkisini tanır³⁵.

Bir görüşe göre³⁶ senedin içeriğinin sayma yolu ile belirtilmesinin, TTK m. 595/1 de belirtilen cezai şartı kapsam dışı bıraktığı, bunun yerine genel bir ifadenin yer almasının daha uygun olacağı belirtilmektedir. TTK 595. maddesinin gerekçesinde, yükümlülük getiren ve sınırlı sayıda önemli hususun devir sözleşmesinde açıkça belirtilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmektedir. Özellikle, devir sözleşmesinde sözleşme cezasına ilişkin kayıt yer almalıdır. Ancak, esas sermaye payının senede bağlanması durumunda, pay senedinde sözleşme cezasının belirtilmesi uygun bulunmamıştır. Bir başka görüşe göre³⁷; iki madde arasında aynı hususların ayrı ayrı sayılması ve maddelerin farklı düzenlemeler içermesi, kanun yapma tekniğine aykırılık teşkil etmekte, bunun yerine TTK m. 595/1'de TTK m. 593/2 de belirtilen hususların bulunması gerektiğinin belirtilmesi yeterlidir. Kanaatimizce, TTK m. 593/2 de belirtilen hususlara ek olarak cezai şartın eklenerek, TTK m. 595/1 de yeniden aynı hususlar sayılmaksızın TTK 593/2. maddesine yollamada bulunulması daha uygun olacaktır.

1.4.1.3. Esas Sermaye Pay Senedinin Devir İşlemine Etkisi

Esas sermaye payının devri için taraflar arasında devre ilişkin yazılı bir sözleşme yapılması, sözleşme taraflarının imzalarının noterce onaylanması ardından bu devrin şirket sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa diğer limited şirket ortaklarınca onaylanması gerekmektedir. Nama yazılı senetlerin çıkartılması bu durumu etkilememekte yine esas sermaye payının devri hakkında TTK m. 595 hükümleri çerçevesinde aynı işlemler uygulanmalıdır. Nama yazılı senet olsun ya da olmasın her şekilde kanunun 595. maddesi uygulanacağından böyle bir belgeye sahip olunup olunmamasının bir önemi tespit edilememiştir. Anonim şirket pay senetleri ile ilmühaberlerinin devrinde, taraflar açısından bazı vergi istisnaları tanınmıştır³⁸. Ancak

---

³⁴ Akın/Cankat, s. 990.

³⁵ Akın/Cankat, s. 989.

³⁶ Ertan Demirkapı, Limited Ortaklıkta Payın Devir Vaadi İşleminin Konusu ve Hukuki Niteliği, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, Özel Sayı, 2007, s.42.

³⁷ Şener, Ortaklık, s. 302.

³⁸ Detaylı bilgi için bk. Altaş Soner, Sermaye Şirketlerinde ve Kooperatiflerde Pay Defteri ve Pay Senedi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, s.201-202.

doktrinde limited şirket tarafından pay senedi çıkarılmasının esas sermaye payını devreden ortağa vergisel kolaylık sağlamayacağı düşünülmektedir³⁹.

Yargıtay da limited ortaklıkta pay senetlerinin bir ispat vasıtası olduğu, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkının devir ve temlik edilemeyeceğini belirten kararlar vermektedir. Yargıtay bir kararında⁴⁰; TTK 593/2. maddesiyle getirilen düzenlemeye dikkat çekmiştir. Kararda, limited şirketlerde esas sermaye payının, ispat aracı olarak bir senede veya nama yazılı bir senede bağlanmasının mümkün olduğu vurgulanmıştır. Yargıtay, bu senetlerin çıkarılmasının pay devir işlemlerine ve dolaşımına kolaylık sağlamayacağına, aksine, TTK'nın 595. ve devamı maddelerinin uygulanması gerektiğine işaret etmiştir. Ayrıca, bu düzenlemenin limited şirket esas sermaye payını anonim şirket payına dönüştürmeyeceği ve ona yaklaştırmayacağı, sadece ispat kolaylığı sağlayabileceği belirtilmiştir. Yargıtay, bu kararda, limited şirketlerde pay senetlerinin yalnızca ispat aracı olarak nitelendirildiğini, dolayısıyla bu senetlerin teslimi ile ortaklık hakkının devredilemeyeceğini ve temlik edilemeyeceğini açıkça belirtmiştir. Aynı şekilde, bu haklar üzerine rehin ve haciz işlemlerinin konulamayacağı vurgulanmıştır. Pay senetlerinin kazanılması, esas sermaye payının devralınması anlamına gelmediğini, bu devir işlemleri ancak TTK'nın 595 ve 596. maddelerinde belirtilen koşullar çerçevesinde gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir.

Yine Yargıtay bir başka kararında⁴¹; TTK 593. maddesi ile getirilen yeniliğe dikkat çekerek, bu madde ile limited şirketlerde, esas sermaye paylarının, bir ispat aracı niteliğinde olan senetlere veya nama yazılı senetlere bağlanabilmesi sağlandığını belirtmiştir. Yargıtay, madde gerekçesinde, nama yazılı senetlerin çıkarılmasının pay devir işlemlerini ve bu payların dolaşımını kolaylaştırmayacağını, bu durumlarda 595. madde ve devamı hükümlerinin uygulanması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, bu düzenlemenin limited şirket esas sermaye payını anonim şirket payına dönüştürmeyeceğini ve ona yaklaştırmayacağını, sadece ispat kolaylığı ve gereğinde- limited şirket hükümleri çerçevesinde- pay devrinde bazı kolaylıklar sağlayabileceğini ifade etmiştir. Bu bağlamda, Yargıtay kararında limited şirketlerde pay senetlerinin

---

³⁹ Altaş, Pay Defteri, s. 200; Gelir Vergisi Kanunu tasarısında, limited şirketlerin pay ve pay senedi devrinden elde edilen gelirler için belirlenen vergi istisnaları hakkında daha fazla bilgi için bk. Altaş, Pay Defteri, s. 202-207.

⁴⁰ Y. 12. H.D. T. 30.09.2013, E.22119, K.30474 (Şener, Ortaklık, s.272; karararama.yargitay.gov.tr, e.t. 10.08.2024).

⁴¹ Y. 12. H.D. T. 10.11.2016, E.30527, K.23256 (karararama.yargitay.gov.tr, e.t. 10.08.2024).

yalnızca birer ispat aracı olarak kabul edildiği ve bu senetlerin teslimi ile ortaklık hakkının devredilemeyeceği veya temlik edilemeyeceği vurgulanmıştır. Aynı nedenle, bu haklar üzerine rehin ve haciz işlemi de uygulanamayacağını da belirtmiştir. Pay senetlerinin edinilmesi, sermaye payının devralınması anlamına gelmemekte olup, esas sermaye payının devri, ancak TTK'nın 595 ve 596. maddelerinde belirtilen koşullara uygun olarak gerçekteştirilebilir. Bu nedenle, pay senedinin tesliminin ortaklık hakkının devrini gerçekteştirmedeği, dolayısıyla pay senedinin haczedilmesinin borçlunun limited şirketteki ortaklık payının haczedildiği anlamına gelmeyeceği ifade edilmiştir.

Limited şirketlerde esas sermaye payının devri için, ispat aracı olarak ya da nama yazılı bir senede bağlanması halinde senedin devri yeterli olmayıp, TTK'nın 595. ve devamı maddelerinde belirtilen usulün uygulanması gerekmektedir.

1.4.2. İntifa Senedi

İntifa, bir şeyden yararlanma ve fayda sağlama anlamını taşır. İntifa hakkı ise, bir başkasına ait olan eşya, hak ya da malvarlığı üzerinde belirli bir kişiye tam kullanım ve faydalanma imkânı sunan bir irtifak hakkı olarak tanımlanır⁴². İrtifak hakkı, bir kişiye, başkasına ait eşya üzerinde kullanım ve yararlanma yetkisi tanıyan bir aynı haktır⁴³.

Limited şirket sözleşmesinde intifa senetlerinin ihraç edilmesi düzenlenebilir; bu durumda anonim şirketlere yönelik kurallar uygulanır (TTK m. 584).

Kanunun anonim şirketlere ilişkin hükümlerine yaptığı atıfla, TTK m. 503'e göre intifa senedi sahiplerine pay sahipliği hakları tanınmaz. Bu nedenle, intifa senedi sahibi "*ortak*" sıfatını kazanamaz ve bu senetler limited şirkette herhangi bir esas sermaye payını temsil etmez⁴⁴. Dolayısıyla, intifa senetleri sahipleri, şirketin sermaye yapısında doğrudan bir hakka sahip olmazlar. İntifa senedine sahip olanların, esas sermaye payına sahip olmalarının önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. şayet intifa senedi sahibi, aynı zamanda şirket esas sermaye payına sahip ise esas sermaye payından doğan haklarını kullanmaya devam eder.

---

⁴² Kemal Oğuzman, Özer Seliçi ve Saibe Oktay Özdemir, Eşya Hukuku, Filiz Kitabevi, 2023, İstanbul, s. 948.

⁴³ Kemal Oğuzman ve diğerleri, s. 895.

⁴⁴ Altaş, Pay Defteri, s.227.

İntifa senedi sahiplerine pay sahipliği hakkı tanınmamakla birlikte, bu kişiler net kardan, tasfiye sonrası bakiye tutardan yararlanma ya da yeni çıkarılacak payları edinme haklarına sahip olabilirler. Bu haklar, intifa senedi sahiplerine şirketin kârından ve tasfiye sonucunda dağıtılacak tutarlardan faydalanma imkânı sağlar, ayrıca yeni payların edinilmesi durumunda öncelik tanıyabilir (TTK m. 503). İntifa senetlerinin, sahiplerine sağlayacakları bu faydalar, şirket sözleşmesinde düzenlenmelidir (TTK m. 502/1).

İntifa senedinin, esas sermaye payı yönünden bir hüküm ifade etmediği gözetildiğinde, intifa senedinin esas sermaye payının devri hususunda bir özellik arz etmediği düşünülmektedir. Bu nedenle intifa senedi hakkında detaylı bilgiye yer verilmeyecektir⁴⁵.

1.4.3. Pay Defteri

Pay defteri, Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ'ine⁴⁶ (TDİT) göre sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler, kooperatif ile limited şirketlerde şirket ortaklarının; anonim şirketlerde ise pay sahiplerinin kaydının tutulduğu, sayfaları ardışık numaralarla belirtilmiş ciltli bir defterdir. Tebliğe göre bu defter, şirketlerin ortaklık yapısını ve pay sahiplerini resmi olarak belgelemek amacıyla kullanılır. Pay defteri, TTK'nın 64. maddesi uyarınca ticari defter olarak kabul edilir. Bu nedenle, pay defterinin açılış ve kapanış tasdiklerinin yapılması zorunludur. Ayrıca, ticari defterlerin usulüne uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Limited şirketin temsil ve yönetim organı olan müdürler, şirketin esas sermaye paylarını içeren bir pay defteri tutmakla yükümlüdür. Bu defterde, şirket ortaklarının isimleri ve adresleri ile her bir ortağın sahip olduğu esas sermaye paylarının sayısı ayrıntılı bir şekilde kaydedilir. Ayrıca, esas sermaye paylarının geçişleri, devirleri, grupları ve itibari değerleri de bu defterde yer alır. Bunun yanında, esas sermaye payları üzerindeki varsa intifa ve rehin haklarına sahip kişilerin isimleri ve adresleri de ayrıntılı bir şekilde kaydedilmelidir (TTK m. 594/1, TDİT m. 9/6).

eTTK'nın 519. maddesi incelendiğinde, limited şirketlerde bir defterle paylara ilişkin kayıtların tutulması zorunluydu. Bu defterde, ortakların isim ve soy isimlerinin, pay taahhütlerine yönelik ödemelerin, pay miktarlarının, payların devri ve intikalinin

⁴⁵ Detaylı bilgi için bk. Altaş, Pay Defteri s.225-233.

⁴⁶ RG, T. 10.12.2012, S. 28502.

kaydedilmesi gerekiyordu. Ayrıca diğerk değişikliklerin de bu deftere işlenmesi şart koşulmaktaydı. Esas sermaye payının devrinin pay defterine kaydedilmesi, kurucu nitelik taşımaktaydı. Bu kayıt işlemi, devrin geçerliliği için gerekliydi⁴⁷.

Esas sermaye payının devrinde, TTK 595. maddede belirtildiği üzere gerekli işlemler yapıldıktan sonra limited şirket genel kurulu devre onay verirse, esas sermaye payını devralan kişi müdürler tarafından pay defterine kaydedilir. Bu işlemi takiben, TTK 598/1. maddesinde belirtildiği şekilde, esas sermaye paylarının geçişlerinin tescil edilmesi amacıyla şirket müdürlerinin ticaret siciline başvuruda bulunmaları zorunludur. Şirket müdürleri, bu tescil işlemi gerçekteşirmek için gerekli belgelerle birlikte ticaret sicil memurluğuna başvuru yapmalıdır.

Pay defterindeki kayıtlar, payın kazanımı da dahil olmak üzere, açıklayıcı niteliktedir⁴⁸. Bu kayıtlar, payların mülkiyetinin ve devirlerinin doğru ve ayrıntılı bir şekilde belgelenmesini sağlar⁴⁹. Pay devrinin geçerlilik kazanması için devir işleminin pay defterine kaydedilmesi zorunlu bir koşul değildir. Bu nedenle, pay defterine yapılan kayıt kurucu değil, açıklayıcı niteliktedir. Pay defterine yapılan kayıtlar, sadece devir işleminin belgelenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla yapılır⁵⁰. Bu nedenle, devrin pay defterine işlenmemesi, pay sahipliğinin kazanılmasını engelleyen bir durum değildir. Ayrıca, işlemin kurucu etkisi bulunmadığından, pay defterindeki kayıtlara güvenilerek, kötü niyet olmaksızın dahi ortaklıktan kaynaklı hakların iktisap edilmesi mümkün değildir⁵¹.

Pay devir işlemleri, genel kurul kararına atıfta bulunularak pay defterine şirket müdürleri tarafından işlenir⁵². Payın devri, genel kurulun onayı alındığında veya TTK 595. maddenin 7. fıkrasına göre, başvurunun yapılmasını takiben üç ay içinde genel kurul tarafından reddedilmemesi durumunda, müdürler tarafından pay defterine kaydedilir. Bu durumda, devir işlemi müdürlerin gözetiminde resmi olarak pay defterine işlenir⁵³. Devirler ve diğerk değişiklikler, ilgililerin talebi doğrultusunda ve işlemin dayanağı olan

---

⁴⁷ Turgut Öz, Limited Ortaklıkta Pay Kavramı ve Payın Devri, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 52, S. 1-4, İstanbul, 2011, s.376.

⁴⁸ Pulaşlı, Şerh, s.3481; Zekeriya Akın, Limited Şirketlerde Payın Devri, s. 205, Seçkin, 2023.

⁴⁹ Pulaşlı, Esaslar, s.748; Reha Poroy ve diğerkleri, s. 425; Altaş, Pay Defteri, s. 26.

⁵⁰ Altaş, Pay Defteri, s. 210.

⁵¹ Pulaşlı, Esaslar, s.748.

⁵² Akın, s. 202.

⁵³ Reha Poroy ve diğerkleri, s. 425.

belgelerin ibrazı ile gerçekleştirilir. Pay defterine kayıt işleminin yapılabilmesi için noter tarafından onaylanmış temlikname ve ortakların onayına dair kararın onaylı suretinin sunulması gerekmektedir (TTK m. 595/2). Payın miras yoluyla intikali durumunda mirasçılık belgesi, sermaye payının eşler arasındaki mal rejimi hükümlerine bağlı olarak iktisabında evlilik sözleşmesi, sermaye payının rehni ve haczi hallerinde ise rehin senedi ile haciz kararının sunulması gerekmektedir. Ayrıca, cebri icra yoluyla devralınan payların kaydedilmesi için devralan kişinin icra müdürlüğünden alacağı belgenin şirkete ibraz edilmesi zorunludur⁵⁴.

1.4.4. Bedeli Ödenmiş ve Ödenmemiş Esas Sermaye Payı

Esas sermaye payının bedelinin ödenip ödenmemiş olmasının, esas sermaye payının devri hususunda önemi bulunmaktadır. TTK 585. maddesinde 6335 sayılı Kanunun 31. maddesi ile değişik maddeye göre, şirket kurucuları, kanuna uygun olarak düzenlenmiş ve imzaları noterce onaylanmış şirket sözleşmesinde, sermayenin tamamını şartsız olarak ödemeyi taahhüt ettiklerini ve limited şirket kurma niyetlerini beyan edecekleri, bu süreçle şirketin kurulacağı, esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ödeme yeri, ifa borcu, ifanın gerçekleşmemesi durumunda ortaya çıkacak sonuçlar ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri hususlarında ise anonim şirketlere yönelik kuralların paralel olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

Esas sermaye payı bedelinin tamamının ödenmemiş olması halinde TTK 585. madde gereği, TTK m. 595'ten farklı bir devir düzenlemesi bulunduğu görülmektedir. Taahhüt edilen esas sermayenin, şirket ortağı tarafından ödenmesi halinde TTK m. 595 düzenlemesine uygun olarak devir işlemleri yapılacakken, bedeli tamamen ödenmemiş esas sermaye payı için ise TTK m. 585 gereği anonim şirketlerde pay devrine yönelik düzenlemesi olan TTK m. 491. maddesinin uygulanması gerekmektedir. Çalışmada sermaye payı bedelinin ödenmiş olması halinde, yani TTK 595. maddesi gereğince yapılacak devir işlemi incelenmiştir⁵⁵.

---

⁵⁴ Reha Poroy ve diğerleri, s. 425.

⁵⁵ Bk. "2.4. Bedeli Tamamen Ödenmiş Esas Sermaye Payının Devri Aşamaları", s. 22.

1.5. Ortaklık Hak ve Sifatının Kazanılması

1.5.1. Aslen Kazanım

Limited şirkette ortak sıfatı, esas sermaye payına sahip olmakla kazanılır⁵⁶. Bir ortaklıkta, ortaklık payının aslen kazanılması bir başka hak sahibinden devredilmeden, doğrudan, ilk olarak kazanılmasıdır⁵⁷. Aslen kazanım kuruluşta, sermaye artırımında, birleşme veya bölünme halinde oluşan sahihsiz payların kazanılmasıdır⁵⁸. Aslen kazanmanın gerçekleştiği dört durumda da ticaret siciline tescil zorunludur. Tescil işlemi kurucu nitelikte olup, ortaklık payının aslen kazanımı ancak ticaret siciline tescille gerçekleşir⁵⁹.

1.5.2. Devren Kazanma

Limited şirketler kurulduktan sonra şirket ortakları anlaşamama, ortaklardan birinin veya birkaçının başka iş koluna yönlenerek tek başına veya başka ortaklarla iş yapma arzusu gibi nedenlere şirketten ayrılmak ve paylarını devretmek isteyebilirler. Esas sermaye payını devreden ortak, şirketten çıkma yolu ile ayrılırken, payı devralan ortak, ortak sıfatını kazanacaktır⁶⁰.

Esas sermaye payının devri ve bu devri doğuran işlemler, yazılı olarak gerçekleştirilmelidir. Bu süreçte tarafların imzalarının noter tarafından onaylanması gerekmektedir (TTK 595/1). İlgili maddenin dilinden anlaşıldığı üzere esas sermaye payının devri taahhüt ve tasarruf işlemi olarak ikiye ayrılmaktadır. Taahhüt işlemi esas sermaye payının devri yükümlülüğüne neden olan hukuki işlemidir. Taahhüt işleminin yerine getirilmesi tasarruf işlemiyle gerçekleşmektedir. Her iki aşama tek bir işlemde de gerçekleşebilir⁶¹. Taahhüt ve tasarruf işlemleri birbirini takip eden işlemlerdir⁶².

---

⁵⁶ Şener, Ortaklık, s. 261; Kendigelen/Kırca, s. 163; Reha Poroy ve diğerleri, İstanbul, s. 420; Fatih Bilgili ve Ertan Demirkapı, Şirketler Hukuku Dersleri, 7. Basım, 2020, s. 467.

⁵⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 748.

⁵⁸ Reha Poroy ve diğerleri, s. 420.

⁵⁹ Pulaşlı, Esaslar, s.748.

⁶⁰ Reha Poroy ve diğerleri, s. 420.

⁶¹ Şener, Ortaklık, s. 280-281.

⁶² Demirkapı, s. 823.

İKİNCİ BÖLÜM

PAY DEVRİ VE ÖZEL DURUMLAR

2.1. Genel Olarak

Limited şirketler kurulduktan sonra, ortaklarında değişiklik olması muhtemeldir. Bu durum çeşitli sebeplerden kaynaklanabilir. Ortakların anlaşamaması, ortaklardan birinin veya birkaçının başka iş koluna yönlenerek tek başına veya başka ortaklarla iş yapma isteği ve bu gibi nedenlere örnek olarak gösterilebilir. Bu gibi hallerde limited şirket ortağı esas sermaye payını devrederek ortaklıktan ayrılabilir. Ancak limited şirket ortağı devir işlemini gerçekleştirirken, belirli kurallara ve ilkelere riayet etmelidir.

2.2. Pay Devrinin İlkeleri

2.2.1. Esas Sermaye Payının Devredilebilirliği

Esas sermaye payının şirket tarafından kazanılmasına yönelik 612. maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumlar haricinde, esas sermaye payı TTK hükümlerine göre devredilebilir ve miras yoluyla geçebilir. Bu, ortaklar arasındaki devirler için de geçerlidir (TTK m. 593/1). Düzenleme ile limited şirket esas sermaye payının devredilebilir bir malvarlığı değeri olduğu anlaşılmaktadır⁶³. Maddenin gerekçesine göre, esas sermaye payı yasal olarak belirli kurallara tabidir; bu nedenle devri, çeşitli nedenlerle ve farklı yöntemlerle sınırlandırılmıştır. Şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme yapılmadığı sürece, esas sermaye payının devrinin gerçekleşebilmesi için ortaklar genel kurulunun onayı gerekmektedir. Bu onay alındığında, devir işlemi geçerlilik kazanır ve yürürlüğe girer (TTK m. 959/2). Esas sermaye paylarının devrinin sınırlandırılmasına yönelik yasal düzenlemelerden farklı hükümler, şirket sözleşmesinde açıkça belirtilmişse bağlayıcı hale gelir. Bu tür düzenlemeler, pay devrinin belirli şartlara veya kısıtlamalara tabi olmasını sağlayabilir (TTK m. 577/1-a). Bu şekilde şirket sözleşmesi, kanunun öngördüğü sınırlandırmaların ötesine geçerek daha spesifik ve detaylı düzenlemeler getirebilir. Bu nedenle, hüküm emredici olmadığından, esas sözleşmede devir için genel kurulun onayının aranmayacağı ve devrin yasada belirtilen usulde yerine getirilmesiyle geçerli olacağı kararlaştırılabilir. Bu durumda, pay devri genel kurul onayına ihtiyaç

---

⁶³ Çamoğlu, s. 35.

duymadan yasaya uygun olarak gerçekleşir⁶⁴. Limited şirket esas sermaye payı hem isteğe bağlı olarak devredilebilir hem de miras yoluyla geçiş yapabilir⁶⁵, limited şirket payı bu düzenlemeler karşısında devredilebilir bir paydır.

2.2.2. Onay Şartı

Limited şirkette esas sermaye payının devri, belirli şekle tabi kılınmıştır. Bu nedenle devrin gerçekleştirilmesi, kanunda düzenlenen şekle bağlı olarak gerçekleştirilecektir. Ancak devir işleminde, devir işleminin geçerli olabilmesi için genel kurul onayının kanundan kaynaklı alınması şart olmakla birlikte, şirket ortakları, esas sermaye payının devri için genel kurul onayı gerekliliğini şirket sözleşmesiyle ortadan kaldıracaklardır. Bu durumda, pay devri, genel kurulun onayı olmadan da gerçekleşebilir (TTK m. 595/2). Pulaşlı, onay şartı ile devir işleminin kanunen bağlamalı hale geldiğini belirtmektedir⁶⁶. Düzenlemenin nedeninin ise limited şirketin şahıs şirketi niteliğini korumanın yanı sıra şirketin paylarının ticarete konu olmasını engellemektir⁶⁷.

Madde düzenlemesine göre, şirket sözleşmesinde özel olarak düzenlenmişse, esas sermaye payının devri için ortaklar genel kurulunun onayına ihtiyaç duyulmayabilir. Bu, şirket sözleşmesinde böyle bir hüküm yer aldığı takdirde, pay devrinin genel kurul onayı aranmadan da gerçekleştirilebileceği anlamına gelmektedir. Ancak şirket sözleşmesinde, ortaklar genel kurulunun onayının aranmayacağı açıkça belirtilmemişse, ortakların devre onay vermesi gerekecektir. Bu halde onay devrin şirket tarafından tanınmasıdır⁶⁸.

2.3. Bedeli Tamamen Ödenmemiş Esas Sermaye Payının Devri

6335 sayılı Kanununun 31. maddesi ile değişik TTK m. 585 ile esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ifa borcu, ödeme yeri, ifanın gerçekleşmemesi durumunda ortaya çıkacak sonuçlar ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri gibi konularda TTK'nın anonim şirketlere ilişkin hükümlerinin paralel bir şekilde uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu durum, TTK m. 491'de şu şekilde düzenlenmiştir; bedeli tamamen ödenmemiş olan nama yazılı payların devri, yalnızca şirketin onayı ile gerçekleştirilebilir. Ancak, bu devir işlemi miras, miras paylaşımı, eşler arasındaki mal

---

⁶⁴ Pulaşlı, Esaslar, s. 749.

⁶⁵ Altaş, Pay Defteri, s. 207.

⁶⁶ Pulaşlı, Esaslar, s. 749.

⁶⁷ Barbaros Çağa, Limited Şirkette Ortaklık Payının Devri, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 7, S. 3, Haziran 1974, s. 593.

⁶⁸ Çamoğlu, s. 37.

rejimi hükümleri veya cebri icra yoluyla yapıyorsa, şirketin onayına gerek yoktur. Şirket, devralacak kişinin ödeme yeterliliği konusunda endişe duyması halinde ve devralan gerekli teminatı sağlamadığında onay vermeyi reddedebilir. TTK'nın esas sermaye payının geçiş hallerinden devir başlıklı 595/2 maddesindeki düzenleme ile şirket sözleşmesinde aksi belirtilmedikçe, esas sermaye payının devri için ortaklar genel kurulunun onayının gerekli olduğu belirtilmiştir. Bu düzenleme, pay devrinin geçerlilik kazanabilmesi için genel kurul onayının zorunluluğunu ifade etmektedir. Bu düzenlemeyle ortaklar genel kurulu onayı şartının şirket sözleşmesinde aksinin kararlaştırılabileceği, yani ortaklar genel kurulu onayının aranmayacağına kararlaştırılması mümkün kılınmıştır. Ancak, TTK m. 585'in atıfta bulunduğu TTK m. 491'e göre, bedeli tamamen ödenmemiş olan nama yazılı payların devri, şirketin onayına tabi tutulmaktadır.

TTK'da anonim şirket paylarının devri sadece nama ve hamiline yazılı pay senetleri yönünden ele alınmış, senede bağlanmayan payların devri hakkında doğrudan bir düzenlemeye yer verilmemiştir⁶⁹. TTK m. 489'da, hamiline yazılı pay senetlerinin devrinin zilyetliğin geçirilmesiyle hem şirket hem de üçüncü şahıslar açısından hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. TTK m. 490 ise, nama yazılı payların ve pay senetlerinin devrinin, hukuki işlemle⁷⁰ devir ve ciro edilmiş nama yazılı pay senedinin zilyetliğinin devralana geçirilmesi ile hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Aynı madde ile Kanunda veya esas sözleşmede aksi öngörülmediği durumlarda, nama yazılı payların herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın devredilebileceği de düzenlenmiştir. Çıplak payların yani senede bağlanmamış payların devrinde ise, kanunda bir düzenleme bulunmamakla birlikte devrin genel hükümlere göre yapıldığı, pay sahibi ile payları devir almak isteyen kişiler arasında yazılı bir pay devri sözleşmesi yapıldığı, bu sözleşmenin pay defterine işlenmesi için bir nüshasının şirkete verildiği uygulamada görülmektedir⁷¹.

Görüldüğü üzere, anonim şirketlerde pay devri yapılabilmesi için, limited şirketlerde aranan yazılı şekil, imzaların noter tarafından onaylanması aranmamaktadır. TTK 491. maddesine göre, bedeli tamamen ödenmemiş nama yazılı paylar yalnızca şirketin onayı ile devre konu edilebilir. Bu durumda, bedeli tam olarak ödenmemiş sermaye payını

---

⁶⁹ Soner Altaş, Anonim Şirketler, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2023, s. 268.

⁷⁰ TTK 490. madde gerekçesinde, kanuni intikallerde, ciro ve zilyetliğin devrine gerek olmadığı, hukuki işlemler yönünden bu şartın yerine getirilmesi gerektiği hakkında açıklayıcı düzenleme yapıldığı belirtilmektedir.

⁷¹ Altaş, Anonim Şirketler, s. 268-269.

devralan yeni ortak, sermaye borcunu ödemeyi kabul eder⁷². TTK m. 501/2'ye göre, şirketin kurulması veya esas sermayenin artırılması sırasında iştirak taahhüdünde bulunan bir kişi, payını başkasına devrettiğinde, henüz ödenmemiş olan pay bedelinin kendisinden talep edilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Düzenleme ile şirket kuruluşu ile sermaye artırımının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır⁷³. Payını devreden kimse iktisap edenin pay defterine kaydı ile borcundan kurtulacaktır (TTK m. 501/3).

Bedeli tamamen ödenmemiş esas sermaye payının devrinde, anonim şirketler hakkında hükümlerin paralel olarak uygulanacağı yönünde düzenlemenin sermayenin korunmasını sağlamaya yönelik olabileceği düşünülmektedir⁷⁴.

Bedeli ödenmemiş payın devri durumunda, payını devreden ortağın bedelden sorumlu olmayacağına ilişkin iki istisna getirilmiştir. Birincisi, şirketin kuruluş tarihinden veya esas sermaye artırımı tarihinden itibaren iki yıl içinde iflas etmesi durumudur. İkincisi ise, payı devralan kişinin paydan doğan haklarından yoksun bırakılması durumudur. Bu hallerde, payını devreden ortağın sorumluluğuna başvurulabilir (TTK m. 501/2).

2.4. Bedeli Tamamen Ödenmiş Esas Sermaye Payının Devri Aşamaları

Bedeli tamamen ödenmiş sermaye payının devrine yönelik düzenleme TTK m. 595'te yapılmıştır. Esas sermaye payının devri ile bu devrin borçlandırıcı işlemleri yazılı şekilde gerçekleştirilir ve tarafların imzaları noter tarafından tasdik edilir (TTK m. 595/1). Bu madde düzenlemesi, esas sermaye payının devri ve devrin borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekil şartına bağlandığını göstermektedir. Böylece, devrin geçerli olabilmesi için bu şartların yerine getirilmesi zorunlu hale gelmiştir⁷⁵. Birinci fıkrada, esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekil şartına tabi tutulduğu açıkça belirtilmiştir. Bu "*ön sözleşme*", "*devir vaadi*" ve "*borçlanma işlemi*" gibi işlemlerin nasıl yapılacağı konusundaki tartışmaları sona erdirmiştir. Devir borcunu doğuran işlemler bir sözleşme veya tek taraflı bir işlem, örnek olarak bir taahhütname olabilir. Devir borcunu doğuran işlemin taahhüt edilmesinde de devir işleminde belirtilen kurallara uyulması gerekmektedir. TTK 595. maddesinin gerekçesinde bu nedenle, şekil

---

⁷² Akın, s. 116.

⁷³ Reha Poroy ve diğerleri, s. 480.

⁷⁴ Sefer Oğuz, Limited Ortaklık Esas Sermaye Payının Devri, Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 8, s. 189.

⁷⁵ Pulaşlı, Esaslar, s. 750.

düzenlemesini içeren maddenin birinci cümlesinde daha kapsamlı "işlem" terimi kullanıldığı belirtilmiştir.

Kanun düzenlemesinden de anlaşılacağı üzere, esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemler ifadesiyle, esas sermaye payının devrinin taahhüt ve tasarruf işlemi olarak iki ayrı aşamada gerçekleşeceği belirtilmektedir. Bu düzenleme, esas sermaye paylarının devri sürecinin iki aşamalı bir işlem olarak ele alındığını ve bu işlemlerin her birinin farklı yasal gerekliliklere tabi olduğunu vurgulamaktadır⁷⁶. Hukuki anlamda taahhüt borçlandırıcı bir işlem olup hak sahibinin hakkını sınırlama, değişim, devir ve ortadan kaldırma taahhüdü altına girmesini sağlayan işlemlerdir⁷⁷. Hukuki anlamda tasarruf işlemi, bir hakkı veya hukuki ilişkiyi doğrudan etkileyen, bu hakkı sınırlayan, değiştiren, devreden ya da sona erdiren işlemler olarak tanımlanabilir⁷⁸. Bu tür işlemler, mülkiyetin devri, ipotek tesisi veya bir sözleşmenin feshi gibi, hakkın niteliğini veya sahibini değiştiren hukuki eylemleri kapsar⁷⁹. Uygulamada, payın devrine yönelik işlemler olan taahhüt ve tasarruf işlemi tek bir sözleşmede bulunmaktadır⁸⁰.

eTTK'nın 520. maddesinde, payın devri veya devir vaadi ile ilgili sözleşmenin yazılı olarak yapılmış ve imzalarının noter tarafından onaylanmış olmaması durumunda, bu sözleşmenin taraflar arasında da geçerli olmayacağı belirtilmekteydi. Bu madde, pay devrinin geçerliliği için belirli formalitelerin yerine getirilmesi gerektiğini vurgulamaktaydı. TTK ile eTTK döneminde de olan taahhüt işlemi ve tasarruf işlemi ayrımının devam ettiği görülmektedir⁸¹. İki düzenleme arasında inceleme yapacak olursak, ilk olarak karşımıza pay ve esas sermaye payı çıkmaktadır. Bir diğer fark ise, eTTK'da devir vaadi ile ilgili sözleşmeden bahsedilmişken, TTK'da bu hususun "devir borcunu doğuran işlem" olarak nitelendirilmesidir. eTTK döneminde mukaveleden bahsedilmişken TTK ile "işlem" ibaresinin kullanımı ile devir borcunu doğuran işlemin tek taraflı olarak meydana gelebileceği bu nedenle daha kapsayıcı olan işlem teriminin tercih edildiği belirtilmektedir⁸². Kanun koyucu, önceki düzenlemelerde devir vaadi sözleşmeleri hakkında hüküm koymuşken, yeni kanunda devir borcunu doğuran

---

⁷⁶ Akın, s. 89.

⁷⁷ Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Legem Yayınevi, 28. Baskı, 2024, s.177; Demirkapı, s. 61.

⁷⁸ Eren, s.179.

⁷⁹ Demirkapı, s. 61.

⁸⁰ Şener, Ortaklık, s. 648.

⁸¹ Demirkapı, s. 68.

⁸² Demirkapı, s. 68.

işlemlerin yazılı şekilde yapılması zorunluluğunu belirlemiştir. Bu düzenleme ile devir borcunu doğuran işlemin ister bir sözleşme ister tek taraflı bir işlem olsun, tüm bu işlemleri yazılı şekil şartına tabi kılmıştır. Bu yaklaşımla, devir borcunu doğuran tüm işlemler arasında bir fark gözetilmemiş ve hepsi için aynı kurallar uygulanmıştır⁸³.

Payın devri taahhüdünün, TTK m. 595/1'e göre yazılı ve imzaları noterden onaylı sözleşme ile yapılması gerekmektedir. Bu düzenlemeye göre, devir taahhüdü belirtildiği şekilde düzenlenmezse, devralan kişi geçersiz bir sözleşme ile devir talebinde bulunamaz. Devir taahhüdü içeren sözleşmelerin, kanuna uygun bir şekilde düzenlenmemesi halinde payın devrinin istenemeyeceğine ilişkin Yargıtay kararları da bulunmaktadır. Yargıtay bir kararında⁸⁴; mahkemenin, davacı tarafın geçersiz bir sözleşmeye dayanarak davalıya aktardığı şeylerin iadesi yönünde hüküm oluşturması gerekirken, Dairenin bozma kararını yanlış yorumlayarak, sanki sözleşme geçerliymiş ve davacının devrettiği şeyler karşılığında davalıdan hala alacağı varmış gibi bir hüküm kurduğunu, bunun doğru olmadığını ve bozmayı gerektirdiğini belirtmiştir.

eTTK m. 520 f.5'te, payın devri veya devir vaadi hakkında yapılan sözleşmenin yazılı şekilde yapılması ve imzalarının noter tarafından onaylanması gerektiği, diğer türlü bu sözleşmenin taraflar arasında bile geçerli olmayacağı belirtilmiştir. TTK m. 595 f.1 uyarınca, esas sermaye payının devri ve bu devri doğuran borçlandırıcı işlemler yazılı olarak düzenlenmeli ve tarafların imzaları noter tarafından tasdik edilmelidir. Her iki düzenlemede de devir sözleşmesi imzalandıktan sonra noter tasdiki aranmıştır. Bunun nedeni olarak, gerekçede yazılı şekil ile birlikte imza onanmasının hem ispat yönünden hem de güvenliği sağlama yönünden gerekli olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, bu durumun tarafları devir, ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri ve diğer sözleşmesel borçlar konusunda değerlendirme yapma imkânı vereceği ifade edilmiştir.

2.5. Payın Devri Aşamaları ve İşlemleri

Limited şirkette esas sermaye payının devrinde izlenecek usul ve devir borcunu doğuran işlemler, genel olarak; pay devir sözleşmesinin yapılması, sözleşmenin noterce

---

⁸³ Sevdâ Bora, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri-Devrin Sonuçları ve Devre İlişkin Önemli Hususlar, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 7, 2013, s. 74.

⁸⁴ Y. 11. H.D. T. 04.10.2004, E.2003/14178, K.9285 (Ahmet Bilal Arı, Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri, Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 2022, s.30).

onaylanması, ardından devir işlemi için genel kurulun onayının alınması, sonrasında devrin pay defterine kaydedilmesi ve en nihayetinde devir işleminin ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi şeklindedir.

Devir işlemlerinin kanunda belirtildiği sıra ile yapılmasının zorunlu olup olmadığı noktasında farklı görüşler bulunmaktadır. Bir görüşe göre devir işlemlerinin kanunda belirtilen sıraya uyularak yapılma zorunluluğu bulunmamaktadır, işlemlerin sırası ile yapılmamış olması, esas sermaye payının devrinin geçerliliğini etkilemeyecektir⁸⁵. Bir başka görüş ise, onaya ilişkin ortaklar genel kurulu kararının alınabilmesi için usulüne uygun bir devir sözleşmesinin olması gerektiğinden, pay devir sözleşmesi bulunmadan verilecek genel kurul onayının geçerli olmayacağını belirtmektedir⁸⁶. Kanaatimize göre, gerçekten de geçerli bir pay devir sözleşmesi olmaksızın, genel kurul kararının alınamayacak olması sebebiyle en azından devir sözleşmesinin yazılı yapılması, imzaların noterce onaylanması işleminden sonra, genel kurul onayı, pay defterine kayıt ve ticaret sicile tescil işlemlerinin yapılması gerekmektedir. İlgili işlemler sırasıyla açıklamıştır.

2.5.1. Pay Devri Sözleşmesi

Esas sermaye payının geçiş hallerini düzenleyen "*devir*" başlıklı TTK m. 595. maddesinde, esas sermaye payının devri ile bu devre ilişkin borçlandırıcı işlemlerin yazılı olarak yapılması zorunluluğu kanunen hükme bağlanmıştır. Yasada öngörülen bu şekil devir işleminin geçerlilik şartıdır⁸⁷. Maddenin gerekçesine göre devir sözleşmesinin yazılı şekle bağlanması, ispat açısından gereklidir ve işlem güvenliğini sağlar. Ayrıca, bu düzenleme, tarafların devir işlemi, özellikle ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri ile diğer sözleşmesel borçlar konularında daha dikkatli düşünmelerini teşvik eder.

Devir borcunu doğuran işlem, bir sözleşme olabileceği gibi tek taraflı bir işlem de olabilir. Tek taraflı bu işlem bir taahhütname olabilir; bu taahhütname de kanunda belirtilen şekil şartlarına tabidir⁸⁸.

---

⁸⁵ Bora, s. 78.

⁸⁶ Pulaşlı, Esaslar, s. 751.

⁸⁷ Çamoğlu, s. 36.

⁸⁸ Pulaşlı, Esaslar, s. 750.

Payın devri paya bağı tüm hak ve yükümlülükleri devreder⁸⁹. TTK m. 595 uyarınca, devir sözleşmesinde ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri, rekabet yasağı ağırlaştırılmış veya tüm ortakları kapsayacak şekilde düzenlenmişse, bu hususların şirket sözleşmesinde detaylı bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca, önerilmeye muhatap olma hakkı, önalım hakkı, geri alım hakkı ve alım hakları gibi sözleşme koşullarının da sözleşmede açıkça ifade edilmesi zorunludur. Bu düzenlemeler, tarafların yükümlülüklerini ve haklarını net bir şekilde anlamalarını sağlar⁹⁰. Bu kayıtların sözleşmeye açıkça yazılması mecburiyetinin nedeni, devralanın tüm yükümlülüklerinin farkında olmasını sağlamak ve bu konuda onu bilgilendirme sorumluluğunu satıcıya yüklemektir. Bu düzenlemenin amacı, kanun gerekçesinde devralanın, üstleneceği ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri ile rekabet yasağı gibi koşullar hakkında tam bilgi sahibi olmasını ve bilinçli bir şekilde karar vermesini amaçlandığı şeklinde belirtilmiştir. Yine gerekçeye göre; bu kayıtların devir sözleşmesinde bulunmaması, sözleşmenin geçerliliğini etkilemez, ancak devreden belirli durumlarda sorumluluğuna sebep olabilir. "*Belirli durumlar*" ile kastedilen, alıcının bahse konu yükümlülükleri ve hakları bilerek payı devralmasıdır. Bu durumda, devralanın bu yükümlülüklerden haberdar olması ve bunları kabul ederek payı alması önemlidir. Bu kayıtların devir sözleşmesinde belirtilmemesinin sonucu hakkında kanunda açıkça bir düzenleme bulunmamakla birlikte, madde gerekçesinde bu eksikliklerin sözleşmeyi geçersiz kılmayacağı açıkça belirtilmiştir. Önerilmeye muhatap olma hakkı, önalım hakkı, geri alım hakkı ve alım hakları gibi haklar nispi haklardır⁹¹. Nispi haklar, belirli bir kişiye veya sınırlı bir grup halindeki belirli kişilere karşı ileri sürülebilen bir şeyin verilmesini, yapılmasını veya yapılmamasını istemeye hak veren haklardır⁹².

Devir sözleşmesi, TTK m. 595/1'de belirtilen bilgileri içermese bile geçerli sayılacaktır; ancak devreden, devralanı şirket sözleşmesinde yer alan yükümlülükler konusunda bilgilendirmezse, devreden sorumluluğuna başvurulabileceği düşünülmektedir⁹³. Kendigelen, alenilik niteliği taşıyan şirket sözleşmesinden, bahse

---

⁸⁹ Reha Poroy ve diğerleri, s. 421.

⁹⁰ Soner Altaş, Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirket Genel Kurul Rehberi (Açıklamalı, Uygulamalı, Örnekli), 7. Baskı, Ankara, Haziran 2024, s. 127.

⁹¹ Akın/Cankat, s.981.

⁹² Erol Cansel, Ali Naim İnan, Aynı Hak Kavramı, Taksimi ve Eşya Hukukunun Konusu, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.21, S.1, 1964, s.346; M. Kemal Oğuzman, Nami Barlas, Medeni Hukuk, İstanbul, 2023, s. 153.

⁹³ Hanife Doğrusöz Koşut, Limited Şirkette Nama Yazılı Senede Bağlanmış esas Sermaye Payının Devir Şartları, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 1, s.373.

konu bilgilerin kolaylıkla öğrenilmesinin mümkün olduğunu, bu nedenle sözleşmenin geçersizliğinin kabulünün ağır bir yaptırım olacağını düşünmektedir⁹⁴. Ancak bunun aksi yönde de pay devri sözleşmesinde bulunması gereken kayıtların kanunda tek tek sayılması karşısında, hükmün lafzına dayanılarak, maddede belirtilen kayıtların devir sözleşmesinde belirtilmemiş olmasının sözleşmenin geçersizliğine neden olacağı yönünde de görüş bulunmaktadır⁹⁵. Kanaatimizce, kanun maddesinde pay devri sözleşmesinde bulunması gereken kayıtların bulunmaması halinde sözleşmenin geçersiz olacağına dair bir düzenleme bulunmazken, kayıtların eksik olması halinde sözleşmenin geçersiz olacağını kabul edilmemesi gerekmektedir.

2.5.2. Noterce Onama

eTTK 520. maddesinde olduğu gibi TTK m. 595 düzenlemesi ile yazılı şekil şartı yeterli görülmemiş devir sözleşmesinde bulunan imzaların noter tarafından onanması gerektiği ilkesi korunmuştur. Kanun gerekçesi incelendiğinde noterce onama işleminin İsviçre Tasarısında bulunmamasına rağmen bu şartın konulmasında yarar görüldüğü belirtilmiştir. Bunun dayanağı yazılı şekil ile birlikte imza onanmasının hem ispat yönünden kolaylık sağlayacağı hem de güvenilirliğin artırılması olarak belirtilmiştir. Yine, uygulamanın, anonim şirkete oranla, daha zor bir şekilde esas sermaye payının el değiştirmesinin hedeflendiği⁹⁶, ek ödeme, yan edim yükümlülükleri gibi yükümlülükler bakımından tarafları düşünmeye sevk edecek nitelikte olduğu belirtilmektedir⁹⁷.

Noter tarafından onama şartı, sözleşmenin yazılı olması şartı gibi sadece devir sözleşmesi için değil devir borcunu doğuran işlemlerde de yerine getirilmelidir.

İlgili maddeden anlaşılacağı üzere, noterce yapılacak imza onaması bir geçerlilik şartıdır ve aksi sözleşme ile öngörülemez.

Noter onayının zorunlu olmasının, esas sermaye payının devrini zorlaştırdığı, adi yazılı şeklin devir için yeterli olacağı, imzaların noter onayına tabi tutulmasının bir önemi olmadığı, noter işleminin masraf ve emek kaybı olduğu gözetildiğinde bu şartın

---

⁹⁴ Kendigelen/Kırca, s. 170.

⁹⁵ Şener, Ortaklık, s. 303; Raziye Aksu Özkan, Limited Şirket Pay Devri Sözleşmesinde TTK 595/1'de Yer Alan Kayıtların Bulunmamasının Devir Sözleşmesinin Geçerliliğine Etkisi, Regesta Ticaret Hukuku Dergisi, C.5, S.2, 2020, s. 298.

⁹⁶ Özge Nur Çiftçi, Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Hukuki İşlemlere Konu Olması, Platon Yayıncılık, İstanbul, 2022, s. 51.

⁹⁷ Altaş, Limited Şirketler, s. 295.

kaldırılması gerektiği düşünölmekle⁹⁸ birlikte, TTK 595. maddesinin gerekçesinde imzaların noter tarafından onanması ispat yönünden ve güvenliği sağladığı belirtilmektedir.

TTK, pay devrinin ve bu devrin borçlandırıcı işlemlerinin yazılı olarak yapılmasını ve tarafların imzalarının noter tarafından onaylanması yönünde düzenleme getirmiştir. Bu düzenleme ile esas sermaye payının devrinde taahhüt ve tasarruf işlemleri birbirinden ayrılmıştır⁹⁹. Bu kapsamda, devir sözleşmesinin tasarruf işleminin bir unsuru olarak kabul edilmesi, devir borcunu doğuran işlemlerin ise taahhüt işlemleri olarak değerlendirilmesi sonucunu doğurur. Uygulamada ise borçlandırıcı işlem ve tasarruf işlemi genellikle tek bir işlemle gerçekleştirilmektedir¹⁰⁰.

Devir sözleşmesinin noter tarafından onaylama şeklinde yapılmasına gerek yoktur, devir sözleşmesi tamamen noter tarafından da düzenlenebilir¹⁰¹. Bu imzalara karşı sahtelik iddiasında bulunulması mümkündür. Yargıtay'a göre, hisse devrinin dayanağı olan noter onaylı devir sözleşmesindeki imzanın inkârı nedeniyle açılan dava, sahtelik davası niteliğindedir ve bu durumda ilgili noterin de davada taraf olarak yer alması zorunludur¹⁰².

Düzenleme ile sahtelik iddiaları ve devir işleminde yaşanabilecek zorlukların önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Noter onayı yerine devir sözleşmesinin hazırlanması sonrası, elektronik imza ile imzalanmasının da mümkün olması hem hızlı hem de masrafsız bir çözüm olabilecektir. 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun¹⁰³ 4. maddesinde, güvenli elektronik imza şu şekilde tanımlanmaktadır: Güvenli elektronik imza, yalnızca imza sahibine özgü olan, imza sahibinin kontrolündeki güvenli elektronik imza oluşturma araçları kullanılarak üretilen, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin doğrulanmasını sağlayan ve imzalanmış elektronik veride

---

⁹⁸ Mustafa İsmail Kaya, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 1, 2008, s. 374.

⁹⁹ Sinem Camcı, Limited Şirketlerde Pay Devri (Türk Ticaret Kanunu md. 595), Terazi Hukuk Dergisi, C. 15, S. 163, 2020, s. 520.

¹⁰⁰ Camcı, s. 520.

¹⁰¹ Oruç Hami Şener, Limited Ortaklara İlişkin Emsal Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi, Ankara, 2024, s. 113; Murat Türe, Yargıtay Kararları Işığında Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 51, s. 150.

¹⁰² Y. 11. H.D. T. 09.05.2018, E.2016/11366, K.3350 (Şener, Yargıtay Kararları, s. 115).

¹⁰³ RG, T. 31.01.2004, S.25355.

sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitine olanak tanıyan bir elektronik imzadır.

Bu tanım, güvenli elektronik imzanın imza sahibine bağlılığı, güvenli oluşturma araçlarının kullanılması, kimlik doğrulaması ve veri bütünlüğünün sağlanması gibi temel özelliklerini kapsamaktadır.

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. maddesine göre, güvenli elektronik imzanın, elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuracağı belirtilmiştir. Ancak, aynı maddede, kanunların resmi şekle veya özel bir merasime tabi tuttuğu hukuki işlemlerin güvenli elektronik imza ile imzalanamayacağı da düzenlenmiştir. Devir sözleşmesinin elektronik imza ile imzalanması halinde noter onayının aranmayacağı yönünde yasal bir düzenleme ile sürecin güvenliği sağlanabileceği gibi, devir işleminin masrafının azalması ve hızlanması sağlanabilecektir.

2.5.3. Şirket Genel Kurulunun Esas Sermaye Pay Devrine Onayı

Payın devri durumunda bu devre onay verecek organ genel kuruldur. Bu onay TTK m. 616/I g'de genel kurulun devredilemez yetkileri arasında sayılmıştır. Ancak bunun aksinin kararlaştırılması da TTK m. 595/2 gereğince mümkündür. Esas Sermaye payının devrinin gerçekleşmesi için ortakların onayına ihtiyaç olup olmadığı konusundaki karar ortaklardadır¹⁰⁴.

2.5.3.1. Genel Kurulun Toplanması

Payın devri sözleşmesinin genel kurula sunulabilmesi için, şirkete bildirilmesi gerekmektedir¹⁰⁵. Payın devrinin şirkete bildirilmesi işlemi, normalde devreden ve devralan tarafından birlikte gerçekleştirilmelidir. Bununla birlikte, bu bildirim yalnızca bir tarafça yapılması da mümkündür. Bu durumda, bildirim işlemi tek bir tarafın yapmasıyla da geçerli sayılır¹⁰⁶. Genel kurulu toplandıktan sonra payın devrine onay verebileceği gibi, devir işlemini reddetme yetkisine de sahiptir.

Genel kurula payını devreden ortağın da katılıp oy kullanması mümkündür. TTK'nın 619/2. maddesinde şirketin kendi esas sermaye payını kazanımına yönelik kararlarda,

---

¹⁰⁴ Kendigelen/Kırca, s. 170.

¹⁰⁵ Reha Poroy ve diğerleri, s. 421.

¹⁰⁶ Reha Poroy ve diğerleri, s. 421-422.

esas sermaye payını devreden ortağın oy kullanamayacağı düzenlenmişken, payını başka bir kişiye devreden ortağın genel kurul toplantısına katılmasını engelleyecek bir düzenlemeye kanunda yer verilmemiştir. Bu nedenle, pay devri onayına ilişkin kararların alındığı ortaklar genel kuruluna, esas sermaye payını devreden ortak da katılır ve oy hakkını kullanabilir¹⁰⁷.

Genel kurulun payın devrine onay verip vermemeye yönelik toplantısında, payını devreden ortak oy kullanabilir, yine payı devralan, aynı zamanda söz konusu şirkette ortaksa, onun da pay devrine ilişkin oy kullanması mümkündür¹⁰⁸. Ancak devralan ortağın, payın devrinin görüşüldüğü genel kurul yapıldığı zaman ortak sıfatına haiz olmaması halinde, genel kurula katılım sağlayarak oy kullanması mümkün değildir. Bu konuda Yargıtay bir kararında¹⁰⁹; 23.02.1998 tarihinde alınan ortaklar kurulu kararında, ortaklar kurulunu oluşturan kişilerin, karar alma yetkisine sahip mevcut ortaklar değil, payı devralan kişiler olduğu tespit edilmiştir. Yargıtay, kararın alındığı tarih itibarıyla, payı devredenlerin hâlâ şirketin ortağı olduğunu, ancak devralanların henüz şirket ortağı sıfatını kazanmadığını vurgulamıştır. Devralanların şirket ortağı olabilmesi için, Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) ilgili madde hükümlerinin yerine getirilmesi gerektiğini belirten Yargıtay, bu durumda, pay devrine ilişkin ortaklar kuruluna dahil olan kişilerin şirketin ortağı olmadığını ve pay devrine ilişkin alınan kararın mutlak butlan ile geçersiz olduğunu ifade etmiştir.

2.5.3.2. Genel Kurulun Payın Devrini Onaylaması ve Sonuçları

2.5.3.2.1. Onay kararının alınması

Pay devri, müdür tarafından ortaklar genel kurulunun toplantıya çağırılması ve genel kurulun usulüne uygun şekilde toplanarak devre onay vermesiyle sonuçlanır. Ayrıca, TTK'nın 617/4. maddesine göre, eğer ortaklardan birisi sözlü görüşme talebinde bulunmazsa, müdürün pay devrine ilişkin önerisine ortakların yazılı şekilde oy vermesi durumunda da pay devri onaylanabilir¹¹⁰. TTK'da müdürün ne kadar bir süre içerisinde genel kurulu toplantıya çağırması gerektiği hakkında bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, TTK m. 595/7 düzenlemesine göre, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde genel

¹⁰⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 759; Türe, s. 158.

¹⁰⁸ Şener, Ortaklık, s. 309.

¹⁰⁹ Y. 11. H.D. T. 15.11.2007, E.12072, K.14383 (Şener, Ortaklık, s. 310.).

¹¹⁰ Pulaşlı, Esaslar, s. 755.

kurul, esas sermaye payı devrine yönelik talebi reddetmezse, onay verilmiş sayılır. Müdür veya müdürler, ortaklık genel kurulunu uygun bir süre içinde toplantıya çağırmalıdır.

eTTK 520. maddenin ikinci fıkrasına göre, devir konusunun pay defterine işlenebilmesi için, ortaklardan en az dörtte üçünün devre onay vermesi ve bu ortakların esas sermayenin en az dörtte üçüne sahip olması şartı aranıyordu. Ortakların paylarını devretmelerini önemli ölçüde kısıtlayan bu hüküm, yeni yasada kaldırılmış, onay kararı TTK 620. maddedeki genel nisaba bağlanmıştır¹¹¹. Esas sermaye payının devri, şirket sözleşmesinin değişikliği değildir ve buna ilişkin hükümlerin kapsamına girmez¹¹². Esas sözleşmede daha yüksek bir nisap belirlenmemişse, esas sermaye payının devri için gerekli onay, toplantıya katılanların oy çoğunluğu ile verilir¹¹³.

Esas sermaye payının devrine onay yetkisi, genel kurulun devredilmesi mümkün olmayan yetkileri arasında bulunur. Bu nedenle, ortaklar, genel kurulun pay devrini onaylama yetkisini başka bir organa devredemez. Bu yetki şirketin müdürüne de devredilemez¹¹⁴. Devir işlemine onay verme yetkisi, devredilemez olsa da devir işleminin tamamlanması için, genel kurul onayının şartının kaldırılması mümkündür. Şayet şirket sözleşmesinde bu yönde bir düzenleme söz konusu ise, devir için genel kurul onayı aranmaz.

2.5.3.2.2. Genel Kurulun Pay Devrini Onaylanmasının Sonuçları

Pay devrinin onaylanması ile birlikte, devir işlemi hukuki sonuç doğuracak, devralan, karar tarihi itibarıyla ortak sıfatını kazanacaktır¹¹⁵. Bu kapsamda esas sermaye payına bağlı tüm haklar, şirket sözleşmesinde belirtilmiş ise imtiyazlı haklar da devralana geçecek, ortağın bizzat şahsına tanınan kişisel nitelikli haklar ise devralana geçmeyecek, devreden ortak sıfatını kaybediyorsa tamamen sona erecektir¹¹⁶. Devreden ortağın, devir işlemi sonucunda esas sermaye payının kalmaması halinde ortaklık sıfatı da sona erecektir.

---

¹¹¹ Çamoğlu, s.38; Reha Poroy ve diğerleri, s. 422.

¹¹² Pulaşlı, Esaslar, s. 756.

¹¹³ Pulaşlı, Esaslar, s. 756; Hülya Coştan, Limited Şirkette Genel Kurul Nisapları, Ticaret Ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C.1, S. 1, 2015, s. 66.

¹¹⁴ Pulaşlı, Esaslar, s. 756.

¹¹⁵ Şener, Ortaklık, s. 311.

¹¹⁶ Kendigelen/Kırca, s.174; Şener, Ortaklık, s. 312.

Payın devrinden önce, kâr payı dağıtılması kararlaştırılmış ancak devir işlemi yapıldıktan sonra, kâr payının da devredildiği, bu durumda kâr payının yeni ortağa ödenmesi gerektiği düşünülmektedir¹¹⁷.

Esas sermaye payının tamamını devrederek şirketten ayrılan ortağın müdürlük görevini yürütüyor olması halinde, görevine devam edip etmeyeceğinin de karar da belirtilmesi gerekmektedir¹¹⁸.

2.5.3.3. Genel Kurulun Payın Devrini Onaylamaması ve Sonuçları

Ortaklar genel kurulu, pay devrini onaylamak zorunda değildir. Genel kurul, sebep belirtmeden devri reddedebilir (TTK m. 595/3). Ancak devrin keyfi bir şekilde ya da dürüstlük kuralına (MK m. 2) aykırı olarak reddedilmesi gerektiği düşünülmektedir¹¹⁹. Yasa koyucu, limited şirketin az sayıda ortaklı ve karma nitelikli bir sermaye şirketi olduğunu dikkate alarak, şirketin yabancılaşmasını önlemek amacıyla, şirkete devre onay vermektense sebep göstermeksizin kaçınma hakkı tanımıştır¹²⁰. Özellikle küçük işletmelerin tercih ettiği ve ortaklarının kişisel özelliklerinin büyük önem taşıdığı limited şirketlerde, ortaklar bir yabancıнын ortaklığa dahil olmasını istemeyebilirler. Bu durum, şirketin mevcut ortakları arasında güven ve uyumun korunmasını sağlamak amacıyla önemlidir¹²¹.

Ortaklar genel kurulunun, payının devrini onaylamaması halinde, devreden ortak için şirketteki ortaklık ilişkileri sürdürülemez hale gelirse, devreden ortak TTK 638 ve ilgili maddelerine dayanarak haklı sebeplerle ortaklıktan ayrılmayı mahkemeden talep edebilir. Ayrıca, bu durumda ortaklığın feshi için de dava açabilir¹²².

Genel kurulun pay devrini onaylamaması halinde, esas sermaye paylarının mülkiyeti, devredende kalacaktır. Bu halde payın devri sözleşmesi yerine getirilemeyeceğinden sona erecek, devralan ve devreden bahse konu sözleşme nedeniyle birbirlerine

---

¹¹⁷ Şener, Ortaklık, s. 312.

¹¹⁸ Altaş, Rehber, s. 192.

¹¹⁹ Pulaşlı, Esaslar, s. 759.

¹²⁰ Reha Poroy ve diğerleri, s. 422.

¹²¹ Melis Gizem Çığışar, Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Rehni, İstanbul, 2018, s. 36.

¹²² Pulaşlı, Esaslar, s. 760.

verdiklerini geri alabileceklerdir¹²³. Bu konuda Yargıtay bir kararında¹²⁴; somut olayda davacının, davalılardan birine, limited şirketteki mevcut payını Eski Türk Ticaret Kanunu'nun (eTTK) 520/son maddesine uygun olarak iç ilişkide devrettiğini iddia ettiğini, ancak mahkemenin de kabul ettiği gibi, iki ortaklı bu şirketin diğer ortağının onayının bulunduğunu kanıtlayamadığını vurgulamıştır. Bu durumda, devrin geçerliliği için gerekli olan koşullardan biri yerine getirilmediği için, edimin ifası imkânsız hale gelmiş ve Borçlar Kanunu'nun (BK) 117. maddesi uyarınca borç sona ermiş sayılmıştır. Böylece, taraflar arasında birbirlerine verdiklerini geri isteme hakkı doğmuş olup, devrin iç ilişkide dahi taraflar arasında geçerli olmadığı kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Yargıtay bu konudaki bir kararı ile genel kurulun devir işlemine onay vermemesi halinde, genel kurul kararının iptale konu edilen kara karşı devralan ortağın iptal davası açıp açamayacağı noktasında, genel kurul kararı olmadıkça devralanın ortak sıfatına haiz olmayacağı, iptal davasının ise ortaklar tarafından açılacağı değerlendirildiğinde, devralanın genel kurul kararına karşı iptal davası açamayacağı değerlendirilmiştir¹²⁵.

2.5.3.4. Genel Kurul Tarafından Zımni Onay Verilmesi

Genel kurulun devre onayı açık veya zımni olabilir¹²⁶. Genel kurula yapılan bilgilendirme sonrası, TTK m. 595/7'de başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde devir işleminin genel kurul tarafından reddedilmemesi halinde devir işlemine onay verilmiş sayılacağı belirtilmiştir. Düzenleme ile genel kurulun sessiz kalmak suretiyle devri sürüncemede bırakması önlenmek istenmiştir¹²⁷. Burada önemli olan husus, bildirim tarihidir. Zira kanuni düzenlemeden, bildirim tarihinden itibaren üç ay içerisinde karar verilmemesi hali düzenlenmiştir. Yargıtay bir kararında¹²⁸; limited şirket hisse devrinin tespiti, tescil ve ilanı talebine ilişkin bir davada, davacının diğer ortak R...'ye hissesini devretmek amacıyla noterden gönderdiği ihtarın 04.08.2015 tarihinde tebliğ edildiğini, TTK'nın m. 595/son fıkrası gereğince, hisse devrinin tescili için yapılan başvurunun,

---

¹²³ Şener, Ortaklık, s. 316.

¹²⁴ Y. 11. H.D. T. 08.05.2006, E.5428, K.5311 (Gönen Eriş, Açıklamalı – İçtihatlı 6335 – 6552 Sayılı Kanunlarla Güncellenmiş TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme ve Şirketler, 2. Bası, 2014, Ankara, s. 3416).

¹²⁵ Y. 11. H.D. T.11.09.2019, E.2018/3475E, K.5296 (Şener, Yargıtay Kararları, s. 135-136).

¹²⁶ Çiftçi, s. 56.

¹²⁷ Mehmet Bahtiyar, Ortaklıklar Hukuku, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2024, s. 349; Altaş, Limited Şirketler, s. 381.

¹²⁸ Y. 11. H.D. T. 16.04.2018, E.2016/10428, 10438K (Şener, Yargıtay Kararları, s. 129).

şirket genel kurulu tarafından 3 ay içinde reddedilmemesi durumunda, devrin onaylanmış sayılacağını vurgulamıştır. Bu hüküm uyarınca, hisse devrinin onaylandığı tarihten itibaren şirkete karşı geçerli hal alacağı ve bu tarih itibarıyla ortaklık devrinin gerçekleşmiş olacağına dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda, genel kurulun 04/11/2015 tarihi itibarıyla hisse devrini onayladığı, taraflar arasındaki devrin 04/11/2015 tarihinde gerçekleşmiş sayılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Ancak, mahkemenin 18/03/2014 tarihli devir sözleşmesi tarihini esas alarak devrin gerçekleştiğine karar vermesi yerinde bulunmamıştır. Yargıtay, bu tarih yerine genel kurulun onay vermiş sayıldığı tarihinin esas alınması gerektiğini belirtmiştir.

Yargıtay konuya ilişkin bir başka kararında¹²⁹: “*Limited ortaklıkta payın devri TTK m. 595’de düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre, pay devri, sözleşmesinin yazılı ve imzası noterden tasdikli şekilde yapılması, payın devrinin ortaklığa bildirim ve genel kurulun onayı ile gerçekleşir. Genel kurulun devre onayı açık ve örtülü şekilde olabilir. Açık onay genel kurulun toplanarak, açıkça devri onaylaması suretiyle olur. Buna karşın TTK m. 595/VII’de kanun koyucu örtülü olarak onay anlamına gelen bir faraziyeye işaret etmiştir. Buna göre, başvurudan itibaren üç ay içerisinde genel kurul reddetmediği takdirde, onay vermiş sayılır. Böylece 3 aylık sürenin geçmesiyle, bu sürenin sonu itibarıyla pay da devralana geçmiş olur ve ortaklık hak ve yükümlülükleri de devralan tarafından ihtisap edilir. Ayrıca devre onay genel kurulun devredilemez yetkileri arasında yer almaktadır (TTK m 616/1-9). Bu açıklamalardan sonra somut olaya gelindiğinde, pay devir sözleşmesinin yazılı ve imzası noterden onaylı şekilde yapıldığı, devrin ortaklığa bildirildiği, ortaklığın %50 payına sahip dava dışı ortak ... Ş’nin devre onayının olmadığını, devreden ortağa bildirdiği anlaşılmaktadır. Tüm bu hususlar göz önüne alındığında, ortaklık genel kurulunun toplanarak onay konusunda 3 ay içinde karar almadığı anlaşılmaktadır. Dava dışı ortağın devre onayının olmadığını bildirmesi de tek başına sonuç doğurmaz. Çünkü onay TTK m. 616/1-9 uyarınca genel kurulun devredilemez yetkileri arasındadır. Böylece 3 aylık sürenin geçmesiyle zımnen onay verilmiş ve paylar devralana geçmiş sayılır. Davalı tarafın artık tescilden kaçınmakta haklı olmadığı anlaşılmalı, mahkemece tescili emreder nitelikte karar vermesi gerekirken hatalı değerlendirmeye dayalı olarak yazılı şekilde karar verilmesi isabetli olmamıştır...*” şeklinde karar vermek suretiyle, bir ortağın genel kurul

---

¹²⁹ Y. 11. H.D. T. 30.03.2022, E. 2021/428, K.2613 (karararama.yargitay.gov.tr, e.t. 10.08.2024).

haricinde devralana yapmış olduğu bildirimini geçerli saymamış ve devrin zımni olarak kabul edildiğine hükmetmiştir.

TTK m. 595/2 son cümlesinde, devrin genel kurulun onayıyla geçerli olacağı belirtilmiştir. Genel kurul vasıtasıyla onay verilinceye kadar devir işlemi, mülkiyet, üyelik hakları ve muhtemel yükümlülükler esas sermaye payını devredende kalmak suretiyle askıdadır¹³⁰. Bu tespite istinaden, genel kurula yapılan başvurudan itibaren, genel kurulun onay vermesi ya da başvuru tarihinden itibaren üç aylık sürenin dolacağı tarihe kadar, devreden hakları ve yükümlülüklerinin devam edeceği söylenebilir.

2.5.4. Pay Defterine Kayıt

Esas sermaye payının devri için, şirket sözleşmesinde genel kurul onayı şartının aksinin düzenlenebileceğini belirtilmişti. Esas sermaye payının devri hususunda şirket sözleşmesinde ortakların onay zorunluluğu kaldırılmışsa yahut esas sermaye payının devrinin genel kurul tarafından onaylanması ile esas sermaye payının devrine ilişkin pay defterine kayıt yapılması gerekecektir. Esas sermaye payı devir ve geçişini ticaret siciline tescilinin kim tarafından gerçekleştirileceği açıkça düzenlenmişken, esas sermaye payı devrinin pay defterine işlenmesinin kim tarafından yapılacağı hususunda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. TTK'nın 594. maddesine göre, şirketin esas sermaye paylarını içeren bir pay defteri tutması ve bu deftere esas sermaye paylarının devirleri ile geçişlerine ilişkin kayıtların yapılması zorunludur. Ayrıca limited şirketlerde ortakların kaydının tutulduğu, ciltli ve sayfaları sıra numaraları olan bir ticari defterin tutulması gerekmektedir (TDİT m. 9/f1).

Pay defteri tutulması, ortaklar kurulunun devredilemez yetkileri içinde düzenlenmediği gözetildiğinde (TTK m. 616), bu yetkinin müdürlerde olduğu söylenebilir¹³¹. Yöneticiler bu görevlerini yerine getirmedikleri takdirde şahsen ve müteselsilen sorumlu olurlar¹³².

Esas sermaye paylarının devri, genel kurul onayıyla ya da onaysız olarak geçerlilik kazandıktan sonra, devir işlemleri tamamlandığında pay defterine kaydedilmelidir. Kayıt

---

¹³⁰ Şener, Ortaklık, s. 312.

¹³¹ Oğuz, s. 199.

¹³² Öz, s. 376.

işlemi müdür veya müdürler kurulu tarafından yerine getirilir¹³³. Pay defterine kaydın yapılabilmesi için talep şart değildir¹³⁴. eTTK'dan farklı olarak, devir işleminin pay defterine kaydedilmesi, devrin geçerlilik kazanması için zorunlu bir şart değildir. Bu kayıt işlemi, devir işleminin belgelenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla yapılır, ancak devrin geçerliliği üzerinde doğrudan etkisi yoktur¹³⁵, yani pay defterine kayıt kurucu değil, bildiricidir¹³⁶. eTTK m. 520'de payın devredilmesinin, pay defterine kaydedilmesi, kurucu nitelikte kabul edilmekteydi. TTK ile, pay defterine yazılı olma koşulunun kurucu niteliğinin kaldırıldığı kabulü gerekmektedir¹³⁷.

Pay defterine devrin işlenmemesi durumunda, devralan ve devreden birlikte kaydın deftere işlenmesini talep edebilir; ancak devir işlemine taraf olmayan ortaklar bu talepte bulunma hakkına sahip değildir¹³⁸. Esas sermaye payının devri, kanununda belirtilen usule göre yapılmasına ve devrin genel kurulca onaylanmasına rağmen müdürlerce pay defterine kayıt ettirilmiyorsa, devralan mahkemeye başvurarak pay defterine kaydedilmesini talep edebilir¹³⁹. Pay defterine kaydın gecikmesi nedeniyle, bu süre zarfında şirkete yönelik ortaklık haklarından mahrum kalan ve bu sebeple zarara maruz kalan ortak, TTK m. 553 ve devamı maddeleri uyarınca müdürlerin sorumluluğuna başvurabilir. Bu durumda, zarara uğrayan ortak, müdürlerin ihmali veya kusuru nedeniyle zararını tazmin etmek amacıyla yasal yollara başvurabilir¹⁴⁰.

Payın devrine ortaklık tarafından onay verilmiş, ancak bu onay ve buna bağlı olarak devralanın ortak olarak kabul edilmesi doğru olmayan verilere veya hileye dayanıyorsa, bu halde verilen onay irade sakatlığı ile feshedilirse, buna bağlı olarak pay defterine gerçekleştirilen kayıt da silinebilir¹⁴¹. Doğru olmayan verilere örnek olarak sahte devir sözleşmesi, yanlış kimlik bilgisi paylaşımı gibi hususları kanaatimizce örnek olarak gösterebiliriz.

---

¹³³ Altaş, Pay Defteri, s. 210.

¹³⁴ Çağa, s. 599.

¹³⁵ Altaş, Pay Defteri, s. 210.

¹³⁶ Ramazan Gönen, s. 394; Pulaşlı, Esaslar, s. 757; Reha Poroy ve diğerleri, s. 425; Türe, s. 163.

¹³⁷ Eriş, s. 3393.

¹³⁸ Türe, s. 163.

¹³⁹ Reha Poroy ve diğerleri, s. 425.

¹⁴⁰ Reha Poroy ve diğerleri, s. 425.

¹⁴¹ Şener, Ortaklık, s. 325.

2.5.5. Ticaret Siciline Tescil

Esas sermaye payının devri ortaklar genel kurulu tarafından onaylandıktan sonra, şirket müdürlerinin bu pay devrini ticaret siciline bildirmesi gerekmektedir (TTK m. 598/1). Devrin tescili için, şirket müdürlerinin ticaret siciline resmi başvuru yapmaları zorunludur. Bu süreç, devrin resmiyet kazanması, hukuki güvenlik ve açıklık kazanması açısından öngörülmüştür¹⁴². Bildirimin açıkça müdürler tarafından yapılacağı belirtilmişse de şirket müdürlerinin devredilmesi ve vazgeçilmesi mümkün olmayan görevleri (TTK m. 625) arasında yer almadığından, müdür yahut müdürlerin görevlendireceği bir kimse tarafından da yerine getirilebilir¹⁴³. Söz konusu tescil, kurucu değil, açıklayıcı niteliktedir¹⁴⁴.

Şirket müdürlerinin ya da yetkilendirdikleri kimselerin, esas sermaye payının devrinin ticaret siciline tescili için otuz gün içerisinde ticaret siciline başvurmaları gerekmektedir. Otuz günlük sürenin başlangıç tarihi, esas sermaye payının devrinin genel kurulun onayına tabi olması halinde, onay tarihinden ya da başvurudan itibaren üç aylık sürenin dolmasıyla, şirket sözleşmesinde esas sermaye payının devri genel kurulun onayına tabi olmaması halinde ise, devrin şirkete bildiri tarihinden itibaren başlayacaktır.

Esas sermaye paylarının geçişlerinin tescili için başvuruda istenecek belgeler Ticaret Sicil Yönetmeliği¹⁴⁵ (TSY) 103. maddesinde belirtilmiştir. Buna göre istenen belgeler;

a) Şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme bulunmuyorsa, yani genel kurul onayı şartı kaldırılmamışsa, esas sermaye payının devrine yönelik onay içeren genel kurul kararının noter tarafından onaylanmış bir örneği.

b) Tarafların imzalarının noter onaylı olduğu devir sözleşmesi; payın miras, eşler arasındaki mal rejimi veya icra yoluyla geçmesi durumunda ise durum gösterir belge.

c) Pay geçişinin ya da devrinin işli olduğu pay defterinin, ilgili sayfası olarak belirtilmiştir.

---

¹⁴² Şener, Ortaklık, s. 325.

¹⁴³ Çiğşar, s. 44.

¹⁴⁴ Pulaşlı, Esaslar, s. 758.

¹⁴⁵ RG, T. 27.01.2013, S. 28541.

İlgili maddede belirtilmemiş olsa da şirket sözleşmesi ile pay devri işlemine genel kurul onayı kaldırılmışsa, başvuru sırasında işlem kolaylığı sağlamak amacıyla şirket sözleşmesinin sunulmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Belirtilen süre içerisinde, şirket müdürlerinin ticaret siciline başvuruda bulunmaması halinde, devreden ortak, adının terkin edilmesi için ticaret siciline başvurabilir. Bu halde, sicil müdürü, şirkete, devralanın isminin bildirilmesi için süre verecektir. Verilen süre içerisinde devralan ortağın isminin bildirilmemesi halinde, ne şekilde bir işlem yapılması gerektiğine dair kanunda bir düzenleme bulunmamaktadır. TSY'nin 103/2 maddesine göre, esas sermaye paylarının tescili için şirket müdürlerinin süresi içinde ilgili müdürlüğe başvurmaması durumunda, payını devrederek şirketten ayrılan ortak, noter onaylı devir sözleşmesini sunarak, adının sicilden silinmesini talep edebilir. Başvuru üzerine müdürlük, iktisap eden kişinin adını bildirmesi için şirkete süre tanır. Bu süre zarfında isim bildirilmezse, 36'ncı madde hükmü devreye girer. Bu boşluğun Ticaret Sicil Yönetmeliği ile doldurulduğu düşünülmektedir¹⁴⁶. Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 34. maddesinin 2. fıkrasına göre, sicil müdürü tarafından yapılan çağrıya rağmen belirlenen süre içinde tescil başvurusunda bulunulmaması veya bildirilen kaçınma sebeplerinin yetersiz görülmesi durumunda, sicil müdürlüğü bu durumu ilgili yerdeki ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesine bildirebilir. Mahkeme tescile karar verdiğinde, işlem resen tescil edilir. Ayrıca, TTK m. 33 hükmü kıyas yoluyla uygulanarak, sicil müdürlüğü tarafından belirtilen süre içinde tescil isteminde bulunmayan ve bu durumun nedenini açıklamayan şahıslar, sicil müdürünün teklifi üzerine mahallin en büyük mülki amiri tarafından bin Türk Lirası idari para cezasına çarptırılabilirler¹⁴⁷. Verilen para cezası, pay devrinin sicile tescil edildiği anlamı ifade etmez¹⁴⁸. Yargıtay bir kararında; Sicil Müdürlüğünde tescil edilmesi gereken bir hususun tescil edilmemesi halinde ilgili kişilerin TTK 33. ve Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 36. maddeleri uyarınca tescile davet edileceğini, tescile davete rağmen süresi içinde tescil için başvuru yapılmaması veya tescilden kaçınma sebeplerinin bildirilmemesi halinde bu duruma karar vermek üzere Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından asliye ticaret

---

¹⁴⁶ Altaş, Pay Defteri, s. 211.

¹⁴⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 758; Ticaret Sicil Yönetmeliği 34/3.

¹⁴⁸ Pulaşlı, Esaslar, s. 758.

mahkemesine bildirimde bulunulacağı, mahkeme durumun sicile tescili gerektiğine kanaat getirirse, sicile tescil emrini içeren bir karar vereceğini belirtmiştir¹⁴⁹.

Esas sermaye payının devrinin tescil edilmesi için ticaret sicil müdürlüğüne başvuru yapıldığında, TTK m. 32 uyarınca, ticaret sicil müdürü tescilin yapılması için gereken yasal düzenlemelerin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmek zorundadır. Bu denetim, tescil işleminin yasal gerekliliklere uygun olarak yapılmasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilir¹⁵⁰.

Ticaret siciline yapılacak tescil, kurucu değil, açıklayıcı niteliktedir¹⁵¹. Bunun nedeni, kanun geçiş hallerini düzenleyen TTK m. 596'da esas sermaye payının genel kurulun onayına ihtiyaç olmadan iktisap eden şahsa geçeceğine ilişkin düzenleme¹⁵² ile TTK m. 595/2'de devrin genel kurul onayı ile geçerli olacağına ilişkin düzenlemedir.

2.6. Payın Devrinde Özel Durumlar

Esas sermaye payının devrinin şirket sözleşmesi ile yasaklanması veya sınırlandırılması mümkündür. Bu kısımda esas sermaye payının devrinin yasaklanması ya da sınırlandırılması, bu yasak ve sınırlandırmanın neticeleri, yasağın geçersiz olması haline değinilecektir. Bu bölümde ayrıca, bir esas sermaye payına birden fazla kişinin sahip olması, esas sermaye payının kanuni geçiş durumları ve esas sermaye payının limited şirket tarafından iktisabı konuları incelenecektir.

2.6.1. Devir Yasağı ve Sınırlamaları

Şirket sözleşmesinde, ortakların esas sermaye payının devrine onay verme şartının kaldırılması, devrin yasaklanması veya kısıtlanması mümkündür. Bu, TTK'nın pay devri konusundaki düzenlemeleri ortakların takdirine bıraktığını ve kanun koyucunun bu alana dahil olmama tercihinde bulunduğunu ortaya koymaktadır. Böylece, pay devri kuralları şirket ortaklarının tercihleri doğrultusunda esnek bir şekilde belirlenebilir¹⁵³. TTK'nın 577/1-a maddesine göre, esas sermaye paylarının devrinin sınırlandırılmasına yönelik kanuni düzenlemelerden farklı düzenlemeler, şirket sözleşmesinde bulunması halinde bağlayıcı hale gelir. Esas sözleşmeye, devrin kanunda öngörülenden ağırlaştırılabileceği

---

¹⁴⁹ Y. 11. H.D. T. 20.03.2022, E.2021/428, K.2613 (Şener, Yargıtay Kararları, s. 161).

¹⁵⁰ Çiğsar, s. 44.

¹⁵¹ Pulaşlı, Esaslar, s. 758; Şener, Ortaklık, s. 326.

¹⁵² Tekinalp, s. 553.

¹⁵³ Tekinalp, s. 551.

veya tamamen yasaklanabileceği doğrultusunda hükümler eklenmesi mümkündür (TTK m. 595/4). TTK 577/1-a maddesine göre, şirket sözleşmesine eklenen özel hükümlerin, kanunun genel hükümlerine göre öncelikli ve geçerli olmasını sağlar. Bu düzenleme, pay devrinin hiçbir şekilde gerçekleştirilemeyeceği anlamına gelir ve şirketin mevcut ortaklık yapısını korumak amacıyla kullanılabilir.

Ortaklık sözleşmesinde yer alan kuralla pay devrinin engellenmesi, TTK m. 596'da sayılan miras, eşler arasındaki mal rejimi ve icra gibi iktisap halleri hariç olmak üzere, esas sermaye payı üzerinde intifa ve rehin hakkı kullanılmasını engellemektedir¹⁵⁴.

Esas sermaye payının devrinin sınırlandırılmasına yönelik şirket sözleşmesi değişikliği kararı TTK'nın 621/1-c maddesi uyarınca alınabilir. Yapılan düzenlemeye göre, esas sermaye paylarının devri konusunda sınırlama getirilmesi, yasaklanması veya kolaylaştırılması gibi genel kurul kararları, ancak temsil edilen oyların en az üçte ikisi ile oy hakkına sahip esas sermayenin tamamının salt çoğunluğunun bir arada bulunması şartıyla alınabilir. Bu şartlar sağlandığında, genel kurul bu konularda bağlayıcı kararlar verebilir.

Limited şirkette esas sermaye payının devrinin tamamen yasaklanabilmesinin mümkün olması karşısında, şirket sözleşmesiyle, devrin yasaklanması yerine, onay kararına ilişkin nisabın ağırlaştırılması devrin daha ağır şartlara bağlanması, devrin aile üyeleri ya da bir meslek grubu arasında yapılabilmesinin şirket sözleşmesinde öngörülmesi mümkündür¹⁵⁵.

Şayet şirketin kuruluş aşamasında, esas sermaye payının devrine yönelik herhangi bir sınırlandırma getirilmesi yönünde bir düzenleme yapılmamışsa, daha sonra şirket sözleşmesinin değiştirilmesi yolu ile bu yönde bir sınırlandırma yapılması mümkündür. Şirket sözleşmesinde değişiklik yapılabilmesi TTK m. 589 gereği, aksi öngörülmemişse, esas sermayenin üçte ikisini temsil eden ortakların kararı ile mümkün olacağı düzenlemesi ile birlikte 621. madde hükmünün saklı olduğu belirtilmiştir. TTK m. 621 f.1 c bendinde yer alan "*Önemli Kararlar*" başlığı altında, esas sermaye paylarının devrinin kolaylaştırılması, yasaklanması veya sınırlandırılması gibi konuların karar altına alınabilmesi için, temsil edilen oyların en az üçte ikisinin ve oy hakkına sahip olan esas

---

¹⁵⁴ Şener, Ortaklık, s. 320.

¹⁵⁵ Kendigelen/Kırca, s. 177.

sermayenin tamamının salt çoğunluğunun sağlanması gerektiği belirtilmektedir. Bu düzenleme, önemli kararların alınabilmesi için diğer değişikliklere göre daha sıkı ve ağır koşulların yerine getirilmesini şart koşturmaktadır. Bu nedenle, önemli kararlar için aranan yeter sayının, diğer karar türlerine kıyasla daha zorlayıcı olduğunu söyleyebiliriz.

Limited şirkette esas sermaye payını devretmek isteyen ortak, devir sınırlamaları nedeniyle hukuken ortak kalmaya zorlanamaz. TTK 595/5 maddesi gereğince, şirket sözleşmesi devri yasaklamışsa veya genel kurul devre onay vermeyi reddetmişse, ortağın haklı sebeple şirketten çıkma hakkı bulunmaktadır. Bu durumda, ortak, şirketten ayrılmak için yasal haklarını kullanabilir. Bu şekilde düzenlenen haklı sebeple çıkma hakkı, emredici bir niteliğe sahip olup, ortaklık sözleşmesi ile kural getirilmek suretiyle bahse konu hakkın ortağın elinden alınması mümkün değildir¹⁵⁶.

2.6.2. Devir Yasağı ve Sınırlamalarının Etkisiz Olduğu Haller

Limited şirket sözleşmesinde, devir yasağı ya da sınırlandırılması yönünde düzenleme bulunmasına rağmen, bu yasağın ve sınırlandırmanın etkisiz olduğu durumlar bulunmaktadır.

Tek kişi ortaklıkta devrin sınırlandırılması kurallarının uygulama açısından bir anlamı bulunmamaktadır. Tek ortaklı limited şirket ortağı, sahip olduğu esas sermaye paylarından bir kısmını bir başka kişiye devretmesi halinde devir yasağı ya da sınırlandırmasının bir etki göstermesi söz konusu değildir. Aynı şekilde iki ortaklı bir limited şirkette, ortaklardan birinin esas sermaye paylarını diğer ortağa devretmesi durumunda da yasağın ya da sınırlamaya ilişkin kurallar etkisiz olabilir zira bu halde devir işlemleri iki ortak arasında gerçekleşmekte ve her iki ortağın da onayının bulunduğu kabulü gerekmektedir¹⁵⁷.

Devir yasağının veya kısıtlamalarının geçerli olmadığı bir başka durum, esas sermaye payının miras yoluyla, eşler arasındaki mal rejimi düzenlemesi içinde veya icra eliyle el değiştirmesidir. Bu hallerde, genel kurulun onayına ihtiyaç duyulmadan, tüm haklar ve borçlar esas sermaye payını iktisap eden şahsa geçer (TTK m. 596/1). Esas sermaye payının miras, eşler arasındaki mal rejimi veya icra yoluyla geçişi, kanun gereğidir. Bu

---

¹⁵⁶ Şener, Ortaklık, s. 322; Eda Duygu Açıklık, Limited Şirkette Çıkma Hakkı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019, s. 94.

¹⁵⁷ Demirkapı, s. 284.

nedenle, bu tür durumlarda TTK m. 595'te belirtilen devir sözleşmesi, noter onayı ve ortakların devre izin vermesi şartlarına gerek yoktur. Ancak, şirkete bu tür geçişlerde payı kazanan kişiyi reddetme yetkisi tanınmıştır. Eğer genel kurul, üç ay içinde esas sermaye payının geçişine yönelik bildirimini açıkça ve yazılı olarak reddetmezse, onay vermiş kabul edilir (TTK m. 596/4).

Limited şirket esas sermaye payını özel iktisap hallerinden biriyle kazanan kişi, ortaklık için elverişli olmayabilir, bu nedenle TTK m. 596 hükmü gereğince esas sermaye payını iktisap eden kişinin bu iktisabı kesin olmayıp, şirket tarafından bu geçişe engel olunabilir¹⁵⁸. Bu şekilde, haklar ve borçlar, şirketin onayı olmadan yeni sahiplerine geçerken, şirketin özel iktisap hallerinde müdahale edebilme yetkisi korunur. Şahıs özelliği ağır bastığını değerlendirdiğimiz limited şirkette, örneğin miras yolu ile iktisap halinde, mirasçının şirket için uygun bir kişi olmadığını şirket genel kurulu değerlendirilmesi yetkisi bulunmaktadır.

Kanunda ret yönünde hangi organın karar vereceğine ve yeter sayıya ilişkin düzenleme bulunmamaktadır. Bu halde redde genel kurul tarafından TTK m. 620'de belirtilen olağan karar yeter sayıları ile bu karar alınabilecektir¹⁵⁹.

2.6.3. Şirket Sözleşmesi ile Ek Ödeme ve Yan Edim Yükümlülükleri Düzenlenmesi Halinde Esas Sermaye Payının Devri

Şirket sözleşmesinde ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri belirtilmişse, devralanın ödeme gücünün şüpheli olması ve gerekli teminatın sağlanmaması durumunda, genel kurul, şirket sözleşmesinde bu konuda bir düzenleme bulunmasa dahi onay vermekten kaçınılabilir (TTK m. 595/6).

Genel kurulun devre onay vermesini reddedebilmesi için, maddede belirtilen iki hal yani devralanın ödeme gücünün şüpheli olması ve teminat talebinin yerine getirilmemesi hali birlikte bulunmalıdır¹⁶⁰.

---

¹⁵⁸ Şener, Ortaklık, s. 341; Pulaşlı, s. 761; Kendigelen/Kırca, s. 191.

¹⁵⁹ Şener, Ortaklık, s. 342-343.

¹⁶⁰ Kendigelen/Kırca, s. 181-181; Şener, Ortaklık, s. 321; Çiftçi, s.61.

Teminatın miktarı ve türünü tespit etmek genel kurula ait olmakla birlikte, genel kurul takdir yetkisini kullanırken TMK m. 2'ye göre iyi niyetli olmalı ve ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini aşan bir miktarda teminat talep edilmemelidir¹⁶¹.

Gerekli teminat sağlanmadığı takdirde, ortaklar kurulu onayı reddetme hakkına sahiptir. Kanunda yer alan ret sebebi, yasa koyucunun sermayenin korunmasına verdiği önemi vurgulamaktadır¹⁶².

2.6.4. Bir Sermaye Payının Birden Fazla Ortağa Ait Olduğu Hallerde Payın Devri

Limited şirket ortaklarının birden fazla esas sermaye payını elinde bulundurması mümkün olduğu gibi, bir esas sermaye payının birden fazla kişi tarafından sahip olunması da mümkündür.

Esas sermaye payı üzerinde birden fazla kişinin malik olması durumu, paylı mülkiyet veya elbirliği mülkiyeti şeklinde ortaya çıkabilir. Paylı mülkiyette, her malikin belirli bir payı bulunurken, elbirliği mülkiyetinde maliklerin payları belirlenmemiş olup, ortak mülkiyet söz konusudur. Paylı mülkiyet, maddi olarak bölünmüş olmayan bir şeyin tamamına birden çok kimsenin malik olmasını ifade eder (TMK 688). Elbirliği ortaklığı, kanunun öngördüğü hukuki olaylarla örneğin ölen bir kişinin birden çok mirasçısı olması halinde veya kanunun öngördüğü mal rejiminden kaynaklı genel mal ortaklığı, aile malları ortaklığı, adi ortaklık gibi hukuki işlemlerden kaynaklanır¹⁶³.

TTK'nın 599/2. maddesinde, bir esas sermaye payının birden fazla ortağa ait olduğu hallerde, paydaşların esas sermaye payından doğan haklarını atayacakları ortak bir temsilci aracılığı ile kullanabileceklerini düzenlemiştir. TTK m. 599 bir esas sermaye payının birden çok ortağa ait olmasını düzenlemektedir. Kanun başlığı her ne kadar paylı mülkiyet olarak belirtilmişse de bu mülkiyetin çeşitleri olan paylı mülkiyet ve elbirliği mülkiyet halinde de uygulama alanı bulacaktır¹⁶⁴.

Bir esas sermaye payına birden fazla şahsın ortak olması halinde, esas sermaye payının devri işlemleri TTK m. 599/2 kapsamında atanmış bir ortak temsilci varsa onunla

---

¹⁶¹ Şener, Ortaklık, s. 321.

¹⁶² Reha Poroy ve diğerleri, s. 422.

¹⁶³ Kemal Oğuzman ve diğerleri, s. 394.

¹⁶⁴ Şener, Ortaklık, s. 352.

gerçekleştirilir. Eğer böyle bir temsilci atanmamışsa, esas sermaye payı ortaklarının tamamının birlikte hareket ederek devri gerçekleştirilmesi gerekecektir¹⁶⁵.

Paylı mülkiyette, her ortak kendi payı oranında sorumluluk taşırken, elbirliği mülkiyetinde tüm ortaklar birlikte hareket etmek zorundadır. Bu, ortakların yükümlülüklerini yerine getirirken ve haklarını kullanırken dikkat etmeleri gereken bir ayrımdır¹⁶⁶.

2.6.5. Esas Sermaye Payının Kanuni Geçiş Halleri

Miras, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya icra yollarıyla esas sermaye payının geçişi durumunda, tüm haklar ve borçlar genel kurul onayı olmaksızın, esas sermaye payını iktisap eden kişiye aktarılır (TTK m. 596/1). Payın geçişi hukuki işlemde değil, kanundan kaynaklanmaktadır. Bu hallerde sermaye payı başka bir işleme gerek olmaksızın tüm hak ve borçları ile mirasçıya veya diğer eşe geçer¹⁶⁷. Payın geçişi için limited şirket sözleşmesi ile dahi genel kurul onayı şart koşulamaz¹⁶⁸. Payın geçişi için, duruma bağlı olarak veraset ilamı, vasiyetname, miras sözleşmesi ve eşler arasındaki mal rejimine ilişkin noterce onaylanmış ya da düzenlenmiş bir sözleşme yeterlidir. Bu tür durumlarda, esas sermaye payının devri için TTK m. 595'te belirtilen yazılı devir sözleşmesi, noter onayı ve genel kurul onayı gerekmemektedir¹⁶⁹. Esas sermaye payının devri işlemlerinde genel kurul onayının emredici olmadığını, aksinin şirket sözleşmesi ile kararlaştırılabileceğini belirtmiştik. Madde gerekçesine göre kanun koyucu, emredici olmayan bir düzenlemeyi miras, eşler arası mal rejimi ve icra düzeninin önüne geçirmemek amacıyla, payın geçişi için belirli şartları zorunlu tutmamıştır. Bu nedenle, bu tür durumlarda payın geçişi için ek şartlar aranmaz.

eTTK döneminde, bir şirket faaliyetini sürdürdüğü dönemde, ortağın kişisel alacaklılarının, alacaklarını yalnızca şirketin bilançosu üzerinden o ortağa ait kâr payından ve şirket sona ermişse tasfiye payından alabilecekleri düzenlenmekteydi (eTTK m. 145/1). Yeni düzenleme ile alacaklıların, sermaye şirketinde borçlularına ait olan, senede bağlanmış veya bağlanmamış payların haczedilmesi, paraya çevrilmesi mümkün

---

¹⁶⁵ Pulaşlı, Esaslar, s. 764.

¹⁶⁶ Eriş, s. 3432.

¹⁶⁷ Reha Poroy ve diğerleri, s. 432.

¹⁶⁸ Tekinalp, s. 554.

¹⁶⁹ Pulaşlı, Esaslar, s. 760.

hale getirilmiştir (TTK m. 133). Yeni düzenleme ile alacaklıların, alacaklarına daha kolay bir şekilde tahsil edebilmesine olanak sağladığı düşünülmektedir¹⁷⁰. Yargıtay bir kararında¹⁷¹; TTK'nın 133. maddesi ile 6762 Sayılı eTTK'nın 145. maddesi arasında önemli bir fark olduğunu belirtmiştir. Buna göre, sermaye şirketlerinde alacaklılar, alacaklarını yalnızca ortağın kâr veya tasfiye payından tahsil etme hakkına sahip olmakla kalmaz, aynı zamanda borçluya ait senede bağlanmış ya da bağlanmamış payların, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun taşınırlara yönelik maddeleri uyarınca haczedilmesini ve paraya çevrilmesinin de mümkün hale geldiği belirtilmiştir. Bu tür haciz işlemleri, talep üzerine pay defterine kaydedilir. Yargıtay, bu düzenleme sonucunda, limited şirketlerde ortağın kişisel alacaklısının, 6762 Sayılı TTK'nın 145. maddesinin aksine, artık ortağın ortaklık payının haczini ve paraya çevrilmesini isteyebileceğini vurgulamıştır. Bununla birlikte, Yargıtay, limited şirketlerde pay senetlerinin sadece birer ispat aracı olarak nitelendirildiğini ve bu nedenle, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkının devredilemeyeceğini veya temlik edilemeyeceğini belirtmiştir. Aynı gerekçeyle, bu haklar üzerine rehin ve haciz konulamayacağını ifade etmiştir. Kararda pay senetlerinin kazanılmasının, esas sermaye payının devralınması anlamına gelmeyeceği, bu devir işlemleri ancak TTK'nın 595 ve 596. maddelerinde belirtilen koşullar altında gerçekleştirileceği, pay senedinin tesliminin ortaklık hakkının devrini gerçekleştirmediğine ve bu sebeple pay senedinin haczedilmesinin borçlunun limited şirketteki ortaklık payının haczedildiği anlamına gelmeyeceğine karar vermiştir. Limited şirketlerde ortaklık payı, haciz yazısının şirkete tebliği ile haciz işleminin gerçekleştirilebileceğini, buna ek olarak icra memurunun bizzat şirket merkezine giderek bu haczi tebliğ edip pay defterine kaydettirmesi yoluyla da haciz işleminin gerçekleştirilebileceğini belirterek esas sermaye payının ne şekilde haczedilebileceğine ilişkin yöntemi de belirtmiştir.

Yargıtay bir kararında¹⁷² şirket ortağının borcu nedeniyle pay haczinin gerçekleştirildiğini ancak borç ödemesinin gerçekleşmediğini ileri sürerek şirketin fesih ve tasfiyesini istediği davada, alacaklıların senede bağlanmış ya da bağlanmamış payları

---

¹⁷⁰ Aziz Serkan Arslan, Limited Şirket Hisselinin Haczi ve Haczin Sonuçları, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 22, S. 4, 2019, s.8.

¹⁷¹ Y. 12. H.D. T. 07.05.2013, E.7955, K.1742 (karararama.yargitay.com.tr, e.t. 17.08.2024)

¹⁷² Y. 11. H.D. T. 02.11.2015, E.4629, K.11383, (Seda Baş, Limited Şirketlerde Payın Haczi, Rehni ve İntifa Haklarına Konu Olması, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C. 11, S. 2, 2021, s. 913).

taşınra ilişkin haczedilmesinin ve paraya çevrilmesinin gerektiğini, alacaklının şirketin feshini ve tasfiyesini talep edemeyeceğini belirtmiştir.

Payın cebri icra ile açık artırma sonucunda devralınması doktrinde iradi devralma olarak değerlendirilmektedir¹⁷³. Bu görüşe göre, payın cebri icra yolu ile edinilmesi, miras ve eşler arası mal rejiminden kaynaklı devirlerden farklıdır zira devralan ihaleye girme ve pey sürme hususunda iradi davranmaktadır. Ancak kanun belirtilen üç hal arasında devrin geçişi ve sonuçları hakkında herhangi bir fark görmemiştir.

Limited ortaklıkta, yasal sermaye payının miras, eşler arasındaki mal rejimi hükümleri veya icra eliyle devredilmesi durumunda, şirket, bu devri öğrendikten itibaren üç ay içinde payın yeni sahibini onaylamayı reddetme hakkına sahiptir (TTK m. 596/2).

Kanuni düzenlemenin gerekçesinde esas sermaye payı, belirtilen üç halden biri ile kendisine geçen kişinin, şirket için uygun bir kimse olmaması halinde, şirkete bu kişiyi reddedebilme yetkisi tanındığı belirtilmiştir. Üç aylık süre hak düşürücü süre olup, şirketin intikali resmen öğrenmesinden ya da hak sahibinin geçişi ispata yarar belgelerle şirkete başvurusundan itibaren başlar¹⁷⁴. Onay ya da redde ilişkin kararın üç aylık süre içerisinde alınması gerekmektedir. Karar, üç aylık süre içerisinde alınmakla beraber daha sonra esas sermaye payı geçen kişiye ulaşması halinde de geçerlidir¹⁷⁵. Şirket, esas sermaye payının geçişini üç ay içinde açık ve yazılı bir şekilde reddetmezse, bu durum, şirketin devri onayladığı anlamına gelecektir (TTK m. 596/4). Bu süre zarfında herhangi bir ret bildirimini yapılmadığı takdirde, geçiş otomatik olarak onaylanmış kabul edilir.

Kanunda, payın geçtiği kişinin reddedilmesi işleminin şirketin hangi organı tarafından yapılacağı düzenlenmemiştir. Şirketin müdürleri, şirket sözleşmesi tarafından genel kurula bırakılmamış olan yönetime yönelik her konuda karar alma ve kararları uygulama hakkına sahiptir (TTK m. 623/3). Bir görüşe göre, şirket sözleşmesinde bu konuda bir düzenleme bulunmuyorsa, ret yetkisinin müdürler tarafından kullanılacağı, ancak, şirket sözleşmesi bu yetkinin kullanımını genel kurul kararına bağlamışsa, bu durumda ret yetkisinin genel kurul tarafından kullanılacağı belirtilmektedir¹⁷⁶. Bir başka görüşe göre ise, ret yetkisinin genel kurulda oluşu, bunun gerekçesinin ise TTK 616/1-1 bendinde müdürün, ortaklığın kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi veya böyle bir

---

¹⁷³ Çamoğlu, s. 44.

¹⁷⁴ Çamoğlu, s. 52.

¹⁷⁵ Pulaşlı, Esaslar, s. 764.

¹⁷⁶ Reha Poroy ve diğerleri, s. 432.

iktisabın onaylanmasının genel kurulun devredilemez yetkileri arasında düzenlenmesi karşısında, ret yetkisinin de genel kurul tarafından kullanılması gerektiği belirtilmiştir¹⁷⁷. Limited şirketin şahıs özelliğinin de ağır bastığı değerlendirildiğinde, bu halde ret kararının genel kurul tarafından verilmesi gerektiği düşüncesine katılmaktayım.

Esas sermaye payının geçtiği kişinin şirket tarafından reddedilebilmesi, birtakım şartlara bağlanmıştır. İlk olarak, şirket, payları kendisi, bir ortağı veya şirketin belirlediği bir üçüncü kişi adına devralmayı, payın yeni sahibine teklif etmelidir. İkinci şart, bu devir önerisi esas sermaye payının gerçek değeri üzerinden yapılmalıdır (TTK m. 596/2). Gerekçede bu düzenleme ile ilgili olarak, şirketin ret yetkisini kullanarak payı değersizleştirmenin önüne geçilmesinin sağlandığı, hükmün nesnel adaleti sağladığı ve paya ekonomik değer kazandırdığı belirtilmiştir.

Tarafların anlaşması halinde, anlaşılan bedel üzerinden esas sermaye payı bedeli payın geçtiği kişiye ödenecektir. Tarafların uzlaşmaması durumunda, payın değeri taraflardan birinin isteğiyle şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesi tarafından belirlenecek bir bilirkişi marifetiyle belirlenecektir (TTK m. 597/1). Mahkeme tarafından verilecek karar kesindir (TTK m. 597/2). Gerçek esas sermaye payı bedelinin belirlenmesi, uzman bilirkişiler marifeti ile yapılacaktır. İcra yoluyla esas sermaye payının satın alınması durumunda, ihale bedeli gerçek değer olarak kabul edilemez. Bunun gibi durumlarda, gerçek değer belirlenmesi için uzman bilirkişilerin değerlendirme yapması gereklidir¹⁷⁸.

Eğer şirket organı, esas sermaye payının devrini reddederse, bu ret kararı devrin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye dönük olarak geçerli olur. Ancak, bu ret kararı, kararın verildiği tarihe kadar alınmış olan genel kurul kararlarını geçersiz kılmaz (TTK m. 596/3). Madde gerekçesine göre, üç aylık süre boyunca esas sermaye payının geçişi askıda bekler.

Bizim de katıldığımız bir görüşe göre¹⁷⁹ genel kurula katılarak oy kullanan bir kimsenin, şirket ortağı olarak kabul edildiği, daha sonra genel kurul tarafından devrin reddedilmesi ile aynı şahsın ortaklık sıfatının, iktisap tarihinden itibaren geçerli bir şekilde geriye dönük bir şekilde sona ermesinin hukuken mümkün olmadığı, bu

---

¹⁷⁷ Şener, Ortaklık, s. 343.

¹⁷⁸ Reha Poroy ve diğerleri, s. 434.

¹⁷⁹ Pulaşlı, Esaslar, s. 762-763.

durumunda ret kararının, ortağın genel kurul kararı ile ortaklıktan çıkarılması olarak değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Aynı görüşe göre, şirket tarafından esas sermaye payının geçişine ilişkin verilen bir ret kararıyla iktisap tarihi arasında gerçekleştirilen genel kurul toplantısında, payı iktisap eden kişinin katılımı ve oy kullanması durumunda, bu genel kurul kararının geçerli olmaması gerekmektedir. TTK 622. maddesi ile, genel kurul kararlarının butlanı ve iptali konusunda anonim şirket hükümlerine atıf yapılmıştır. Bu atıf kapsamında, TTK 446/1-b maddesi uyarınca, toplantıya katılıp katılmamalarına veya olumsuz oy kullanıp kullanmamalarına bakılmaksızın, pay sahipleri belirli durumlarda iptal davası açma hakkına sahiptir. Bu durumlar arasında şunlar yer alır: çağrının usulüne uygun yapılmaması, gündemin gerektiği gibi ilan edilmemesi, genel kurula katılma yetkisi olmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılarak oy kullanması ve bu oyların genel kurul kararının alınmasında etkili olması, ayrıca genel kurula katılma ve oy kullanma hakkı bulunan kişilerin bu haklarının haksız yere engellenmesi ve bu durumun kararın sonucunu etkilemesi gibi hallerde, pay sahipleri iptal davası açabilirler. Bu düzenlemeye istinaden genel kurul kararının iptali için, payı iktisap eden kişinin kullanmış olduğu oyun, genel kurul kararı alınmasında etkili olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Öğretide bu kural etki kuralı olarak isimlendirilmektedir¹⁸⁰. Şayet payı iktisap eden kişinin kullanmış olduğu oyun, alınan karar üzerinde etkisi yoksa, genel kurul kararının iptali talep edilemeyecektir.

Limited şirket esas sermaye payının devri, devir sözleşmesiyle, cebri icra, miras veya eşler arasındaki mal rejimi kapsamında gerçekleşmiş olsun, payın devri ve intikali işleminin ticaret siciline tescil edilmesi gerekmektedir. Bu tescil işlemi, devrin resmiyet kazanması ve yasal geçerliliğinin sağlanması açısından zorunludur¹⁸¹.

2.6.6. Limited Şirketin Kendi Esas Sermaye Payını Devralması

Şirketler, kendilerine ait payları devralarak birkaç amaç güdebilirler. İlk olarak, pay değerleri arttığında bunları satarak kar elde edebilirler, ellerinde sermaye olarak kullanabilecekleri fazla bir değer olması durumunda, bu fazlalığı kendi sermaye paylarına yatırım yaparak kazanca dönüştürebilirler, bu şekilde, kendi paylarını

---

¹⁸⁰ Mustafa Yavuz, Anonim ve Limited Şirket Genel Kurulu Kararlarının İptalinde Etki Kuralı, Gümrük ve Ticaret Dergisi, C. 8, S. 26, s. 56, 2021.

¹⁸¹ Reha Poroy ve diğerleri, s. 434.

devralarak hem sermaye yapısını güçlendirebilir hem de mali avantajlar sağlayabilirler¹⁸². Limited şirketin de belirli şartlar altında esas sermaye paylarını devralması mümkündür. Bu bölümde, limited şirketin hangi şartlar altında payını iktisap edebileceği ve işlemlerin ne şekilde yapılacağı incelenecektir.

2.6.6.1. Genel Olarak

Kanun koyucu, limited şirketlerin ortaksız kalmasına izin vermemekte, limited şirketlerin en az bir ortağa sahip olmasını zorunlu kılmaktadır¹⁸³. TTK, şirketin kendi paylarını esas sermayenin yüzde onunu aşmamak şartıyla edinebileceğini hükme bağlamıştır (TTK m. 612/1). eTTK döneminde, limited şirketlerin kendi sermaye paylarını belirli bir oranda iktisap etmelerini sınırlayan bir düzenleme mevcut değildi. Bu durum, şirketin esas sermaye paylarının tamamını iktisap edebilip edemeyeceği sorununu gündeme getirmekteydi. Bu durum, şirketlerin kendi paylarına sınırsız yatırım yapmalarına olanak tanıyabilir ve bunun sonucunda hukuki belirsizlikler ortaya çıkabilirdi¹⁸⁴. eTTK, limited şirketin kendi sermaye paylarını iktisap etmesi açısından, bedelleri tamamen ödenmiş paylarla kısmen ödenmiş paylar arasında farklı değerlendirme yapıyordu. Bu düzenleme, şirketin iktisap edeceği payların ödeme durumuna göre farklı muamele görmesini sağlıyordu ve böylece hem tamamen ödenmiş hem de kısmen ödenmiş payların iktisap edilmesi konusunda belirli sınırlamalar getiriyordu¹⁸⁵. TTK'da bu ikili ayırım kaldırılmış ve yeni sistemde şirketin ancak sermaye borcu tamamen ödenmiş payların iktisabı mümkün kılınmış olup, bu kural ivazsız (bedelsiz) iktisaplar için de geçerli kabul edilmiştir¹⁸⁶.

Limited şirket, kuruluşu esnasında veya şirketin sermaye artırımına gittiği bir dönemde sermaye taahhüdünde bulunarak ya da bir şirketin tür değiştirmesi veya birleşme durumlarında payları aslen iktisap edebileceği gibi¹⁸⁷, bir devir işlemiyle veya mahkeme tarafından verilen çıkma, çıkarılma kararı ile de şirketin esas sermaye payını devren iktisap edebilir¹⁸⁸. Çalışma konusunun limited şirketlerde esas sermaye paylarının

---

¹⁸² Mehmet Sadık Çapa, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim ve Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2013, s. 27-28.

¹⁸³ Çığışar, s. 5.

¹⁸⁴ Çapa, s. 118-119.

¹⁸⁵ Çamoğlu, s. 46.

¹⁸⁶ Çamoğlu, s. 46.

¹⁸⁷ Çapa, s. 17.

¹⁸⁸ Bilgili/Demirkapı, s. 759.

devredilmesi olması nedeniyle, limited şirketin kendi esas sermaye payını aslen kazanması konusuna değinilmeyecektir.

Limited şirketin kendi payını kazanmasına yönelik düzenlemeler, anonim şirketlere ilişkin hükümlerle paralellik göstermektedir¹⁸⁹. Ancak, anonim şirketler yönünden TTK 379-389 maddeleri arasında kapsamlı bir düzenleme yapılmışken, limited şirketler yönünden konunun tek maddede (TTK m. 612) düzenlenmesi öğretilde yeterli görülmemiş, çözüm olarak düzenlemeler arasında paralellik sağlanması için anonim şirkete ilişkin maddelere yollama yapılarak, uygun düştüğü ölçüde anonim şirket hükümlerinin limited şirket için de uygulanacağı yönünde bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı belirtilmiştir¹⁹⁰.

eTTK'da, sermaye koyma borcu tamamen yerine getirilmedikçe rehin olarak kabul edilmesinin veya payların şirket tarafından satın alınmasının mümkün olmayacağı belirtilmişti (eTTK m. 526). TTK'da eski maddenin karşılığı olan 612. maddede bu konuda herhangi bir düzenlemeye gidilmemiştir. Ancak TTK 585. maddesinde yapılan değişiklikle¹⁹¹ esas sermaye pay bedellerinin ödenmesi, ifa borcu, ödeme yeri, ifa etmemenin sonuçları ve bedelleri tamamen ödenmemiş payların devri hususlarında, TTK'nın anonim şirketlere yönelik hükümlerinin kıyas yoluyla uygulanacağı belirtilmiştir. Anonim şirketler için, TTK'nın 379/4. maddesinde şirketin yalnızca bedelleri tamamen ödenmiş payları iktisap edebileceği hükme bağlanmıştır. Bu düzenlemeler, sermaye paylarının devri ve iktisabı konusundaki hukuki çerçeveyi belirlemektedir. Düzenleme ile, sermayeyi korumaya yönelik amaçtan hareketle, hükmün limited şirketler yönünden de uygulanması gerektiği kabul edilmeli, bedelleri tamamen ödenmemiş sermaye paylarının şirket tarafından iktisabının mümkün olmadığı değerlendirilmelidir¹⁹². Ancak eTTK m. 529'da belirtilen "*sermaye koyma borcu tamamen yerine getirilmedikçe*" ifadesinin, TTK m. 612'de belirtilmemesi nedeniyle limited şirketin kendi paylarını rehin olarak kabul edebileceği yönünde de görüş bulunmaktadır¹⁹³. Kendi esas sermaye paylarının iktisabı için şirketin ödemesi gereken bedelin, şirket malvarlığından ödenecek olması, bu halde de şirket alacaklılarının zarara

---

¹⁸⁹ Pulaşlı, Esaslar, s. 763; Bilgili/Demirkapı, s. 759.

¹⁹⁰ Kendigelen/Kırca, s. 197-198.

¹⁹¹ RG, T. 30.06.2012, S. 28339.

¹⁹² Kendigelen/Kırca, s. 197; Şener, Ortaklık, s. 152, Pulaşlı, Esaslar, s. 763.

¹⁹³ Durgut, Ramazan, Limited Şirket Esas Sermaye Payı Üzerinde Rehin Hakkı Kurulması, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 26, S. 108, s. 129, 2013.

uğraması ihtimali de gözetildiğinde, sermaye koyma borcu tamamen yerine getirilmedikçe, şirketin kendi paylarını iktisap etmesinin mümkün olmadığını düşünmekteyiz.

2.6.6.2. Şirketin Kendi Esas Sermaye Payını İktisap Etmesinin Şartları

Limited şirketin kendi esas sermaye payını iktisap etmesi, payını devreden ortağa şirkete getirdiği sermayenin iade edilmesi anlamına geldiğinden ve sermayenin iadesinin de yasak olması sebebi ile bazı sınırlamalara tabidir.

Limited şirketin kendi esas sermaye paylarını iktisap edebilmesi için Kanunun aradığı ilk şart, şirketin bu payları alabilmek için gerekli serbest öz kaynaklara sahip olmasıdır (TTK m. 612/1). Bu düzenleme çerçevesinde, şirket esas sermaye paylarını iktisap etmek için, esas sözleşmesel yedek akçeler, olağanüstü yedek akçeler, yedek akçelerin kullanılabilir bölümü ve önceki yılların devreden kârlarını kullanabilir¹⁹⁴. Esas sermaye paylarının iktisabı için ödenecek bedel düşüldükten sonra, şirketin bünyesinde esas sermaye ile dağıtılması mümkün olmayan yedek akçelerin bulunması zorunludur. Bu düzenleme, şirketin finansal yapısının korunmasını ve pay iktisabının şirketin mali dengesi üzerinde olumsuz etkiler yaratmamasını sağlamayı amaçlamaktadır. Dolayısıyla, esas sermaye paylarının iktisabı sürecinde, şirketin mali yeterliliğini muhafaza etmek için bu şartlara dikkat edilmesi gerekmektedir¹⁹⁵. Şirketin kendi esas sermaye payları için ödediği tutar kadar yedek akçe ayırması zorunludur (TTK m. 612/3). Bu kural, şirketin esas sermayesinin korunması ilkesi gereğidir¹⁹⁶. Şirketin kendi paylarını iktisap etmesine ilişkin sınırlama hükümleri, şirketin çoğunluk hissesine sahip olduğu yavru şirketler tarafından esas sermaye paylarının iktisabı durumunda da geçerlidir (TTK m. 612/6). Bu düzenleme, yavru şirketlerin de ana şirketin paylarını iktisap ederken aynı sınırlamalara tabi olmasını sağlar. Bu düzenleme ile sermaye yapısının korunması amaçlanmaktadır.

Limited şirketin kendi esas sermaye paylarını iktisap edebilmesi için, bu payların toplam nominal değerinin esas sermayenin yüzde onunu geçmemesi gerekir (TTK m. 612/1). Kanunda, uygulanacak yüzde onluk üst sınıra istisna getirilmiştir. Şirket sözleşmesinde belirtilen veya mahkeme kararıyla hükme bağlanmış olan bir şirketten çıkma ya da çıkarma durumunda, esas sermaye payının iktisabı söz konusu olduğunda,

---

¹⁹⁴ Pulaşlı, Esaslar, s. 763.

¹⁹⁵ Reha Poroy ve diğerleri, s. 428.

¹⁹⁶ Pulaşlı, Esaslar, s. 765.

bu iktisap için belirlenen üst sınır yüzde yirmi olarak uygulanabilir (TTK m. 612/2). Bu düzenleme, belirli durumlarda şirketin daha fazla pay iktisap edebilmesine olanak tanımaktadır. Ancak bu hal süresiz değildir. Belirtilen nedenlerle, limited şirketin devralmış olduğu esas sermaye paylarının itibari değerlerinin toplamının yüzde onunu aşan kısmı iki yıl içinde elden çıkarılmalı veya sermaye azaltma yolu ile itfa edilmelidir (TTK m. 612/2). Şirketin esas sermayesinin yüzde onuna veya daha azına denk gelen pay iktisaplarında, şirketin bu payları iki yıl içinde elden çıkarma ya da sermaye azaltılması yoluyla itfa etme zorunluluğu bulunmamaktadır¹⁹⁷. Limited şirketin, tek ortağının kendisi haline geleceği bir duruma yol açacak şekilde esas sermaye payını satın alması yasaklanmıştır (TTK m. 547/1). Şirket, tek ortağın kendisi olacağı bir yapıya dönüşmesine yol açacak şekilde esas sermaye payını iktisap edemez ve tamamen ortaksız olarak da kurulamaz¹⁹⁸.

Bir başka şart ise, iktisabın ivazlı olması gereğidir¹⁹⁹. Bu şart kanunda belirtilmemiştir. Ancak, şirketin kendi esas sermaye paylarını iktisap edebilmesi için "serbestçe kullanılacak öz kaynaklarının olması" şartı dikkate alındığında (TTK m. 612), şirketin kendi esas sermaye payını devralma işleminin ivazlı olması gerektiği düşünülmektedir²⁰⁰. Limited şirket, kendi esas sermaye payını, bir devir sözleşmesine istinaden iktisap ediyorsa, devir sözleşmesinde belirtildiği şekilde bedel ortağa ödenecektir. Bir başka görüşe göre²⁰¹, limited şirketin kendi payını iktisap etmesine yönelik TTK 612. maddesinde iktisabın ivazlı olması yönünde bir düzenlemenin bulunmadığı, bu nedenle şirketin kendi paylarını ivazsız iktisap yolu ile edinmesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı belirtilmektedir. Eğer esas sermaye payı, miras, mal rejimi veya cebri icra eliyle üçüncü bir kişiye geçiyorsa ve bu geçiş TTK m. 596'ya uygun bir şekilde yapılıyorsa, payın bedeli mahkeme tarafından atanmış uzman kişilerce belirlenir. Belirlenen bu gerçek bedelin üçüncü kişiye ödenmesiyle devir işlemi tamamlanır²⁰².

---

¹⁹⁷ Altaş, Pay Defteri, s. 221.

¹⁹⁸ Şener, Ortaklık, s. 151.

¹⁹⁹ Pulaşlı, Esaslar, s. 765.

²⁰⁰ Çapa, s. 126; Nihan Palta, Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi, İstanbul Barosu Dergisi, C. 91, S. 4, 2017, s. 57.

²⁰¹ Reha Poroy ve diğerleri, s. 428.

²⁰² Reha Poroy ve diğerleri, s. 429.

2.6.6.3. Devrin Şekli ve Etkileri

Limited şirket tarafından esas sermaye payının iktisap edilmesi, tıpkı payın bir ortağa veya üçüncü kişiye devri gibi TTK 595 hükmünde düzenlenen yazılı şekil ve imzaların noter tarafından onaylanması ile iktisaba ortaklar genel kurulu toplantısında onay verilmesi ile gerçekleşir (TTK m. 620/1). Aksi kararlaştırılmadıkça, bu iktisap işlemi, ortaklar genel kurulunda temsil edilen oyların salt çoğunluğunun onayıyla gerçekleşir²⁰³.

Kendigelen, Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 593/1 maddesinde yer alan düzenlemeden yola çıkarak, esas sermaye paylarının devri konusunda belirli durumlarda farklı bir yorum sunmaktadır. Buna göre, TTK m. 612/2 kapsamında, yani bir ortağın şirketten çıkması veya çıkarılması durumunda, esas sermaye paylarının şirket tarafından iktisabında TTK 593 ve devamındaki maddelerde öngörülen prosedürlerin uygulanması gerekmez. Bu bağlamda, Kendigelen, böyle bir durumda yazılı bir devir sözleşmesine ihtiyaç duyulmadığını, imzaların noter tarafından onaylanmasına gerek olmadığını ve genel kuruldan da bir onay alınmasının zorunlu olmadığını savunmaktadır²⁰⁴. Ancak Şener ve Pulaşlı, böyle bir ayrıma gitmeyerek, esas sermaye payının şirket tarafından iktisap edilebilmesi için TTK m. 595 hükmünde öngörülen şartların yerine getirilmesi gerektiğini belirtmektedirler²⁰⁵.

Limited şirketin yönetimi, müdür olarak atanmış bir veya daha fazla ortak veya üçüncü şahıs tarafından sağlanır (TTK m. 623/1). Bu nedenle limited şirketin esas sermaye payını iktisabı işlemleri, limited şirket müdürü eli ile gerçekleştirilecektir. Ancak limited şirket müdür ya da müdürleri, bu işlemi gerçekleştirebilmek için şirketin genel kurulu tarafından şirketin kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi ya da bu iktisabı onaylaması gerekmektedir (TTK m. 616/1/1). Anonim şirketler hakkında düzenleme getiren TTK m. 379/2 gereğince, şirket müdürüne genel kurul tarafından en fazla beş yıl için yetki verilir ve devre konu paya ödenecek bedelin alt ve üst sınırı belirtilir²⁰⁶. Şirketin kendi esas sermaye payını kazanması için şirket müdürüne vereceği yetkiye yönelik karar, TTK 621. maddesinde sayılan önemi kararlar arasında sayılmadığından, kullanılan oyların çoğunluğu ile alınacaktır (TTK m. 620).

---

²⁰³ Pulaşlı, Esaslar, s. 767.

²⁰⁴ Kendigelen/Kırca, s. 193.

²⁰⁵ Pulaşlı, Esaslar, s. 767; Şener, Ortaklık, s. 154.

²⁰⁶ Bilgili/Demirkapı, s. 759.

Limited Şirket esas sermaye payını devreden ortak, devir işlemlerinde gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişi ise tüzel kişinin yetkili organı ile devir işlemlerini gerçekteŐtirecektir. Şirketin kendi esas sermaye payını iktisap etmesiyle ilgili kararlar alınırken, payını devreden ortağın oy kullanma hakkı bulunmamaktadır (TTK m. 619/2).

Sonuç olarak, esas sermaye payının devri aşamaları ile ilgili yukarıda ele alınan hususlar, Şirketin kendi esas sermaye payını devralması hali için de geçerlidir.

Şirket tarafından iktisap edilen esas sermaye paylarına ilişkin oy hakları ve bu paylara bağlı diğer haklar, paylar Şirketin mülkiyetinde kaldığı dönemde askıya alınır (TTK m. 612/4). Bu düzenleme, Şirket yöneticilerinin bu paylara ait oy haklarını kullanarak kendileri lehine avantaj sağlamalarını önlemek amacıyla getirilmiŐtir²⁰⁷.

Şirket tarafından iktisap edilen esas sermaye paylarına ilişkin ek ve yan ödeme yükümlülükleri, bu paylar Şirketin mülkiyetinde kaldığı sürece talep edilemez. Dolayısıyla, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenemez (TTK m. 612/5). Bu hüküm, Şirketin kendi paylarına sahip olma süresi boyunca ek mali yükümlülüklerden muaf olmasını sağlar.

---

²⁰⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 766.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ESAS SERMAYE PAYININ DEVRİNİN SONUÇLARI

3.1. Genel Olarak

Payın devrinin, devreden, devralan ve üçüncü kişiler açısından önemi büyüktür. Esas sermaye payının devir işlemleri sonucunda devralan ve devreden açısından, sermaye koyma, yan edim yükümlülükleri, ek ödeme yükümlülükleri, rekabet yasağı, ortak sayısının teke düşmesi, ortak sayısının elliye aşması gibi sonuçların doğmasına neden olabilmektedir.

Esas sermaye payının devrinin gerçekleşmesi ile esas sermaye payını devreden ortak, esas sermaye payını devralan ortak ve üçüncü kişiler yönünden hukuki sonuçlar doğmaktadır. Bu bölümde esas sermaye payının devrinin taraflar ve üçüncü kişiler yönünden sonuçlarına değinilecektir.

3.2. Esas Sermaye Payını Devri Halinde Ortaklık Sıfatı

Kanunda ve şirket sözleşmesinde belirtildiği şekilde esas sermaye payının devri işlemlerinin tamamlanması ile devreden ortağın limited şirket ortağı sıfatı, görev ve yükümlülükleri ile ortaklıkla bağlantılı tüm hakları sona erer²⁰⁸. Ancak burada, ortağın şahsına bağlanmış ve esas sermaye payına bağlanmamış haklar ve yükümlülükler, devralana geçmez ve ortadan kalkar²⁰⁹. Ortağın şahsına bağlanmış haklara, önerilme, ön alım ve alım hakları, veto hakkı, üstün oy hakkı gibi haklar gösterilebilir²¹⁰. Devreden ortak, esas sermaye paylarının tamamını devretmemişse, sahip olduğu esas sermaye paylarının bir kısmını devretmişse ortaklık sıfatı da sona ermeyecektir.

Esas sermaye payını devralan ortak, limited şirket ortağının şahsına bağlı olmayan tüm hak ve borçlarına sahip olur. Esas sermaye payının devri için genel kurul onayı şartının kaldırılmamış olması halinde, genel kurulun onayı ile devir işlemi tamamlanmış olur.

Devir tarihinin tespiti, kamu borçlarından sorumluluk gibi konularda önem arz etmektedir. Bu halde devrin gerçekleşmesi için genel kurul onayı şartının kaldırıldığı hallerde, noter onaylı yazılı devir sözleşmesi tarihinin, genel kurul onayı şartının

---

²⁰⁸ Pulaşlı, Esaslar, s. 784.

²⁰⁹ Şener, Ortaklık, s. 311-312.

²¹⁰ Akın, s. 237.

kaldırılmadığı durumlarda devrin onaylandığı tarihin devir tarihi olarak esas alınması gerekmektedir²¹¹.

Esas sermaye payının devrinin tespiti için, hukuki yararını ispat eden tarafın, dava açma hakkı bulunmaktadır. Yargıtay bir kararında²¹² “mahkemece, TTK’nın 520. (Yeni TTK m. 595) maddesinde öngörülen ortaklar kurulu kararıyla benimseme ve imzası noter tasdikli yazılı devir keyfiyeti sebebiyle, davalı şirket paylarının davalılara devredilmiş olması karşısında, davalılara yönelik olarak hisse devrinin tespitinde bir usulsüzlük olmamasına...” şeklinde karar vermiştir. Anılan karara göre, payın devrinin tespiti için dava açılabilirliği belirtilmektedir. Uygulamada payın devrinin tespiti davası, payını devreden ortak tarafından açılmakta olup, payın devredildiği kişinin de davada taraf olarak gösterilmesi gerekmektedir²¹³.

Devrin geçerli olması için imzaları noterce onaylanmış devir sözleşmesi ve şirket sözleşmesinde aksine bir düzenleme bulunmuyorsa genel kurul onayı ile devir işleminin gerçekleştiğini belirtmiştik. Ancak devir işleminin gerçekleşmesinden sonra, pay defterine kaydın ve ticaret siciline tescilin gerçekleştirilmemesi halinde yapılması lazım gelen hususlara da değinmek gerekmektedir.

Pay defterine kaydın gerçekleştirilmemesi durumunda, devralan, devredenle birlikte kaydın yapılması yönünde talepte bulunabilir ancak şirketin başka ortakları varsa onlar bu talepte bulunamaz²¹⁴. Esas sermaye payının devri, kanununda belirtilen usule göre yapılmasına ve devrin genel kurulca onaylanmasına rağmen müdürlerce pay defterine kayıt ettirilmiyorsa, devralan mahkemeye başvurarak pay defterine kaydedilmesini talep edebilir²¹⁵.

TTK 598/2. maddesine göre, ticaret siciline başvuru otuz gün içinde yapılmadığında, ayrılan ortak, paylarıyla ilgili olarak adının sicilden silinmesi talebiyle ticaret siciline başvuruda bulunabilir. Bu başvurunun ardından, sicil müdürü, şirkete iktisap edenin adını

---

²¹¹ Raziye Aksu Özkan, Yargıtay Kararları Işığında Limited Şirkette Pay Devrinin Kamu Borçlarına Etkisi, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Haziran 2010, s. 238.

²¹² Y. 11. H.D. T. 10.10.2002, E.4354, K.8813 (Eriş, s. 3371).

²¹³ Şener, Ortaklık, s. 314.

²¹⁴ Türe, s. 163.

²¹⁵ Reha Poroy ve diğerleri, s. 425.

bildirmesi için bir süre tanır. Bu düzenleme, sadece payını devredenlere ilişkin getirilen bir düzenlemedir²¹⁶.

Payı devralanlar bakımından ise 33. maddesi uygulanmalıdır²¹⁷. Bu doğrultuda, tescili zorunlu olup da yasal süre içinde tescil edilmemiş bir durumu fark eden sicil müdürlüğü, ilgilileri belirleyeceği uygun bir süre içinde bildirim yükümlülüklerini yerine getirmeye veya tescil gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispat etmeye davet eder. TTK m. 33/3'te ise süresinde tescili gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispatı yönünde bildirimde bulunulması halinde, sicilin bulunduğu yerdeki ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesi, dosya üzerinde inceleme yapar ve tescili gerekli olan bir durumun bulunduğu sonucuna varırsa, bunun tescili hakkında ticaret sicil müdürlüğüne talimat verir. Yine süresi içinde tescil işlemi talebinde bulunulmaz veya kaçınma sebepleri bildirilmezse, aynı şekilde asliye ticaret mahkemesi tarafından inceleme gerçekleştirilecektir.

TTK m. 598/3'te, sicil kaydına güvenen iyi niyetli kişinin bu güveninin korunacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre ticaret sicile tescilin, devirden haberi olmayan iyiniyetli üçüncü kişiler bakımından önemi olduğundan, kanun koyucu bu şekilde bir düzenleme getirmiştir²¹⁸.

3.3. Önerilmeye Muhatap Olma, Önalım, Geri Alım ve Alım Hakkı Bakımından Sonuçları

Şirket sözleşmesinde belirtilmesi koşuluyla, ortaklara veya şirkete, esas sermaye paylarına ilişkin önerilmeye muhatap olma, önalım, geri alım ve alım hakları tanınabilir (TTK m. 577/1-b). Bu haklar, şirketin ve ortakların esas sermaye payının devri halinde öncelikli haklarını kullanmalarına imkân sağlar. Ortaklık sözleşmesinde yer alan düzenleme ile ortaklığın belirli kişilerle devam etmesi ve böylece iç ilişkide süreklilik sağlanması teminat altına alınmıştır²¹⁹. Şayet şirket sözleşmesinde önerilmeye muhatap olma, önalım, geri alım ve alım hakları bulunuyorsa, bu hususların devir sözleşmesinde de belirtilmesi gerekmektedir (TTK m. 595/1). Maddenin gerekçesinde, bahse konu şartın sözleşmeye aleni olarak yazılması ile devralanın yükümlülüklerinin farkında

---

²¹⁶ Şener, Yargıtay Kararları, s. 158.

²¹⁷ Şener, Yargıtay Kararları, s. 158.

²¹⁸ Şener, Ortaklık, s. 327.

²¹⁹ Şener, Ortaklık, s. 54.

olmasını sağlamak ayrıca bu konuda satıcıya bilgilendirme yükümlülüğü yüklemek amaçlandığı belirtilmiştir. Devir sözleşmesinde belirtilecek hususların, devralanın bunlardan haberdar olmasını sağladığı, bu nedenle devralandan ziyade ortaklığın korunmasına hizmet ettiği yönünde eleştiriler de bulunmaktadır²²⁰.

TTK 595. maddesinin gerekçesinde esas sermayenin devrine yönelik düzenlenen sözleşmede bu hususların belirtilmemesinin, devir işlemini geçersiz kılmayacağı belirtilmiştir. Kurala uyulmaması halinde kanunda herhangi bir yaptırıma da yer verilmemiştir.

Limited şirket sözleşmesinde, önerilmeye muhatap olma, önalım geri alım ve alım hakkı bakımından bir düzenleme bulunuyorsa, bu husus devralan ortağı bağlayıcı niteliktedir²²¹. Kanaatimizce devralanın mülkiyetine geçen esas sermaye payına karşı bu hakların kullanılmasına da devralanın itiraz etme hakkı bulunmayacaktır.

Burada, bu hakların özel olarak belirli bir ortağa ya da şirkete tanınması halinde, bu hakkın devralan ortağa geçip geçmeyeceği sorunu gündeme gelebilir. Kanaatimizce, doğrudan ortağın şahsına yönelik düzenlenen alım, önalım, önerilmeye muhatap olma ve geri alım hakları, devir işlemi neticesinde devralan ortağa geçmeyecektir.

Ayrıca bu hakların kullanımı halinde devrin ne şekilde gerçekleşeceğinin de incelenmesi gerekmektedir. Şöyle ki, hak sahibinin önalım, geri alım, alım haklarını kullanması halinde, tek taraflı irade beyanı ile devrin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği konusunda ise, yine TTK m. 595 ve devamında belirtilen usule uyulması gerektiği düşünülmektedir. Bahse konu hakların kullanılması ile meydana gelen sözleşmenin, hak sahibi ile muhatap arasında borç ilişkisi doğuracağı, pay devrini taahhüt edeceği, ancak tek başına esas sermaye payının devrini sağlamayacağı, tasarruf işleminin gerçekleşmesi için TTK m. 595 ve devamında belirtilen düzenlemenin uygulanması gerekmektedir²²². Bahse konu haklar kullanılmış ve borçlandırıcı işlem meydana gelmiş ve karşı taraf hisse devrini gerçekleştirmekten imtina ediyorsa, hak sahibinin işlemi gerçekleştirmek için bir eda davası açması gerekecektir²²³.

---

²²⁰ Demirkapı, s. 211.

²²¹ Demirkapı, s. 211.

²²² Akın/Cankat, s. 993.

²²³ Akın/Cankat, s. 994.

3.4. Esas Sermaye Payının Devrinin Ek Ödeme Yükümlülüğü Bakımından Sonuçları

eTTK döneminde, limited ortaklıklar hukukunda ortakların sermaye koyma borcunun haricinde ek ödeme yapma zorunluluğuna dair herhangi bir kanuni düzenleme bulunmamaktaydı²²⁴. TTK ile ortakların şirket sözleşmesi ile ek ödeme ile de sorumlu tutulabileceği düzenlenmiştir (TTK m. 603/1). Kanun ek ödeme yükümlülüğünün şirket ortakları tarafından yerine getirilmesi için bazı şartlar aramaktadır. Bu koşullar şunlardır;

a)Şirketin esas sermayesi ve kanuni yedek akçeler toplamının zararlarını karşılamada yetersiz kalması,

b)Ek kaynaklar olmadan şirketin işlerini sürdürememesi,

c)Şirket sözleşmesinde belirtilen özkaynak gereksinimi doğuran diğer durumların gerçekleşmesi (TTK m. 603/1-a,b,c).

Kanun koyucu TTK 603. madde gerekçesinde bu düzenleme ile, mali açıdan zor duruma düşen limited şirketlerin, ortaklarından ek ödeme alarak desteklenmesi amaçladığını belirtmiştir. Ek ödeme yükümlülüğü, esas sermaye payına ilişkindir. Dolayısıyla, ek ödeme yükümlülüğü içeren bir esas sermaye payının devri durumunda, bu yükümlülük de yeni malike aktarılır²²⁵. TTK m. 595/1 gereğince, şirket sözleşmesinde ek ödeme yükümlülüğü öngörülmüşse, şirket devir sözleşmesinde bu hususun belirtilmesi gerekmektedir.

Esas sermaye payını devreden ortağın bazı hallerde ek ödeme yükümlülüğü devam edebilecektir. Eğer bir şirket, ortağın ayrılmasının tescil edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde iflas ederse, eski ortak da ek ödeme yükümlülüğünü yerine getirmek zorunda kalabilir (TTK m. 604/1). Bu durum, eski ortağın da şirketin mali sorumluluklarına katkıda bulunmasını gerektirir. Yukarıda ek ödeme yükümlülüğünün esas sermaye payına bağlı olduğu belirtilmiştir. Ancak bu düzenleme, ek ödeme yükümlülüğünün esas sermaye payına bağlı olmasının bir istisnasını oluşturur²²⁶. TTK 604. madde gerekçesi

---

²²⁴ Demirkapı, s. 439.

²²⁵ Şener, Ortaklık, s. 410.

²²⁶ Şener, Ortaklık, s. 439.

ile bu düzenleme ile alacaklıların korunması, kötü niyetli ayrılmaların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Limited şirket ortağının esas sermaye paylarının tümünü devrederek şirketten ayrılışının tescil tarihinden itibaren iki yıl içinde şirketin iflas etmesi durumunda, eski ortağın sorumluluğu gündeme gelebilir. Burada ortağın şirketten fiilen ayrıldığı tarih değil, ortağın ayrılışının ticaret siciline tescil edildiği tarihten itibaren iki yılın hesaplanacağı belirtilmektedir. İki yıllık süre içerisinde şirketin iflası gerçekleşmezse, ortaklıktan ayrılan ortağın ek ödeme yükümlülüğünden sorumluluğu sona erecektir ve ek ödeme yükümünün talebi artık mümkün olmayacaktır²²⁷.

Limited şirket ortağının esas sermaye paylarının bir kısmını devretmesi halinde, ek ödeme yükümüyle yüklenmiş bir esas sermaye payını, pay sahibi ortak TTK m. 595'e göre devrederse, ek ödeme yükümü esas sermayeye bağlı olduğundan bu durumda ek ödeme yükümü de devredenden devralana geçecektir ve ilgili esas sermaye payının yeni sahibi ek ödeme yükümünü borçlanacaktır²²⁸.

Doktrinde şirketin iki yıllık süre içerisinde iflası halinde, payını devreden ortağın, tescil tarihinden önceki dönemde doğan borçlar yönünden sorumlu olacağı, devir işleminin ticaret sicile tescilinden sonra doğan borçlar yönünden ise devreden ortağın bir sorumluluğunun bulunmadığı, bu borçlardan devralan ortağın sorumluluğuna gidilebileceği belirtilmektedir²²⁹.

TTK 604. madde gerekçesine göre ek ödeme yükümlülüğü, payın yeni sahibine geçer ve bu kişi tarafından yerine getirilmelidir. Eğer ek ödeme yükümlülüğü, devralan kişi tarafından yerine getirilmezse, eski ortak bu sorumluluktan kurtulmaz. Yükümlülüğün ortaya çıktığı tarihte geçerli olan sorumluluk derecesinde devam eder (TTK m. 604/2). Şirketten ayrılan ortak ile şirketin yeni ortağı arasında müteselsil sorumluluk öngörülmemiştir. Bu nedenle, şirketten ayrılan ortağa başvuruda bulunabilmek için öncelikle devralana başvuruda bulunulması gerekmemektedir. Şirketten ayrılan ortağa yüklenen sorumluluk ikinci derecedendir. Yani devreden ortak, devralan tarafından ödenmeyen ek ödeme tutarından sorumlu tutulabilir²³⁰. Birden fazla devir olması halinde

---

²²⁷ Şener, Ortaklık, s. 441.

²²⁸ Şener, Ortaklık, s. 410.

²²⁹ Şener, Ortaklık, s. 442.

²³⁰ Çamoğlu, s. 120.

en sondaki işlemde başvuruya başlanması gerekmektedir. Halefin ödediği oranda selefin sorumluluğu sona erer²³¹.

Yukarıda da ifade edildiği üzere ek ödeme yükümlülüğü şirket sözleşmesinde belirtilmişse, bu yükümlülük bağlayıcıdır. Şirket sözleşmesinde ek ödeme yükümlülüğüne ilişkin değişiklikler yapılarak yeni ek veya yan edim yükümlülükleri ekleyen ya da mevcut yükümlülükleri artıran genel kurul kararları, tüm ilgili ortakların onayı ile alınabilir (TTK m. 607). Maddenin gerekçesinde, bu maddenin, kuruluş sonrasında getirilen ve artırılan ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri için özel bir yeter sayı şartı öngörülmesi belirtilmektedir. Buna göre bu yönde bir karar, tüm ortakların vereceği karar ile alınabilir. Devreden ortağın, payını devrettikten sonra yapılan ek ödeme yükümlülüğü hakkında kanunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, ortak ayrıldıktan sonra, onun payına bağlı ek ödeme yükümü artırılmışsa, artırılan kısım için payını devreden ve şirketin yönetiminde söz hakkı kalmayan ortağa, artırılan kısım için başvuruda bulunulması mümkün değildir²³².

Şirket, ek ödeme yükümlülüğüne sahip olan esas sermaye paylarını iktisap ettiğinde, bu paylara yönelik ek ödeme yükümlülükleri, paylar şirketin mülkiyetinde olduğu sürece talep edilemez ve yerine getirilmesi istenemez (TTK m. 612/5). Bu hüküm, şirketin kendi paylarına sahip olduğu dönemde ek mali yükümlülüklerden muaf tutulmasını sağlar.

3.5. Esas Sermaye Payının Devrinin Yan Edim Yükümlülüğü Bakımından Sonuçları

Şirket sözleşmesi ile, şirketin işletme amacını gerçekleştirmesine katkıda bulunabilecek yan edim yükümlülükleri öngörülebilir (TTK m. 606/1). Madde gerekçesinde yan edim yükümlülüklerinin, şirketin esas sermaye paylarına bağlı olarak düzenlendiği belirtilmiştir. Yan edim yükümlülüklerinin konusu, şartları ve önemli ayrıntıları şirket sözleşmesinde yer almalıdır. Daha fazla ayrıntı gerektiren konular ise şirket genel kurulunun düzenlemesine bırakılabilir (TTK m. 606/2).

Madde gerekçesinde yan edim yükümlülükleri, şirket faaliyeti kapsamında, esas sermaye payına yüklenen yapma, yapmama, katlanma, kullandırma edimleri olarak

---

²³¹ Şener, Ortaklık, s. 443.

²³² Şener, Ortaklık, s. 444.

sayılmıştır. Park yeri, depo yeri sağlanması, bu yerlerin kullandırılması, taşıma hizmeti sunulması gibi edimler yan edimlere örnek olarak verilebilir²³³.

Yan edim yükümlülükleri, esas sermaye payını bağlı olduğundan, pay devredildiğinde esas sermaye payı ile birlikte yan edim yükümlülükleri de devralana geçecektir²³⁴. TTK m. 595/1 düzenlemesine göre, yan edim yükümlülüğü, şirket sözleşmesinde belirtilmişse, devir sözleşmesinde de esas sermaye payı üzerindeki yan edim yükümlülüğünün belirtilmesi gerekmektedir.

Şirket, yan edim yükümlülüğü içeren esas sermaye paylarını devraldığında, bu yükümlülükler, paylar şirketin mülkiyetinde kaldığı sürece yerine getirilmez ve talep edilemez (TTK m. 612/5).

Şirket sözleşmesinde açıkça tanımlanmamış ya da uygun bir karşılığı bulunmayan ve şirketin özkaynak ihtiyacını karşılamak amacıyla getirilen nakdi ve ayni edim yükümlülükleri, TTK m. 606/3'e göre ek ödeme yükümlülükleri çerçevesinde değerlendirilip uygulanır. Bu tür yükümlülükler, özkaynak ihtiyacını gidermek amacıyla ek ödeme yükümlülüklerine benzer şekilde yönetilir. Bu nedenle esas sermaye payının devri halinde nakdi ve ayni yan edim yükümlülüklerinin durumu hakkında, ek ödeme yükümlülüğü başlığı altında yaptığımız açıklamalar geçerlidir.

3.6. Esas Sermaye Payının Devrinin Kamu Alacakları Bakımından Sonuçları

3.6.1. Genel Olarak

Kanun koyucu, kamu alacaklarının tahsili konusunu 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Hakkında Kanun (AATUHK²³⁵) ile düzenlemiştir. AATUHK 3. maddesi kanunun 1. ve 2. maddesine yollamada bulunarak vergi borçları, harç, resim, vergi cezası, para cezası, gecikme zammı, faiz ve takip masrafı gibi kalemlerin kamu alacağı olduğunu belirtmiştir.

Limited şirkette, ortakların şirket borçlarından sorumlu olmaması genel kuraldır. Ancak kamu borçlarından şirket ortaklarının istisnai olarak şahsen sorumlu olmaları mümkündür. Limited şirket ortakları, şirketin tamamen veya kısmen ödeyemediği ya da

---

²³³ Pulaşlı, Esaslar, s. 797.

²³⁴ Akın/Cankat, s. 997.

²³⁵ RG, T. 28.07.1953, S. 8469.

ödenemeyeceği kesinleşen kamu alacaklarından, sahip oldukları hisseler oranında doğrudan sorumluluk taşırlar. Buradaki sorumluluk ikinci dereceden bir sorumluluktur²³⁶. Yani kamu alacağı için ortakların sorumluluğuna gidilebilmesi için alacağın şirketten tahsil edilememiş olması gerekmektedir²³⁷. Limited şirket ortaklarının sorumluluğuna gidilebilmesi için tahsil edilememe durumunun aciz fişi ya da aciz vesikasına bağlanması gerekmektedir²³⁸. Ortakların sorumluluğu, sermaye hisseleri oranındadır. Yani, şirket ortakları, şirketten tahsil olunamayan kamu alacakları için müteselsil sorumlu değillerdir²³⁹.

Kanuni temsilcilerin sorumluluğu ise, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun²⁴⁰ (VUK) 10. maddesinde; vergi sorumlusu tüzel kişiliklerde, sorumluluğun kanuni temsilciler tarafından yerine getirileceği, ikinci fıkraya göre ise, sorumluluğun yerine getirilmemesi halinde mükelleflerin veya vergi sorumlularının mal varlığından kısmen veya tamamen alınamayan vergi alacaklarının kanuni yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı belirtilmiştir. Yine AATUHK 35. maddesinde, tüzel kişilerin malvarlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen ve tahsil edilmesinin mümkün olmadığı tespit edilen amme alacaklarının, bu tüzel kişilerin kanuni temsilcilerinin mal varlıklarından tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

3.6.2. Esas Sermayenin Devri Halinde Sorumluluk

Esas sermaye payının devri halinde, kamu borçlarının devir işleminden ne şekilde etkileneceğine ilişkin AATUHK ile özel bir düzenlemeye gidilmiş, 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 3. maddesiyle; 6183 sayılı AATUHK 35. maddesine ikinci ve üçüncü fıkralar eklenmiştir. İkinci fıkraya göre, limited şirket ortağının esas sermaye payını devretmesi durumunda hem payını devreden eski ortak hem de payı devralan yeni ortak, devirden önceki kamu alacaklarının ödenmesinden birinci fıkraya hükümlerine göre birlikte sorumludur (AATUHK m. 35/2). Birinci fıkrada belirtilen sorumluluk ikinci dereceden ve limited şirket ortağının hissesi oranında bir sorumluluk olduğundan, esas sermaye payının devri halinde devirden öncesine ait kamu alacakları yönünden devralan ve devreden kişiler ikinci dereceden ve hisseleri oranında sorumlu olacaklardır. Kamu

---

²³⁶ Şener, Ortaklık, s. 867; Pulaşlı, Esaslar, s. 811.

²³⁷ Pulaşlı, Esaslar, s. 802.

²³⁸ Şener, Ortaklık, s. 867.

²³⁹ Şener, Ortaklık, s. 867.

²⁴⁰ RG, 10.01.1961, S. 10703.

alacağının doğduğu ve ödeme yükümlülüğünün olduğu zaman dilimlerinde esas sermaye payına sahip olan kişiler farklı ise, bu kişiler kamu alacağının ödenmesinden müteselsil olarak sorumlu tutulacaktır (AATUHK m. 35/3).

Kanuni düzenlemeye göre, ortakların kişisel olarak sorumlu olabilmesi için, öncelikle kamu alacağının şirketin malvarlığından tahsil edilememesi ya da tahsil edilmesinin mümkün olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu durumda, ortağa başvurulabilmesi için asıl borçlu olan limited şirketten talep edilebilecek bir kamu alacağının mevcut olması gerekmektedir yani asıl vergi borcunun zamanaşımına sebebiyle ortaklıktan tahsil edilemeyen vergi borcunun, şirket ortağından tahsili mümkün değildir²⁴¹. Zamanaşımı süresi, AATUHK m. 102’de düzenlenmiş olup, buna göre amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılından itibaren beş yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacaktır. Asıl borcun zamanaşımına uğraması halinde, ikinci dereceden sorumluluğu bulunan ortakların sorumluluğuna gidilmesi mümkün değildir.

Esas sermaye payını devreden ortak, AATUHK 35/2 ve 3. fıkralarında açıkça belirtildiği üzere limited şirkette ortaklık sıfatını sürdürdüğü dönemlerle ilgili kamu borçlarından esas sermaye payını devralan yeni ortakla birlikte müteselsilen sorumludur. Sorumluluk, idareye karşı olduğundan esas sermayenin devri sözleşmesinde, devreden yönünden sorumsuzluk hali düzenlense dahi bu durumun kamu alacaklısına karşı ileri sürülmesi mümkün olmamakla birlikte esas sermaye payının devri sözleşmesinde şirket kamu borçlarından devralan ortağın sorumlu olacağının düzenlenmiş olması halinde, kamu borcunu ödeyen eski ortağın, payı devralan ortağa rücu edebilmesi mümkündür²⁴². Yargıtay bir kararında²⁴³, esas sermaye payının devrine ilişkin düzenlenen devir sözleşmesinde, açık bir şekilde AATUHK 35. maddesi uyarınca doğabilecek olası bir sorumluluğun saklı tutulmadığı, şirket payını devreden davalının, ortaklığını tüm hak ve borçlarıyla birlikte, devralan davacı ve üçüncü kişiye devrettiğini, davalının devir tarihine kadar doğabilecek kamu borçları ile ilgili olarak herhangi bir sorumluluk üstlenmediğini, bu nedenle payı devralan davacının rücu hakkının bulunmadığını değerlendirmiştir. Karara göre de esas sermaye payının devrine ilişkin düzenlemede, devreden ortağın, devir tarihine kadar olan borçlarından sorumlu olduğuna dair açıkça

²⁴¹ Aksu Özkan, Kamu Borçları, s. 245-246.

²⁴² Aksu Özkan, Kamu Borçları, s. 232.

²⁴³ Y. 11. H.D. T. 11.06.2013, E. 2011/9722, K.12168 (Şener, Ortaklık, s. 868-870).

bir ibareye yer verilmesi halinde, devralanın ödemiş olduğu kamu alacağını rücu etme imkanının varlığının kabulü gerekmektedir. Ancak kanaatime göre, payı devreden kişi, vergi borçları yönünden yanıtlanmışsa, bu iddiasını ispat etmesi halinde yine rücu imkanını kullanabilmedir.

Şirketin kamu borçları sebebiyle, ortaklarının sorumluluğuna gidilmesi halinde, esas sermaye payını devralan ortak, devirden sonra ortaya çıkan kamu alacaklarından tek başına sorumludur olacaktır. Esas sermaye payını devralan ortağın, devreden ortakla birlikte ikinci dereceden ve sermaye hissesi oranında sorumlu olacağını belirtmiştik. Burada payı devralan ortağın, kamu alacağını ödemesi halinde, payını devreden ortağa rücu etmesi, esas sermaye payını tüm hak ve borçları ile birlikte devralmış olması nedeniyle mümkün değildir²⁴⁴.

Limited şirkete ait vergi borçlarının, limited şirketten kısmen veya tamamen tahsil edilememesi veya tahsil edilmesinin mümkün olmadığına anlaşılması halinde, şirket kanuni temsilcilerinden tahsili yoluna başvurulmadan şirket ortaklarına takip yürütülüp yürütülmeyeceği konusunda Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 11.12.2018 tarih ve 2013/1E, 2013/20181 sayılı kararı ile gerek VUK gerekse AATUHK kapsamında kanuni temsilci ve ortak arasında bir öncelik sırasının olmaması sebebiyle limited şirketin vergi borçlarının tahsilinde ortağa takibe başlanabilmesi için kanuni temsilciye takip yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir²⁴⁵.

Limited şirket ortağının, esas sermaye payının tamamını değil de bir kısmını devretmesi de mümkündür. Bu halde, sorumluluğunun nasıl olacağı hakkında doğrudan bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu halde, kısmen esas sermaye payını devreden ortağın, devir sonrası sahip olduğu esas sermaye payı oranında, ortak sıfatı ile AATUHK 35/1 kapsamında sorumlu olduğu, devretmiş olduğu esas sermaye payları yönünden ise, esas sermaye payını devreden ortak olarak AATUHK 35'in, birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası yönünden sorumluluğunun olduğu düşünülmektedir²⁴⁶.

---

²⁴⁴ Y. 11 H.D. T. 11.06.2013, E.2011/9722, K.12168, 11.06.2013 (Şener, Ortaklık, s. 868).

²⁴⁵ Pulaşlı, Esaslar, s. 813.

²⁴⁶ Zübeyir Bakmaz, Limited Şirket Vergi Borçlarının Ödenmesinde Ortakların Sorumluluğu, Uluslararası Sosyal Siyasal Ve Mali Araştırmalar Dergisi, C. 2, S. 1, 2022, s.22.

3.7. Esas Sermaye Payının Devri Sonucunda Limited Şirketin Tek Ortaklı Şirkete Dönüşmesi

Limited şirket ortaklarının teke düşmesi halinde eTTK döneminde, uygun bir süre içerisinde ortak sayısının iki veya üzeri sayıya çıkarılması gerektiği, mümkün olmadığı takdirde ortaklardan birinin ya da şirket alacaklısının şirketin feshini talep edebileceği kabul edilmekteydi (eTTK m. 504). TTK ile tek ortaklı limited şirket kurulabilmesi kabul edilmiş ve buna bağlı olarak ortak sayısının teke düşmesi halinde ortak sayısının artırılmasına ya da şirketin feshinin istenmesine gerek kalmamıştır.

Eğer ortak sayısı bire düşerse, bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren yedi gün içinde, limited şirket müdür veya müdürlerine bildirilmelidir. Bildirim yazılı olmalıdır. Müdürler, bu bildirim aldıkları sonra yedi gün içinde şirketin tek ortaklı hale geldiğini, bu ortağın adını, yerleşim yerini ve vatandaşlığını tescil ve ilan ettirmek zorundadırlar; aksi takdirde meydana gelecek zararlardan sorumlu tutulurlar. Bu yükümlülük, şirketin tek ortakla kurulduğu durumlar için de geçerlidir (TTK m. 574/2). Tek ortaklı limited şirket, farklı bir şirket türü olmayıp, limited şirketin bir alt sınıfıdır. TTK 574. maddesinin gerekçesine göre; bu sınıf değişikliği durumunda, üçüncü kişilere bilgi verilmesi, tek kişilik şirket statüsünün belirginleştirilmesi ve şeffaflığın sağlanması amacıyla şirketin tek kişilik şirkete dönüştüğünün tescil ve ilan edilmesi gerekmektedir.

İki ya da daha çok ortaklı bir limited şirket söz konusu ve bu şirkette ortaklar sahip oldukları esas sermaye paylarını geri kalan tek ortağa devrediyorsa, ortaklık tek kişilik şirket halini alıyorsa, genel kurul onayının alınmasına yönelik kuralın uygulanıp uygulanmayacağı tartışmalıdır. Şener ve Pulaşlı, bu halde genel kurul onayına ihtiyaç olmadığı yönünde görüş belirtmekteken²⁴⁷, bir başka görüşe göre, şirket sözleşmesinde genel kurul onayının zorunluluğu kaldırılmadığı sürece, devir işleminin tamamlanması için, genel kurul onayının verilmesi gerektiği yönündedir²⁴⁸. Limited şirket ortaklarının bir ya da birkaçının, diğer şirket ortağı ile esas sermaye payının devri sözleşmesi yapması, bu sözleşmenin noter tarafından onaylanması sonrasında, yeniden bir genel kurul yapılması suretiyle onaya ihtiyaç duyulmasının pratikte bir faydası olmadığını düşündüğümüzden, genel kurul onayının olmaması halinde de devir işleminin gerçekleşmesi gerektiği kanaatindeyiz. Ancak bu durumda, devrin tescili için ticaret

---

²⁴⁷ Şener, Ortaklık, s. 320-321.

²⁴⁸ Reha Poroy ve diğerleri, s. 429.

sicile başvuruda bulunulduğunda, TSY 103/1-a maddesine göre, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmediyse, esas sermaye payının devrine yönelik genel kurul kararının noter onaylı bir örneği talep edilecektir. Bu nedenle, talebin reddedilmesi söz konusu olabilir. Bu halde şirket genel kurulunun onay şartının olmadığına yönelik şirket sözleşmesinin ibraz edilmesi faydalı olacaktır.

SONUÇ

Limited şirketlerde esas sermaye paylarının devri, Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 595. maddesi ve devamında düzenlenmiştir. Esas sermaye payının devri, yazılı bir sözleşme hazırlanması, bu sözleşmede bulunan imzaların noter tarafından onaylanması ve şirket sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa genel kurul onayı ile gerçekleşir. Bu düzenlemeler, şirketin sermaye yapısını koruma ve pay devri işlemlerinde güvenliği sağlama amacı taşır. Pay devri sürecinin yazılı şekilde yapılması ve noter onayının alınması gerekliliği, işlemlerin şeffaf ve hukuki güvence altında gerçekleşmesini sağlar. Bu, tarafların hak ve yükümlülüklerinin açık olarak belirlenmesini ve gelecekte ortaya çıkabilecek hukuki anlaşmazlıkların önlenmesini amaçlar.

Noter onayı süreci, devir işlemlerinin resmi olarak tanınması için gerekli olmakla birlikte, zaman alıcı ve masraflı olabilmektedir. Gelişen teknoloji ve imkanların kullanımı ile de noter onayı sürecine istisna getirilmesi mümkündür. Aslında noter onayı ile imzaların sahteliği iddiası ile karşılaşılması ve hukuki işlemlerin hukuki güvence altında gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bu alanda gelişen teknolojiden faydalanılması suretiyle bu amaca ulaşılabileceğini düşünmekteyiz. Hukuk alanında yoğun bir şekilde kullanılan elektronik imza ile ilgili sözleşmenin imzalanması, noter onayına alternatif olabilecektir. Bunun uygulanabilmesi için gerek TTK'da gerekse Elektronik İmza Kanununda gerekli düzenlemeler yapılarak, devir için düzenlenen gerek taahhüt gerekse tasarruf sözleşmelerinin elektronik imza ile imzalanmak suretiyle geçerlilik kazanacağı yönünde düzenleme yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Pay devrinin gerçekleşmesi için genel kurul onayı şarttır. Şirket sözleşmesinde aksi öngörülmedikçe, pay devri genel kurulun onayı ile geçerlilik kazanır. Bu onay, genel kurulda temsil edilen oyların salt çoğunluğu ile alınır. Bu durum hem şirketin hem de ortakların menfaatlerini koruma amacına hizmet eder. Genel kurulun bu şekilde yetkilendirilmesi, şirketin sermaye yapısının ve ortaklık yapısının korunmasına yönelik bir tedbirdir.

Şirket sözleşmesinde, esas sermaye payının devrine yönelik genel kurul kararının aranmaması halinde, devir yazılı sözleşmenin noter tarafından onaylanması ile gerçekleşecektir.

Ortaklar genel kurulu, pay devrini onaylamak zorunda değildir. Genel kurul, pay devrini sebep göstermeksizin reddetme hakkına sahiptir. Ancak, bu yetkinin kötüye kullanılması durumunda, ortak, haklı sebeplerle şirketten çıkmayı mahkemeden talep edebilir. Yasa koyucu, limited şirketin az sayıda ortaklı ve karma nitelikli bir sermaye şirketi olduğunu dikkate alarak, şirketin yabancılaşmasını önlemek amacıyla, şirkete devre onay vermekten sebep göstermeksizin kaçınma hakkı tanımıştır. Özellikle küçük işletmelerin tercih ettiği ve ortaklarının kişisel özelliklerinin büyük önem taşıdığı limited şirketlerde, ortaklar bir yabancıнын ortaklığa dahil olmasını istemeyebilirler. Bu durum, şirketin mevcut ortakları arasında güven ve uyumun korunmasını sağlamak amacıyla önemlidir. Ortaklar genel kurulunun, payının devrini onaylamaması halinde, devreden ortak için şirketteki ortaklık ilişkileri sürdürülemez hale gelirse, devreden ortak TTK 638 ve ilgili maddelerine dayanarak haklı sebeplerle ortaklıktan ayrılmayı mahkemeden talep edebilir. Ayrıca, bu durumda ortaklığın feshi için de dava açabilir.

İki ya da üç ortaklı limited şirketlerde, tek ortak kalacak şekilde esas sermaye paylarının diğer ortağa devredilmesi halinde, genel kurul onayının aranıp aranmayacağına dair doktrinde çeşitli görüşler mevcuttur. Gerçekten de noter onaylı yazılı sözleşme sonrası, tüm şirket ortaklarının taraf olduğu bir sözleşme varken, bu şekilde bir onaya ihtiyaç olmaması gerektiği düşünülse de esas sermaye payının devrini düzenleyen TTK 595. maddesinde, özel bir düzenleme yer almaması sebebiyle devrin gerçekleşebilmesi için genel kurul onayının gerektiğini söyleyebiliriz.

Ortaklar genel kurulunun devir için onay vermesi aşamasının ardından devir işleminin pay defterine kaydı ve devir işleminin ticaret sicile tescili safhasına geçilmektedir. Gerek pay devrinin ticaret deftere işlenmesi gerekse devrin ticaret siciline kaydedilmesi kurucu nitelikte değil, açıklayıcı niteliktedir. Bu alanda da uygulamada pay devrinin pay defterine işlenmesi ve ticaret siciline tescil işlemlerinin gerçekleştirilmesi işlemlerinin dijital platformlar üzerinden yapılması yönünde bir çalışma yapılması halinde, süreçlerin hızlanması ve kolaylaşması sağlanabilir.

Payın devir işlemlerinin genel kurul onayına tabi tutulduğu halde, genel kurul tarafından onay verilmemesi halinde, sözleşmenin hazırlanması, imzaların noterce onaylanması ve hatta esas sermaye payının devir bedelinin devreden tarafından tahsil edilmiş olması muhtemeldir. Bu da birçok uyuşmazlığa, masrafa ve zaman kaybına yol açabilecek bir durum oluşturmaktadır. İmzaları noter tarafından onaylanmış yazılı bir

devir sözleşmesinin olmaması halinde de genel kurul tarafından verilecek onayın geçerliliğinin bulunmadığı da doktrinde belirtilmektedir. Bu halde, kanaatimizce yasal düzenlemenin, devir sözleşmesi öncesinde genel kuruldan bir ön kabul kararı alınmasının belirsizliği az da olsa ortadan kaldırılabileceği düşünülmektedir.

Mevcut düzenleme ile genel kurul onayının hızlı bir şekilde alınabilmesi için, toplantıların zamanında ve etkin bir şekilde düzenlenmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla genel kurul toplantı tarihleri önceden belirlenmeli ve pay sahipleri zamanında bilgilendirilmelidir.

Esas sermaye paylarının devrinde, şirket sözleşmesinde belirtilen ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri devralan tarafından üstlenilmelidir. Bu yükümlülükler, şirketin mali yapısının güçlendirilmesine katkıda bulunur. Ek ödeme yükümlülüğüne sahip bir payın devri halinde, bu yükümlülük yeni pay sahibine geçer. Eğer devralan bu yükümlülükleri yerine getirmezse, eski ortağın sorumluluğu devam eder. Bu düzenleme, şirketin mali çıkarlarını koruma ve ortakların haklarını dengeleme amacı güder. Ek ödeme yükümlülüklerinin devri, şirketin mali sağlığını ve sürdürülebilirliğini korumak açısından büyük önem taşır.

Ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde ortaya çıkabilecek sorunları önleyebilmek için, şirket ortakları, esas sermaye payını devralan ortaktan teminat ve garanti talebinde bulunması düşünülebilir. Bu halde şirketin mali yapısı da korunacaktır.

Miras, eşler arasındaki mal rejimi ya da icra yoluyla pay devri durumlarında, payın devralana geçmesi için genel kurul onayı gerekmemektedir. Ancak, bu tür devirlerde de şirketin reddetme hakkı bulunmaktadır. Bu düzenleme, şirketin sermaye yapısının korunmasına ve beklenmedik değişikliklerin önlenmesine yöneliktir. Şirket, bu tür durumlarda sermaye yapısını korumak ve işleyişini sürdürülebilir kılmak amacıyla bu hakkını kullanabilir. Miras veya icra yoluyla gerçekleşen devirler, genellikle beklenmedik ve hızlı değişiklikler içerir; bu nedenle şirketin bu tür devirlere karşı tedbirli olması önemlidir.

Şirketin kendi paylarını iktisap etmesi belirli şartlara tabidir. Şirket, sadece esas sermayenin %10'una kadar olan payları iktisap edebilir. Bu sınır, şirketin mali yapısını ve sermaye bütünlüğünü korumayı amaçlar. Ayrıca, şirketin iktisap ettiği kendi paylarına

ait oy hakları ve sair haklar, bu paylar şirketin elinde olduğu sürece donar. Bu hüküm, yöneticilerin bu payları kullanarak kendi lehlerine kararlar almasını engellemeyi hedefler. Şirketin kendi paylarını iktisap etmesi, genellikle stratejik bir karar olup, piyasa koşulları ve şirketin mali durumu dikkate alınarak yapılır. Limited şirketin kendi payını iktisap ederken, genel kurul onayına ihtiyaç duyulup duyulmadığı yönünde doktrinde farklı görüşler bulunmaktadır. Esas sermaye payının devri ve şirketin kendi sermaye payının iktisabı hakkında yapılan yasal düzenlemede, bu konuda açıkça bir istisna getirilmemiş olması sebebiyle, genel kurul onayının gerekeceği düşünülmektedir.

Limited şirketlerin, kamu alacakları ve borçlarına ilişkin sorumlulukları da detaylı olarak düzenlenmiştir. Şirketten tahsilatı yapılamayan veya tahsil edilmesi mümkün görünmeyen kamu alacaklarından, ortaklar sahip oldukları hisse oranında sorumludur. Ayrıca, pay devri öncesinde ortaya çıkan kamu alacaklarından devreden ve devralan ortaklar müteselsilen sorumludur. Bu düzenlemeler, kamu alacaklarının güvence altına alınması ve devletin mali çıkarlarının korunması açısından büyük önem taşır. Kamu alacakları konusundaki bu düzenlemeler, devletin vergi ve diğer mali yükümlülüklerini tahsil etme kapasitesini artırmayı amaçlar. Zamanaşımı, ortakların sorumluluğunu ortadan kaldıran bir etkidir. Vergi borcunun vadesinin geçtiği yılı takip eden beş yıl içinde tahsil edilemeyen kamu alacakları, zamanaşımına uğrar ve tahsil edilemez hale gelir. Asıl vergi borcunun zamanaşımına uğraması halinde, ortakların sorumluluğuna gidilmesi mümkün değildir.

Limited şirketlerde esas sermaye paylarının devri, şirketin yapısı ve ortakların hak ve yükümlülükleri açısından büyük önem taşır. Pay devri işlemlerinin kanuna uygun şekilde yapılması hem taraflar arasındaki güvenin sağlanması hem de olası hukuki sorunların önüne geçilmesi açısından gereklidir. TTK'nın getirdiği düzenlemeler, pay devir işlemlerinde şeffaflığı ve güvenliği artırmayı hedeflemekte olup, şirketlerin sürdürülebilirliği ve mali yapılarının korunmasına katkı sağlamaktadır. Bu düzenlemeler, şirketlerin finansal sağlığını korurken, aynı zamanda ortakların haklarını ve yükümlülüklerini dengelemektedir.

Yasa koyucu, devrin gerçekleştirilirken belirli kurallar çerçevesinde hareket edilmesini düzenlemiştir. Limited şirketlerin yönetim ve işleyişi, bu düzenlemeler çerçevesinde daha sağlam ve güvenilir bir yapıya kavuşur. Şirketlerin uzun vadeli başarısı ve sürdürülebilirliği, bu kurallara uyum sağlanmasıyla mümkün olur. Şirketler,

bu düzenlemeler sayesinde mali yapılarının güçlü kalmasını ve operasyonel faaliyetlerinin aksamadan devam etmesini güvence altına alırlar.

KAYNAKÇA

- AÇIKALIN, Eda Duygu, **Limited Şirkette Çıkma Hakkı**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2019.
- ARI, Ahmet Bilal, **Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri**, Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 2022.
- AKIN, Murat Yusuf / CANKAT, Rifat, **Limited Ortaklıklarda Opsiyon Haklarının Hukuki Niteliği**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 28, S.2, (979-1002), 2022.
- AKIN, Zekeriya, **Limited Şirketlerde Payın Devri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2023.
- AKSU ÖZKAN, Raziye, **Limited Şirket Pay Devri Sözleşmesinde TTK 595/1’de Yer Alan Kayıtların Bulunmamasının Devir Sözleşmesinin Geçerliliğine Etkisi**, Regesta Ticaret Hukuku Dergisi, C.5, S.2, (283-316), 2020.
- AKSU ÖZKAN, Raziye, **Yargıtay Kararları Işığında Limited Şirkette Pay Devrinin Kamu Borçlarına Etkisi**, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, (226–267), 2010. (Kamu Borçları)
- ALTAŞ, Soner, **Anonim Şirketler Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2023.
- ALTAŞ, Soner, **Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirket Genel Kurul Rehberi (Açıklamalı, Uygulamalı, Örnekli)**, Seçkin Yayıncılık, 7. Baskı, Ankara, Haziran 2024. (Rehber)
- ALTAŞ, Soner, **Sermaye Şirketlerinde ve Kooperatiflerde Pay Defteri Pay ve Pay Senedi**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020. (Pay Defteri)
- ALTAŞ, Soner, **Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2024. (Limited Şirketler)

ALTAŞ, Soner, **Yeni TTK'da Anonim Şirket Kuruluşu İçin Öngörülen Temel Yenilikler ve Değişiklikler**, İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Mali Çözüm Dergisi, Temmuz Ağustos 2012.

ARSLAN, Aziz Serkan, **Limited Şirket Hisselinin Haczi ve Haczin Sonuçları**, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 22, S. 4, (3-35), 2019.

BAHTİYAR, Mehmet, **Ortaklıklar Hukuku**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2024.

BAKMAZ, Zübeyir, **Limited Şirket Vergi Borçlarının Ödenmesinde Ortakların Sorumluluğu**, Uluslararası Sosyal Siyasal ve Mali Araştırmalar Dergisi, C. 2, S. 1, (12-33), 2022.

BAŞ, Seda, **Limited Şirketlerde Payın Haczi, Rehni ve İntifa Haklarına Konu Olması**, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi, C. 11, S. 2, (903-940), 2021.

BİLGİLİ, Fatih / DEMİRKAPI, Ertan, **Şirketler Hukuku Dersleri**, Dora Basım Dağıtım Ltd. Şti, Adana / Bandırma, 2020.

BORA, Sevda, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri- Devrin Sonuçları ve Devre İlişkin Önemli Hususlar**, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.4, S.7, (75-93), 2013.

CANSEL, Erol / İNAN, Ali Naim, **Aynı Hak Kavramı, Taksimi ve Eşya Hukukunun Konusu**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.21, S.1, (345-367), Mayıs 1964.

CAMCI, Sinem, **Limited Şirketlerde Pay Devri (Türk Ticaret Kanunu md. 595)**, Terazi Hukuk Dergisi, C. 15, S. 163, (516-535), 2020.

ÇAĞA, Barbaros, **Limited Şirkette Ortaklık Payının Devri**, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. 7, S. 3, (581-602), Haziran 1974.

ÇAMOĞLU, Ersin, **Limited Ortaklıklar Hukukunun Temel İlkeleri**, Vedat Kitapçılık İstanbul, 2020.

ÇAPA, Mehmet Sadık, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim ve Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi**, On İki Levha Yayıncılık, 1. Bası, İstanbul, 2013.

ÇIĞŞAR, Melis Gizem, **Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Rehni**, İstanbul, 2018.

ÇİFTÇİ, Özge Nur, **Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Hukuki İşlemlere Konu Olması**, Platon Yayıncılık, İstanbul, 2022.

ÇOŞTAN, Hülya, **Limited Şirkette Genel Kurul Nisapları**, Ticaret Ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, C.1, S. 1, 65-74, 2015.

DEDEAĞAÇ, Ender, **Uygulamalı Limited Şirketler Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2020.

DEMİRKAPI, Ertan **Limited Ortaklık Payının Devri**, T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2008.

DEMİRKAPI, Ertan, **Limited Ortaklıkta Payın Devir Vaadi İşleminin Konusu ve Hukuki Niteliği**, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 9, Özel Sayı, (815-848), 2007.

DİNÇ, Serhan, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Limited Şirketin Unsurları ile Limited Şirketlerde Pay ve Ortak Kavramları**, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi (29), (135–166), 2017.

DURGUT, Ramazan, **Limited Şirket Esas Sermaye Payı Üzerinde Rehin Hakkı Kurulması**, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, C. 26, S.108, (123-138), 2013.

ERİŞ, Gonen, **Açıklamalı – İctihathı 6335 – 6552 Sayılı Kanunlarla Güncellenmiş TTK Hükümlerine Göre Ticari İşletme ve Şirketler**, Seçkin Yayıncılık 2. Bası, Ankara, 2014.

DOĞRUSÖZ KOŞUT, Hanife, **Limited Şirkette Nama Yazılı Senede Bağlanmış esas Sermaye Payının Devir Şartları**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 22, S. 1, (365-387), 2016.

EREN, Fikret, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Legem Yayınevi, 28. Baskı, 2024,

GÖNEN, Ramazan, **Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri**, İstanbul Barosu Dergisi, C. 87, S. 2, (388-396), 2013.

KAYA, Mustafa İsmail, **Limited Ortaklıkta Esas Sermaye Payı Devri ve Devir Borcunu Doğuran İşlemlerde Tarafların İmzalarının Noter Tarafından Onaylanması Zorunluluğu**, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 3, S. 2, (361-376), 2008.

KENDİGELEN, Abuzer / KIRCA, İsmail, **Şirketler Hukuku Cilt 3 Sermayesi Paylara Bölünmüş (Paylı) Komandit Şirket ile Limited Şirket**, On İki Levha Yayınları, İstanbul, 2022.

OĞUZMAN, M.Kemal / SELİÇİ, Özer / OKTAY ÖZDEMİR, Saibe, **Eşya Hukuku**, 25. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2023.

PALTA, Nihan, **Limited Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi**, İstanbul Barosu Dergisi, C. 91, S. 4, (44-73), 2017.

POROY, Reha / TEKİNALP, Ünal / ÇAMOĞLU, Ersin, **Ortaklıklar Hukuku II Güncelleştirilmiş 14. Bası**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2019.

PULAŞLI, Hasan, **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**, Tamamen Güncellenmiş ve Genişletilmiş 9. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara, 2024. (Esaslar)

PULAŞLI, Hasan, **Şirketler Hukuku Şerhi**, C. 1-5, Adalet Yayınları, 5. Bası, Ankara, 2024. (Şerh)

SALDIROĞLU, Burak, **Sermaye Şirketlerinde Pay Sahipliğinin İspatı**, Seçkin Yayıncılık, İstanbul, 2022.

ŞENER, Oruç Hami, **Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, 1. bası, Ankara, 2017. (Ortaklık)

ŞENER, Oruç Hami, **Limited Ortaklara İlişkin Emsal Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi**, Seçkin Yayıncılık, 3. Bası, Ankara, 2024. (Yargıtay Kararları)

SEZGİN HUYSAL, Ayşegül, **Limited Şirketlerde Nama Yazılı Pay Senedinin Hukuki Niteliği**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 22, S.1, (317–346), 2016.

TEKİNALP, Ünal, **Sermaye Ortaklarının Yeni Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015.

Türk Ticaret Kanunu, Seçkin Yayıncılık, 22. Bası, Ankara, 2023.

TÜRE, Murat, **Yargıtay Kararları Işığında Limited Şirkette Esas Sermaye Payının Devri**, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S. 51, (143-172), Temmuz 2022

OĞUZ, Sefer, **Limited Ortaklık Esas Sermaye Payının Devri**, Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 4, S. 8, (183-203), 2017.

OĞUZMAN, M. Kemal / BARLAS, Nami, **Medeni Hukuk**, 29. Bası, İstanbul, 2023.

ÖZ, Turgut, **Limited Ortaklıkta Pay Kavramı ve Payın Devri**, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C. 52, S. 1-4, İstanbul, (345–386), 2011.

YAVUZ, Mustafa, **Anonim ve Limited Şirket Genel Kurulu Kararlarının İptalinde Etki Kuralı**, Gümrük ve Ticaret Dergisi, C. 8, S. 26, (52–63), 2021.

-Çevrimiçi Kaynaklar-

karararama.yargitay.gov.tr

[sinerji mevzuat](http://sinerji.mevzuat)

tr.wikipedia.org

jurix.com.tr

EKLER

EK A. Etik Kurul Onay Belgesi

T.C	
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ	
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	
TEZ / ARAŞTIRMA / ANKET / ÇALIŞMA İZİNİ / ETİK KURULU İZİNİ TALEP FORMU VE ONAY TUTANAK FORMU	
ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
T.C. NOSU	
ADIVE SOYADI	Mustafa Can COŞKAN
ÖĞRENCİ NO	2022005036
TEL. NO.	
E - MAİL ADRESLERİ	
ANA BİLİM DALI	Özel Hukuk
HANGİ AŞAMADA OLDUĞU (DERS / TEZ)	Tez
İSTEKDE BULUNDUĞU DÖNEME AİT DÖNEMLİK KAYDININ YAPILIP- YAPILMADIĞI	2023 / 2024 - BAHAR DÖNEMİ KAYDINI YENİLEDİM.
ARAŞTIRMA/ANKET/ÇALIŞMA TALEBİ İLE İLGİLİ BİLGİLER	
TEZİN KONUSU	Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri ve Sonuçları
TEZİN AMACI	Limited şirketlerde esas sermaye payının devri konusunu ele alarak devir işlemlerinin ve devrin sonuçları ile karşılaşılan zorluklara, sonuçlara ışık tutmak amaçlanmıştır.
TEZİN TÜRKÇE ÖZETİ	<p>Ticari hayatta önemli bir yeri bulunan limited şirketlerin esas sermaye payının devir işlemleri 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 595 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Limited şirket sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa, esas sermaye payının limited şirket ortaklarına ya da üçüncü kişilere devri mümkündür. Esas sermaye payının devri için devreden ve devralan arasında yazılı devir sözleşmesi yapılmalı, bu sözleşmede bulunan imzalar noter tarafından onaylanmalıdır. Devir sözleşmesi taahhüt ve tasarruf işlemi olmak üzere iki aşamalıdır ancak uygulamada taahhüt ve tasarruf işlemi birlikte gerçekleştirilmektedir. Devir işleminin tamamlanabilmesi için imzası noter tarafından onaylanan devir sözleşmesinin şirkete bildirilmesi ve limited şirket genel kurulu tarafından devrin onaylanması gerekmektedir. Devir ile ilgili bildirimimin şirkete yapılmasından itibaren üç ay içinde genel kurul tarafından bir karar verilmemesi halinde onayın verildiği kabul edilir. Genel kurul tarafından onayın verilmesi ya da üç ay süre ile bu konuda karar verilmemesi halinde devir işlemi tamamlanmış olur. Şirket sözleşmesi ile devir işlemine genel kurul onayının zorunluluğunun kaldırılması mümkündür. Genel kurul, devir işlemi sebep göstermeksizin reddedebilir. Bu halde payını devretmek isteyen ortağın haklı sebeple şirketten çıkma hakkı bulunmaktadır. Devrin onaylanmasının ardından şirket müdürü devir işlemi pay defterine kaydeder ve tescil için ticaret siciline başvurur. Devir işlemlerinde, Türk Ticaret Kanununda yer alan düzenlemelere ve ilgili mevzuata uyulmaması, devir işleminin taraflarına veya işlemin tarafı olmayan üçüncü kişilere zarar verebilmektedir.</p>
ARAŞTIRMA YAPILACAK OLAN SEKTÖRLER/ KURUMLARIN ADLARI	
İZİN ALINACAK OLAN KURUMA AİT BİLGİLER (KURUMUN ADI- ŞUBESİ/ MÜDÜRLÜĞÜ - İLİ - İLÇESİ)	
YAPILMAK İSTENEN ÇALIŞMANIN İZİN ALINMAK İSTENEN KURUMUN HANGİ İLÇELERİNE/ HANGİ KURUMUNA/ HANGİ BÖLÜMÜNDE/ HANGİ ALANINA/ HANGİ KONULARDA/ HANGİ GRUBA/ KİMLERE/ NE UYGULANACAĞI GİBİ AYRINTILI BİLGİLER	
UYGULANACAK OLAN ÇALIŞMAYA AİT ANKETLERİNİ ÖLÇEKLERİN BAŞLIKLARI/ HANGİ ANKETLERİN - ÖLÇEKLERİN UYGULANACAĞI	

EK B. Tez Etik Kurulu İzin İstek Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sayı : E-23867972-050.04.04-2400004972
Konu : Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği
Kurulu Kararı Alınması Hk.

26.06.2024

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi: Rektörlük Makamının 09.03.2021 tarih ve E-81570533-050.01.01-2100001828 sayılı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu konulu yazısı.

İlgi tarihli yazı kapsamında Üniversitemiz tezli yüksek lisans programında tez aşamasında kayıtlı Nuri Bilal ÖZ, Esat Erbil TAVUS, Nur Suat TOPALOĞLU, Berfin Necmiye ÇOŞKUNTUNCEL, Mert Cevahir ESER, Mustafa Can COŞKAN isimli öğrencilere ait tez evraklarının "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Onayı" alınmak üzere Ek'te sunulmuş olduğunu arz ederim.

Prof. Dr. Murat KOÇ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Ek : Öğrencilere Ait Dosya.

EK C. Tez Etik Kurul İzin Yazısı

T.C.
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : E-81570533-044-2400005073
Konu : Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği
Kurul İzni Hk.

28.06.2024

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 14.06.2024 tarih ve E-23867972- 050.04.04-2400004823 sayılı yazınız.
b) 26.06.2024 tarih ve E-23867972- 050.04.04-2400004972 sayılı yazınız.

İlgi yazılarda söz konusu edilen Nuri Bilal ÖZ, Esat Erbil TAVUS, Nur Suat TOPALOĞLU, Berfin Necmiye ÇOŞKUNTUNCEL, Mert Cevahir ESER, Mustafa Can COŞKAN, Gülbahar GÖKTAŞ ve Cem AYYILDIZ isimli öğrencilerimize ait tez evrakları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunda incelenerek uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Ünal AY
Rektör

EK D. Limited Şirket Pay Devri Sözleşmesi Örneği

PAY DEVİR SÖZLEŞMESİ

Devreden :
Kimlik No / Vergi No :
Adres :

Devralan :
Kimlik No / Vergi No :
Adres :

Devir Bedeli :
Sermaye Miktarı :
Şirketin Vergi Dairesi :
Şirketin Vergi Nosu :

DEVİR EDEN: Ben, ..., Ticaret Sicili Müdürlüğü'nde ..... sicil numarasıyla kayıtlı olan ..... limited şirketinin ..... esas sermaye payına karşılık gelen ..... tutarındaki sermaye hak ve paylarımın tamamını ..... TL karşılığında ..... adresinde ikamet eden, T.C. vatandaşı .....'a tüm aktif ve pasifleriyle nominal değeri üzerinden devrettim. Devir bedelini, nakit olarak aldım. Bu konuda başka bir alacağım kalmadığını, devredilen esas sermaye paylarının bugünden itibaren devralana ait olduğunu, devralanın bu pay devri sözleşmesini ilgili makamlara sunarak kendi adına şirketin pay defterine kaydettirmesine rıza gösterdiğimi ve muvafakat ettiğimi, devralanın bu sözleşmeye konu olan esas sermaye paylarını dilediği gibi kullanma yetkisine sahip olduğunu, herhangi bir uyuşmazlık durumunda ..... mahkemeleri ve icra dairelerinin yetkili olduğunu, devralanın zimmetini genel olarak ibra ettiğimi ve dava haklarımdan feragat ettiğimi beyan, kabul ve taahhüt ederim.

DEVİR ALAN: Ben, ..., yukarıda devredenin beyanında belirtilen esas sermaye paylarını devraldım. Devir bedelini bugün nakit olarak ve peşinen ödedim. yukarıda belirtilen esas sermaye paylarını devralan olarak devredenin beyanlarını aynen kabul ettiğimi, uyuşmazlık durumunda ..... mahkemeleri ve icra dairelerinin yetkili olduğunu beyan ve taahhüt ederim.

Devralan

.....

Devreden

.....

EK E. Hisse Devri Karar Örneği

KARAR

Kararın numarası:

Tarih:

Katılım sağlayanlar:

Şirket ortakları, şirket merkezinde bir araya gelerek aşağıdaki konular hakkında karar almışlardır.

1-Şirketimizin ortaklarından ....., sahip olduğu ..... TL değerindeki esas sermaye payını, ... Noterliğinden .../.../.... tarih ve ..... sayılı tasdikli sözleşme ile şirket dışından / şirket ortaklarından olan, ... adresinde oturan T.C. vatandaşı; ..... T.C. kimlik numaralı .....'ya devrederek ortaklıktan ayrılmıştır.

2-Yukarıda belirtilen esas sermaye payının devrinin kabulü ile devir işleminin şirketin pay defterine işlenmesine karar verilmiştir. Şirket ortaklarının sermaye payları ve hisse tutarlarının son durumu şu şekildedir;

..... Türk Lirası ..... 'na ait.

..... Türk Lirası ..... 'na ait.

3-Şirketten ayrılan ortağın müdürlük görevi de sona ermiştir. / Payını devrederek ortaklıktan ayrılan eski ortağın müdürlük görevi haricen devam edecektir.

Ortak

Ortak

EK F. Tez Konu Başlığı Değişikliği Formu

ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI TEZ KONUSU-BAŞLIĞI DEĞİŞİKLİĞİ FORMU	
ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE	
Tarih/Date: 26.09.2024	
Aşağıda bilgileri verilen tez savunma sınavı yapılan öğrencinin tez konusunun, başlığının önerildiği şekilde değiştirilmesi uygun görülmüştür. Gereğini saygılarımla arz ederim.	
Yapılan Tez Savunma Sınavı Bilgileri:	
Tarih/Date: 26.09.2024 Saat/Time: 14:00 Yer/Place: ÇAĞ ÜNİV. SOSYAL BİLİMLER ENST. B-86 DERSLİĞİ	
İmzalı aslı enstitüdedir (Anabilim Dalı Başkanı) Department Chair Dr. Öğr. Üyesi Selen Serder 26.09.2024	
ÖĞRENCİ BİLGİLERİ / ABOUT THE STUDENT	
Adı Soyadı/Name-Surname:	Mustafa Can Coşkan
Öğrenci No/No:	2022005036
Anabilim Dalı/Department:	Özel Hukuk
Öğrencinin İmzası	İmzalı aslı enstitüdedir
Statüsü/Status:	☒ Y.Lisans / MA
ESKİ VE ÖNERİLEN TEZ KONUSU, BAŞLIĞI İLE İLGİLİ BİLGİLER / ABOUT THE PREVIOUS AND CURRENT THESIS TOPIC	
ESKİ TEZ KONUSU, BAŞLIĞI/ PREVIOUS TOPIC OF THE TITLE	Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri ve Devrin Sonuçları
YENİ TEZ KONUSU, BAŞLIĞI/ CURRENT TITLE (TÜRKÇE)	Limited Şirketlerde Esas Sermaye Payının Devri ve Sonuçları
YENİ TEZ KONUSU, BAŞLIĞI/ CURRENT TITLE (İNGİLİZCE)	Transfer Of Capital Shares In Limited Liability Companies and Consequences
1. TEZ DANIŞMANININ UNVANI – ADI – SOYADI – KURUMU – BÖLÜMÜ – UZMANLIK ALANI – İMZASI - TARİHİ	
Dr. Öğr. Üyesi Selen Serder Çağ Üniversitesi Özel Hukuk Ticaret Hukuku (imzalı aslı enstitüdedir) 26.09.2024	
2. TEZ DANIŞMANININ UNVANI – ADI – SOYADI – KURUMU – BÖLÜMÜ – UZMANLIK ALANI – İMZASI - TARİHİ	
.....	
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ	
Prof. Dr. Hüseyin Mahir Fisunoğlu (imzalı aslı enstitüdedir.) ... / ... /	